



OCENA BEZPIECZEŃSTWA SANITARNEGO POWIATU BRODNICKIEGO ZA 2020 ROK



Brodnica marzec 2021 r.

Szanowni Państwo,



Mam zaszczyt przedstawić Państwu informację dot. oceny bezpieczeństwa sanitarnego i sytuacji epidemiologicznej Powiatu Brodnickiego w 2020 roku. Pragnę zapewnić, że bezpieczeństwo zdrowotne społeczności naszego powiatu w obszarach odpowiedzialności objętych działaniem Państwowej Inspekcji Sanitarnej jest utrzymywane na właściwym poziomie, a powierzone Inspekcji zadania realizowane są w sposób rzetelny i kompleksowy.

Raport o sytuacji epidemiologicznej i stanie sanitarnym sporządzono w oparciu o analizę sytuacji epidemiologicznej wybranych chorób zakaźnych oraz wyniki kontroli przeprowadzonych w 2020 r. przez pracowników Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Brodnicy w ramach sprawowanego zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego w placówkach ochrony zdrowia, obiektach żywienia zbiorowego, produkcji i obrotu środkami spożywczymi i kosmetykami, placówkach nauczania, wychowania i wypoczynku i rekreacji, zakładach pracy, a także w obiektach użyteczności publicznej i analizę wyników pobranych próbek wody, żywności i przedmiotów użytku oraz próbek materiału biologicznego od osób chorych.

Działania Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Brodnicy w 2020 roku ukierunkowane były przede wszystkim na działania mające na celu zapobieganie rozprzestrzeniania się zakażeń spowodowanych wybuchem pandemii wirusa SARS-CoV-2. Zadania te prowadzone były od marca 2020 roku, tj. od momentu wystąpienia pierwszego zachorowania w Polsce do końca roku. Prowadzenie działań wymagało skupienia wszystkich sił i środków na najbardziej skutecznym zapobieganiu wystąpienia masowych zachorowań na chorobę zakaźną układu oddechowego - COVID-19, na ograniczaniu jej zasięgu i na jej zwalczaniu. Podejmowano natychmiast zdecydowane i skuteczne działania mające na celu szybkie wygaszanie kilkakrotnych, dużych ognisk zakażeń koronawirusem w powiecie, m.in. powiązanych z Domami Opieki Społecznej, Zakładem Pielęgnacyjno-Opiekuńczym, Zakładem Opiekuńczo-Lecznym, Szpitalem Powiatowym, zakładami pracy, Domami Dziecka, szkołami, a także ze środowiskami rodzinnymi. Przeprowadzono liczne dochodzenia epidemiologiczne oraz systematyczne wielokierunkowe działania profilaktyczne na rzecz ochrony zdrowia i utrzymania bezpieczeństwa epidemiologicznego w powiecie.

PPIS w Brodnicy oraz wszyscy pracownicy PSSE w Brodnicy w ww. okresie, a zwłaszcza pracownicy sekcji Nadzoru Przeciwepidemicznego, aby zapobiec występowaniu zachorowań na COVID-19 i zapewnić bezpieczeństwo zdrowotne społeczności powiatu brodnickiego wykonywali codziennie ogrom zadań związanych z epidemią wirusa SARS-CoV-2, pracując całodobowo, w dni powszednie, soboty, niedziele oraz święta, co skutkowało olbrzymim obciążeniem psychicznym i stresem.

Państwowa Inspekcja Sanitarna była i jest na pierwszej linii walki z epidemią. Na barkach PPIS i zaledwie 16 pracowników stacji spoczywał ciężar walki z koronawirusem na terenie powiatu brodnickiego i realizowanie pozostałych zadań nadzorowych zgodnie z planem pracy na 2020 r.

Za sprawne, profesjonalne i skuteczne wykonywanie ww. zadań PPIS w Brodnicy otrzymał podziękowania i wyrazy uznania od Starosty Brodnickiego, Burmistrzów i Wójtów powiatu brodnickiego, Radnych, co miało miejsce na sesji Rady Powiatu w dniu 14.09.2020 r. oraz podczas wideokonferencji w dniu 29.09.2020 r. zorganizowanej przez Starostę Brodnickiego z Burmistrzami i Wójtami powiatu brodnickiego. Ponadto PPIS otrzymywał wielokrotne podziękowania od kierownictwa zakładów pracy, DPS, ZOL, Szpitala, Domów Dziecka, społeczeństwa za pomoc, wsparcie, empatię i wielkie zaangażowanie.

Ponadto Starosta Brodnicki, Burmistrzowie i Wójtowie powiatu brodnickiego oraz dowództwo WOT delegowali pracowników ze swoich jednostek do pomocy PSSE w Brodnicy w zwalczaniu pandemii COVID-1, zapewniali od września do grudnia 2020 r. codzienny regeneracyjny posiłek dla pracowników stacji pracujących wówczas całodobowo w systemie zmianowym oraz przekazywali materiały biurowe (ryzy papieru, tonery), za co serdecznie Państwu dziękuję.

Oprócz działań związanych z przeciwdziałaniem COVID-19 wykonywano także pozostałe zadania Państwowej Inspekcji Sanitarnej polegające na promowaniu zdrowego stylu życia, nadzorze nad bezpieczeństwem żywności i żywienia oraz bezpieczeństwem zdrowotnym wody, przeciwdziałaniu zagrożeniom stwarzanym przez środki zastępcze i narkotyki, zapobieganiu powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych, niezakaźnych i zawodowych poprzez sprawowanie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego w zakresie zdrowia publicznego w oparciu o analizę ryzyka zagrożenia zdrowia i życia człowieka.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Brodnicy wykonywał zadania Państwowej Inspekcji Sanitarnej na obszarze 10 gmin, w tym 1 gminy miejskiej (Brodnica), 2 gmin miejsko-wiejskich (Jabłonowo Pomorskie, Górzno) i 7 gmin wiejskich (Bartniczka, Brodnica, Bobrowo, Brzozie, Osiek, Świdziebnia, Zbiczno).

W 2020 r. przeprowadzono w powiecie brodnickim ogółem:

- 884 kontroli/wizytacji w obiektach nadzorowanych przez Inspekcję Sanitarną w powiecie brodnickim,
- ponadto w ramach nadzoru nad przestrzeganiem wymagań określonych w przepisach dot. wprowadzenia w Polsce stanu epidemii przeprowadzono wspólnie z funkcjonariuszami Komendy Powiatowej Policji w Brodnicy 675 kontroli/wizytacji obiektów użyteczności publicznej na terenie powiatu brodnickiego,
- przeprowadzono 3121 wywiadów epidemiologicznych,
- Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Brodnicy wydał 328 decyzji administracyjnych, w tym 168 decyzji merytorycznych m.in nakazujących usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości, 160 decyzji ustalających opłatę za czynności kontrolne oraz 6 decyzji administracyjnych na łączną kwotę 35 tys. zł w związku ze złamaniem przepisów Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii.
- nałożono 5 mandatów karnych na kwotę 850 zł,
- wydano 60 postanowień,
- udzielano konsultacji dot. projektów techniczno-technologicznych, uruchomienia działalności, przeprowadzono kontrole dot. interwencji mieszkańców,
- w 2020 r. pobrano 226 próbek: wody, żywności i przedmiotów użytku do badań laboratoryjnych.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Brodnicy w 2020 r. prowadził stały monitoring oraz analizował sytuację sanitarno-epidemiologiczną nadzorowanego terenu w

oparciu o nadsyłane przez podmioty lecznicze i laboratoria medyczne zgłoszenia zachorowań i podejrzenia zachorowań na choroby zakaźne lub wyniki badań w kierunku biologicznych czynników chorobotwórczych.

W roku 2020 zarejestrowano 2889 zachorowań na choroby zakaźne podlegające rejestracji (dane uzyskane ze sprawozdań o zachorowaniach na choroby zakaźne, zakażeniach i zatruciach - MZ-56 oraz ze sprawozdań o zachorowaniach i podejrzeniach zachorowań na grypę MZ-55), tj. o 1776 więcej niż w 2019 r.

Z uwagi na wystąpienie w 2020 r. epidemii wirusa SARS-CoV-2 odnotowano zachorowania na chorobę układu oddechowego COVID-19, które rzutowały na pogorszenie się ogólnej sytuacji zachorowań na choroby zakaźne w powiecie brodnickim.

Informacja o danych dotyczących zachorowań i zgonów na COVID-19 znajduje się na stronie: www.gov.pl.

W związku ze zgłoszeniem chorób zakaźnych przeprowadzono 2889 dochodzeń epidemiologicznych oraz 144 nadzorów nad ozdowieńcami i nosicielami wirusa HCV, HBV i schorzeń jelitowych.

W PSSE w Brodnicy znajduje się magazyn preparatów szczepionkowych wykorzystywanych do szczepień pacjentów z powiatu brodnickiego.

W PSSE w Brodnicy od wielu lat funkcjonuje punkt poboru materiału biologicznego dla osób starających się o pracę. W 2020 r. przyjęto 1575 próbek materiału biologicznego w kierunku schorzeń jelitowych.

W 2020 roku na terenie powiatu 1 podmiot leczniczy brał udział w czynnym nadzorze nad rejestracją przypadków grypy poprzez udział w badaniach laboratoryjnych w systemie SENTINEL.

PPIS w Brodnicy w 2020 r. systematycznie zamieszczał na stronie internetowej PSSE w Brodnicy, w mediach społecznościowych (Facebook PSSE, Twitter, Instagram) oraz na stronie internetowej Starostwa Powiatowego w Brodnicy oraz portalu mieszkańców powiatu brodnickiego PowiatBrodnicki.pl informacje na temat sytuacji epidemiologicznej wybranych chorób zakaźnych występujących na terenie powiatu brodnickiego oraz zasad profilaktyki celem rozpropagowania ich ogółowi społeczności powiatu brodnickiego.

Ponadto w 2019 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Brodnicy podjął usilne działania mające na celu przeprowadzenie termomodernizacji budynku PSSE w Brodnicy i nadal je skutecznie prowadził w 2020 r.

Na podstawie decyzji Urzędu Miasta w Brodnicy z dnia 20.02.1988 r. dzięki skutecznym staraniom ówczesnego Dyrektora PSSE w Brodnicy lek .med. Ryszarda Kowalskiego i zastępcy dyrektora Danuty Kowalkowskiej-Szramki stacja otrzymała w wieczyste użytkowanie budynek po byłym Zakładzie Energetycznym w Brodnicy przy ulicy Żwirki i Wigury 1, a następnie na mocy ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dziennik Ustaw z dnia 29 września 1997 r. nr 115, poz. 741) w trwały zarząd jako nieruchomość stanowiącą własność Skarbu Państwa, tj. obecnie Starostwa Powiatowego w Brodnicy. Obiekt Stacji to 3-kondygnacyjny, częściowo podpiwniczony budynek o łącznej powierzchni użytkowej 584 m², kubaturze 2.317,02 m³.

Obecnie budynek stacji wymaga termoizolacji ścian zewnętrznych i stropodachu. Pokrycie dachu również wymaga bezwzględnej wymiany. Elewacja budynku jest w złym stanie (pęknięcia, wybrzuszenia, duże ubytki tynku).

Budynek kwalifikuje się do termomodernizacji, ponieważ generuje wysokie straty ciepła, a co za tym idzie wysokie koszty eksploatacyjne. Jest ogrzewany ponad 30-letnimi

elektrycznymi piecami akumulacyjnymi i dodatkowymi grzejnikami elektrycznymi. Dodatkowo z uwagi na brak centralnego ogrzewania ciepła woda użytkowa dostarczana jest z elektrycznych podgrzewaczy.

Zgodnie z zaleceniami z kompleksowego przeglądu stanu warunków pracy w PSSE w Brodnicy PPIS podjął usilne starania, aby pozyskać środki finansowe na przeprowadzenie termomodernizacji budynku stacji, łącznie z wykonaniem instalacji centralnego ogrzewania.

PPIS w Brodnicy pragnął podjąć się ww. przedsięwzięcia, ponieważ budynek stacji jest w wieczystym użytkowaniu stacji i racjonalnym jest inwestowanie we własny majątek, a zdecydowana poprawa m.in. wskaźników energetycznych w budynku stacji zmniejszy znacząco w perspektywie obciążenia budżetu PSSE w Brodnicy a wykonanie nowej elewacji w ramach termomodernizacji przyczyni się do poprawy estetyki jeszcze jednego budynku znajdującego się w centrum miasta, obok budynku Powiatowego Urzędu Pracy oraz przy obecnie bardzo ruchliwej ulicy Alei Leśnej.

Budynek stacji jest budynkiem będącym w gminnej ewidencji Konserwatora Zabytków w Toruniu.

W 2020 r. dzięki szerokiemu zakresowi prac, jakie zostały zaplanowane w budynku stacji i uzyskaniu wysokiego wskaźnika efektywności energetycznej, PPIS w Brodnicy otrzymał dofinansowanie z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu oraz przyznano stacji fundusze inwestycyjne z WSSE w Bydgoszczy na prace termomodernizacyjne siedziby stacji.

W roku 2020 wykonano część prac remontowych pod przyszły węzeł cieplny w piwnicy, sporządzono kompletną dokumentację projektową dot. termomodernizacji, uzyskano pozytywną opinię Konserwatora Zabytków raz pozwolenie na budowę ze Starostwa Powiatowego.

Reasumując Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Brodnicy jeszcze raz pragnie podkreślić, że dzięki ogromnemu wsparciu i pomocy Pana Starosty Brodnickiego oraz wzorowej współpracy i wsparciu Burmistrzów: Brodnicy, Jabłonowa Pom., Górzna, Wójtów gmin powiatu brodnickiego, Komendanta KPP, Komendanta Straży Pożarnej, Komendanta Straży Miejskiej, Proboszczów Parafii, kierownictwa instytucji i zakładów pracy udało się zachować bezpieczeństwo epidemiologiczne w powiecie brodnickim w najtrudniejszym okresie walki z epidemią, za co serdecznie jeszcze raz Państwu dziękuję.

Mam nadzieję, że niniejszy raport przybliży Państwu ogrom zadań, jakie na rzecz bezpieczeństwa zdrowotnego społeczności powiatu brodnickiego wykonuje Państwowa Inspekcja Sanitarna i będzie przydatny dla władz samorządowych Powiatu Brodnickiego oraz wszystkich zainteresowanych aktualnymi danymi z zakresu zdrowia publicznego.

Z poważaniem

*Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny
w Brodnicy*

*Danuta Kowalkowska-Szramka
higienista epidemiolog*

Spis treści

I.	Sytuacja epidemiologiczna wybranych chorób zakaźnych za rok 2020 w powiecie brodnickim	7
II.	Stan sanitarny obiektów higieny komunalnej	39
III.	Stan sanitarny obiektów żywności, żywienia i przedmiotów użytku	51
IV.	Stan bezpieczeństwa sanitarnego powiatu brodnickiego w zakresie higieny pracy	66
V.	Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny	71
VI.	Działalność oświatowo-zdrowotna i promocja zdrowia	74
VII.	Tabela - Działalność kontrolno-represyjna PSSE w Brodnicy w 2020 roku	76

I. Sytuacja epidemiologiczna wybranych chorób zakaźnych za rok 2020 w powiecie brodnickim

Monitorowanie sytuacji epidemiologicznej powiatu brodnickiego poparte jest nadzorem epidemiologicznym prowadzonym poprzez analizę zgłaszanych zachorowań na choroby zakaźne i zakażenia przez lekarzy w związku z ustawowym obowiązkiem zgłaszania zachorowań na niektóre choroby zakaźne.

Rejestracja zgłoszonych zachorowań na choroby zakaźne odbywa się w oparciu o aktualne definicje przypadków chorób zakaźnych opracowane na potrzeby nadzoru epidemiologicznego.

W 2020 r. zarejestrowano 2889 zachorowań na choroby zakaźne podlegające rejestracji (dane uzyskane ze sprawozdań o zachorowaniach na choroby zakaźne, zakażeniach i zatruciach - MZ-56 oraz ze sprawozdań o zachorowaniach i podejrzeniach zachorowań na grypę MZ-55), tj. o 1776 więcej niż w 2019 r. Wzrost liczby zachorowań na choroby zakaźne spowodowany jest wystąpieniem epidemii SARS-CoV-2. Wykonano 2889 dochodzeń epidemiologicznych oraz 144 nadzorów nad ozdrowieńcami i nosicielami wirusa HCV, HBV i schorzeń jelitowych (2019 r. – 341 dochodzeń epidemiologicznych oraz 247 nadzorów na ozdrowieńcami i nosicielami HCV, HBV i schorzeń jelitowych).

Na wyrównanym poziomie w porównaniu do roku 2019 odnotowano zachorowania na gruźlicę.

Spadek zachorowań zanotowano na: salmonellozę, inne bakteryjne zakażenia jelitowe, wirusowe zakażenia jelitowe, wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2, biegunkę i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu ogółem oraz u dzieci do lat 2, płonicę, choroby wywołane przez *Streptococcus pyogenes* inwazyjny, boreliozę z Lyme, na styczość i narażenie na wściekliznę/potrzeba szczepień, ospę wietrzną, wirusowe zapalenie wątroby, nowo wykryte zakażenia HIV.

Wzrost liczby zachorowań odnotowano na: inne bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez *Clostridium difficile*, zapalenie mózgu inne i nieokreślone.

Wystąpienie epidemii SARS-CoV-2 w 2020 r, spowodowało zachorowania i zgony na COVID-19. Informacja o danych dotyczących zachorowań i zgonów na COVID-19 znajduje się na stronie: www.gov.pl.

Sytuację epidemiologiczną w powiecie brodnickim w porównaniu do powiatów sąsiednich tj.: golubsko-dobrzyńskiego, grudziądzkiego, rypińskiego i wąbrzeskiego należy ocenić jako korzystną.

W porównaniu do sąsiednich powiatów w powiecie brodnickim nie wystąpiły takie jednostki chorobowe jak: salmonellozy (posocznica), inne bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez *Yersinia enterocolitica* lub pseudotuberculosis, inne określone, nieokreślone oraz u dzieci do lat 2, inne bakteryjne zatrucia pokarmowe, lamblioza, mikobakteriozy – inne i BNO, krztusiec, kiła, rzeżączka, inne wirusowe zapalenie mózgu nieokreślone, wirusowe zapalenie opon mózgowych, wirusowe zapalenie wątroby typu A, typu B – ostre, AIDS, świnka, choroby wywołane przez *Streptococcus pneumoniae* inwazyjna, choroby wywołane przez *Haemophilus influenzae*, inwazyjna, bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu, zapalenie opon mózgowych inne i nieokreślone, grypa potwierdzona laboratoryjnie.

Niższe współczynniki zapadalności w porównaniu do powiatów sąsiednich zarejestrowano w zakresie zachorowań na: wirusowe zakażenia jelitowe inne określone, ospę wietrzną, nowo wykryte zakażenie HIV, zapalenie mózgu inne i nieokreślone.

W porównaniu do powiatów sąsiednich nie zarejestrowano wyższych współczynników zapadalności.

Sytuacja epidemiologiczna powiatu brodnickiego w porównaniu do województwa kujawsko-pomorskiego jest korzystna.

W powiecie brodnickim niższe współczynniki zapadalności zarejestrowano w zachorowaniach na: salmonellozy, inne bakteryjne zakażenia jelitowe, wirusowe zakażenia jelitowe inne określone oraz u dzieci do lat 2, płonicę, różę, boreliozę z Lyme, styczną i narażenie na wściekliznę/potrzeba szczepień, ospę wietrzną, nowo wykryte zakażenia HIV, zakażenie SARS-CoV-2.

W porównaniu do województwa kujawsko-pomorskiego w naszym powiecie nie wystąpiły jednostki chorobowe zakaźne takie jak: inne bakteryjne zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2, inne bakteryjne zatrucia pokarmowe, inne bakteryjne zatrucia pokarmowe u dzieci do 2 lat, lamblioza, mikobakteriozy, inne i BNO, listerioza, krztusiec, choroba meningokokowa, inwazyjna, legionelloza, kiła, rzeżączka, inne choroby przenoszone drogą płciową wywołane przez Chlamydie, ostre porażenia wiotkie u dzieci w wieku 0-14 lat, encefalopatie gąbczaste, kleszczowe zapalenie mózgu, inne wirusowe zapalenie mózgu, wirusowe zapalenie opon mózgowych, różyczka, wirusowe zapalenie wątroby typu A, AIDS, świnka, bąblowica, włośnica, choroby wywołane przez *Streptococcus pneumoniae* inwazyjny, choroby wywołane przez *Haemophilus influenzae* inwazyjny, bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu, zapalenie opon mózgowych inne i nieokreślone, grypa potwierdzona laboratoryjnie, toksoplazmoza.

Wyższe współczynniki zapadalności w stosunku do wojewódzkich odnotowano w zachorowaniach na: wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez rotawirusy, norowirusy, nieokreślone, biegunki i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu ogółem i u dzieci do 2 lat, typu C przewlekłe i BNO, zapalenie mózgu inne i nieokreślone.

W 2020 roku odnotowano zachorowania na chorobę układu oddechowego COVID-19, wywołaną przez wirusa SARS-CoV-2, rzutujące na pogorszenie się sytuacji zachorowań w powiecie.

W analizowanym okresie na terenie powiatu brodnickiego nie odnotowano chorób zaliczonych z innych stref klimatycznych. Wśród chorób podlegających zgłoszeniu nie odnotowano zachorowań na: cholera, dur brzuszny, dur rzekomy, dur wysypkowy, czerwonkę bakteryjną, kryptosporydiozę, dżumę, tularemię, wąglik, brucellozę, nosaciznę, leptospirozę, jersiniozę pozajelitową, listeriozę, tężec, błonicę, ornitozy, gorączkę plamistą i inne riketsjozy, poliomyelitis, wściekliznę, encefalopatię gąbczastą, gorączkę denga, gorączkę zachodniego Nilu, żółtą gorączkę, wirusowe gorączki krwotoczne, odrę, ospę prawdziwą, pryszczycę, bąblowicę, malarię, wągrzycę, włośnicę, zapalenie opon mózgowych, chorobę wywołaną przez *Haemophilus influenzae* inwazyjny, wrodzone choroby wirusowe, grypę ptaków typu A/H5 lub A/H5N1 u ludzi, SARS - zespół ostrej niewydolności oddechowej oraz zespołu hemolityczno-mocznikowego w przebiegu zakażeń *E. coli*. Zagrożenie zachorowaniami na te choroby nie jest wysokie. Wymagają one jednak utrzymania stałego nadzoru epidemiologicznego.

Wpływ na taki stan mają prowadzone na szeroką skalę działania przeciwepidemiczne pracowników PIS tj. prowadzenie stałego monitoringu i nadzoru ostrych porażen wiotkich u dzieci do lat 14 w celu wykluczenia lub potwierdzenia występowania dzikich szczepów wirusa polio, uczestniczenie w programie eliminacji odry i różyczki, kontynuowanie nadzoru epidemiologicznego i wirusologicznego nad grypą w systemie Sentinel, a także szczepienia ochronne, które charakteryzują się wysokim wykonawstwem, zapewniającym odporność zbiorową, poprawa stanu sanitarnego i technicznego podmiotów udzielających świadczeń

zdrowotnych, przestrzeganie procedur zapobiegających zakażeniom oraz wzrost świadomości prozdrowotnej społeczności.

PPIS w Brodnicy w 2020 r. systematycznie zamieszczał na stronie internetowej PSSE w Brodnicy, portalu społecznościowym Facebook PSSE w Brodnicy oraz na stronie internetowej Starostwa Powiatowego w Brodnicy informacje na temat sytuacji epidemiologicznej wybranych chorób zakaźnych występujących na terenie powiatu brodnickiego oraz zasad profilaktyki celem rozpropagowania ich ogółowi społeczności powiatu brodnickiego.

Pełne zestawienie współczynników zapadalności na poszczególne choroby zakaźne w 2020 r. w porównaniu z analogicznym okresem roku ubiegłego, dokonane w oparciu o zgłoszone i zarejestrowane choroby zakaźne, przedstawiono w tabeli nr 1 i 2.

Tabela 1. Zachorowania i zapadalność na wybrane choroby zakaźne i zatrucia w powiecie brodnickim w roku 2019 i w roku 2020.

ICD-10	Wybrana jednostka chorobowa	Rok			
		2019		2020	
		Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności	Liczba zachorowań	Współczynnik zapadalności
A.02	Salmonelozy –zatrucia pokarmowe	18	22,80	9	11,37
A.07.1	Lamblioza	0	0	0	0
A.08.0	Wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez rotawirusy	54	68,47	16	20,22
A.08.1	Wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez norowirusy	43	54,52	10	12,64
A.08.4	Wirusowe zakażenia jelitowe nieokreślone	112	142,02	37	46,76
A37	Krztusiec	1	1,27	0	0
A38	Płonica	71	89,95	12	15,17
A52	Kiła późna	1	1,27	0	0
A69.2	Borelioza z Lyme	26	32,94	16	20,22
Z20.3	Styczność i narażenie na wściekłość	13	16,47	11	13,90
A86	Inne wirusowe zapalenie mózgu nieokreślone	2	2,53	0	0
B01	Ospa wietrzna	428	542,22	190	240,11
B18.0-1	Wirusowe zapalenie wątroby Typu A	0	0	0	0

B17.1	Typu B – przewlekłe i BNO	4	5,07	5	6,32
	Typu C - przewlekłe	7	8,87	4	5,06
B26	Świnka	2	2,53	0	0
A40.3	Choroba wywołana przez Streptococcus pneumoniae, inwazyjna	0	0	0	0
J14;B95.3	Posocznica	0	0	0	0
	Inna określona i nieokreślona	0	0	0	0
G03	Zapalenie opon mózgowych inne i nieokreślone	2	2,53	0	0
A15	Gruźlica	7	88,7	7	8,85
U07.1	Zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19)	Dane dotyczące liczby zachorowań znajdują się na stronie: www.gov.pl			

Tabela 2. Realizacja zalecanych szczepień ochronnych

Szczepienie przeciw	2019 rok	2020 rok
Kleszczowe zapalenie mózgu	64	71
WZW typu A	28	15
Grypa	2218	1729
Zakażenia Streptococcus pneumoniae	37	197
Biegunka rotawirusowa	175	200
WZW typu B	493	378
Zakażenia wirusem brodawczaka ludzkiego	10	14
Zakażenia Neisseria meningitidis	111	145
Ospa wietrzna	44	57
Dur brzuszny	29	2

1. Choroby zakaźne objęte programem obowiązkowych szczepień ochronnych

(błonica, polio, tężec, krztusiec, świnka, różyczka, ospa wietrzna, Haemophilus influenzae typ B)

Sytuacja epidemiologiczna chorób zakaźnych objętych programem obowiązkowych szczepień ochronnych jest zależna w znacznym stopniu od poziomu wykonawstwa szczepień ochronnych. Poziom uodpornienia dzieci i młodzieży na terenie powiatu brodnickiego utrzymuje się na wysokim poziomie. Ponadto zgodnie z programem obowiązkowych szczepień ochronnych kontynuowano szczepienia zalecane.

Szczepienia ochronne dzieci i młodzieży prowadzone były w 19 punktach szczepień i w 1 punkcie szczepień oddziału neonatologicznego Szpitala w Brodnicy, który w związku ze zmianą ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej został przekazany pod nadzór PPIS w Brodnicy.

Szczepienia obowiązkowe osób narażonych w sposób szczególny na zakażenia wykonywane były w 8 placówkach udzielających świadczeń w zakresie profilaktyki poekspozycyjnej i w 1 stacji dializ.

W 2020 r. przeprowadzono 2 kontrole w podmiotach leczniczych. Monitorowano warunki przechowywania preparatów szczepionkowych oraz stosowanie tzw. łańcucha chłodniczego na każdym etapie ich dystrybucji. Stan sanitarny punktów szczepień nadzorowanych przez PSSE nie budził zastrzeżeń, nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie transportu, przechowywania i przestrzegania terminów ważności preparatów szczepionkowych, personel wykonujący szczepienia legitymował się uprawnieniami.

W 2020 roku odnotowano 1 Niepożądaną Odczyn Poszczepienny (NOP).

W omawianym okresie obserwowano kontynuację korzystnych tendencji w zakresie odnotowanych współczynników zapadalności na choroby zakaźne objęte programem obowiązkowych szczepień ochronnych i tych chorób zakaźnych, w stosunku do których kalendarz szczepień został uzupełniony w ostatnich latach.

Wśród chorób objętych Programem Szczepień Ochronnych sytuacja epidemiologiczna w porównaniu z ubiegłym rokiem była na wyrównanym poziomie. W porównaniu z rokiem ubiegłym odsetek zaszczepionych był niższy, gdyż duży wpływ na wykonawstwo szczepień miało wystąpienie pandemii wywołanej wirusem SARS-CoV-2.

Należy podkreślić, że wysoki poziom zaszczepienia populacji powiatu brodnickiego sprawia, że również osoby nieuodpornione, które nie mogą być poddane szczepieniu z powodu przeciwwskazań czasowych lub stałych korzystają z ochrony, jaką daje istnienie powszechnych programów obowiązkowych szczepień ochronnych.

W 2020 r. nie wystąpiły zachorowania na: poliomyelitis, tężec, odrę, błonicę i Haemophilus influenzae typu b. Od wielu lat na terenie powiatu brodnickiego nie notuje się epidemicznego wzrostu chorób zakaźnych objętych programem obowiązkowych szczepień ochronnych.

a. ospa wietrzna

W stosunku do ubiegłego roku odnotowano spadek zachorowań na ospę wietrzną. Zarejestrowano 190 zachorowań (współczynnik zapadalności – 240,11), tj. o 238 zachorowań mniej niż w 2019 r., w którym zachorowały 428 osoby (współczynnik zapadalności 542,22). W dalszym ciągu jest niski procent uodpornienia populacji poprzez szczepienia ochronne zalecane.

Najwięcej zachorowań (175) wystąpiło u dzieci i młodzieży w wieku od 0 do 14 lat, co stanowiło – 92,10 % ogółu zachorowań na ospę wietrzną (współczynnik zapadalności – 1278,96). Współczynnik zapadalności wśród 15 dorosłych osób był znacznie niższy (19,20) od współczynnika zachorowań, jaki wystąpił u dzieci. Na ospę wietrzną chorowały osoby, które nie były uodpornione p/ospie wietrznej, wszystkie osoby leczone były ambulatoryjnie.

Sytuacja epidemiologiczna zachorowań na ospę wietrzną w powiecie brodnickim była korzystna w stosunku do sąsiednich powiatów. Najwyższy współczynnik zapadalności wystąpił w powiecie rypińskim – 571,32, najniższy zarejestrowano w powiecie brodnickim – 240,11. Wojewódzki współczynnik zapadalności – 263,86 był wyższy od zarejestrowanego w powiecie brodnickim.

Rozkład zachorowań kształtował się następująco:

- wg grup wiekowych

wiek	liczba zachorowań	wiek	liczba zachorowań
0	11	9	4
1	19	10-14	6
2	31	15-19	2
3	20	20-24	3
4	26	25-29	3
5	20	30-34	4
6	16	35-39	2
7	18	40-44	1
8	4	55-59	0

- wg płci
męska: 89 żeńska: 101
- wg miejsca zachorowania
miasto: 106 wieś: 84

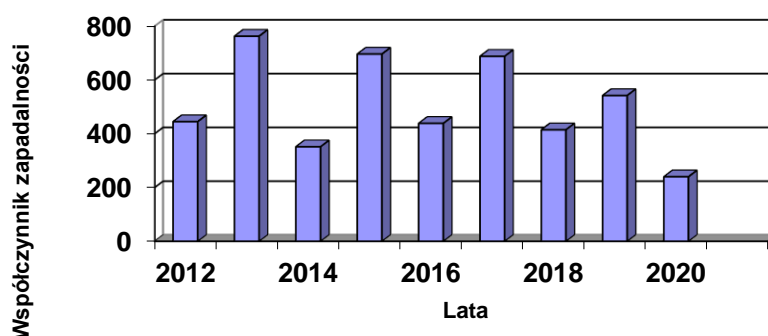
Liczba zachorowań oraz współczynnik zapadalności na ospę wietrzną w latach 2012-2020 w powiecie brodnickim.

Tabela 1.

Rok	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba zachorowań	346	595	275	546	344	542	327	428	190
Współczynnik zapadalności	445,01	762,79	351,68	696,46	438,71	688,18	414,65	542,22	240,11

Wykres 1

Współczynnik zapadalności na ospę wietrzną w latach 2012-2020



W tej jednostce chorobowej zapadalność od dłuższego czasu utrzymuje się na wysokim poziomie. Przyczyną jest brak włączenia szczepień p/ospie wietrznej do programu szczepień obowiązkowych.

W Polsce szczepienia p/ospie wietrznej są nadal zalecanymi. Na terenie powiatu brodnickiego w 2020 r. zaszczepiły się 83 osoby (w ubiegłym roku 60 osób).

Szczepienia przeciwko ospie wietrznej są obowiązkowe tylko dla dzieci do ukończenia 12 roku życia: z upośledzeniem odporności o wysokim ryzyku ciężkiego przebiegu choroby, z ostrą białaczką limfoblastyczną w okresie remisji, zakażone HIV oraz przed leczeniem immunosupresyjnym lub chemioterapią. Obowiązkowym szczepieniom podlegają także dzieci do ukończenia 12 roku życia z otoczenia dzieci określonych powyżej, które nie chorowały na ospę wietrzną oraz inne niż wymienione powyżej, a narażone na zakażenie ze względów środowiskowych, ze względu na czasowe lub stałe przebywanie we wspólnych pomieszczeniach, w tym zwłaszcza w domach opieki długoterminowej, żłobkach i innych instytucjach opiekuńczych.

W dalszym ciągu pracownicy PSSE w Brodnicy propagują wśród społeczeństwa odpłatne, indywidualne szczepienia przeciw ospie wietrznej, a zwłaszcza wśród dzieci ze zmniejszoną odpornością, wrażliwym kobietom w wieku rozrodczym niebędącym w ciąży oraz pracownikom służby zdrowia i nauczycielom. Ze szczepień tych w dalszym ciągu korzysta niewielka liczba społeczeństwa. Wskazane byłoby wprowadzenie szczepień p/ospie wietrznej do obowiązkowego programu szczepień ochronnych, analogicznie jak stopniowo, obowiązkowo uodparniana jest populacja ludzi w zakresie innych jednostek chorobowych - co wpłynęłoby korzystnie na zmniejszenie liczby zachorowań i poprawiłoby radykalnie bardzo niekorzystną sytuację epidemiologiczną w tej jednostce chorobowej.

b. nagminne zapalenie przyusznic

W 2020 r. nie zarejestrowano przypadków zachorowań na nagminne zapalenie przyusznic. W ubiegłym roku zarejestrowano 2 zachorowania, współczynnik zapadalności wyniósł - 2,53.

W porównaniu do sąsiednich powiatów sytuacja epidemiologiczna była korzystna. Najniższy współczynnik zapadalności wystąpił w powiecie grudziądzkim – 0,74, a najwyższy w wąbrzeskim – 2,93. Wojewódzki współczynnik zapadalności wyniósł – 1,98.

Obowiązkowe szczepienia ochronne p/odrze, śwince i różyczce wykonywane były zgodnie z programem szczepień ochronnych u dzieci w 2 r. ż. Odsetek zaszczepień dzieci wyniósł odpowiednio 80,7%. W 2019 r. wprowadzono dawkę przypominającą szczepionki

skojarzonej p/odrze, śwince i różyczce w 6 r. ż. w celu zapewnienia ochrony dzieciom przed rozpoczęciem nauki. Szczepienie przypominające MMR jest realizowane w dwóch rocznikach tj. w 6 r. ż do czasu osiągnięcia przez 6-latkę 10 r.ż. oraz w 10 r.ż. Odsetek zaszczepień dzieci wyniósł odpowiednio: 72,7%, 86,9%.

Z uwagi na rozszerzenie szczepień p/odrze, śwince i różyczce na większą populację dzieci w ramach obowiązkowego programu szczepień ochronnych oraz w związku z utrzymującym się wysokim stopniem zaszczepienia poszczególnych roczników można spodziewać się dalszego ograniczenia liczby zachorowań na świnkę w powiecie brodnickim.

c. krztusiec

W analizowanym okresie nie odnotowano zachorowania na krztusiec (w roku ubiegłym zarejestrowano 1 zachorowanie, współczynnik zapadalności wyniósł – 1,27).

W porównaniu do sąsiednich powiatów sytuacja epidemiologiczna była korzystna. Najwyższy współczynnik zanotowano w powiecie golubsko-dobrzyńskim – 4,45 a najniższy w powiecie grudziądzkim – 2,23. Współczynnik zapadalności województwa kujawsko-pomorskiego wyniósł – 2,27.

Poziom zaszczepienia przeciw krztuścowi w 2020 r. wyniósł: w pierwszym roku życia – 52,9 %, w drugim roku życia – 97,4 %, w szóstym roku życia – 78 %.

W celu przekazania wiarygodnych, rzetelnych i przystępnych informacji na temat szczepień ochronnych zapobiegających chorobom zakaźnym przy każdej kontroli z wykonawstwa szczepień ochronnych przekazywane są informacje na temat szczepień ochronnych zapobiegających chorobom zakaźnym, co jest udokumentowane w protokołach z kontroli.

W mediach społecznościowych oraz na stronie internetowej PSSE w Brodnicy na bieżąco umieszczane i udostępniane były informacje na temat szczepień.

Przypomina się o dalszej kontynuacji akcji informacyjnej „Zaszczep w sobie chęć szczepienia”, Informacje dot. akcji „Zaszczep w sobie chęć szczepienia” kierowane były do placówek POZ.

2. Inne choroby wysypkowe wieku dziecięcego

W roku 2020 odnotowano znaczny spadek zachorowań na płonicę – 12 przypadków, współczynnik zapadalności – 15,17. W ubiegłym roku zarejestrowano 71 zachorowań, współczynnik zapadalności – 89,95.

W porównaniu do sąsiednich powiatów sytuacja epidemiologiczna była bardzo korzystna. Najwyższy współczynnik zapadalności wystąpił w powiecie rypińskim – 48,38, najniższy w powiecie wąbrzeskim – 8,79. Wojewódzki współczynnik zapadalności był wyższy od współczynnika w powiecie brodnickim i wyniósł – 18,12.

Rozkład zachorowań kształtował się następująco:

- wg grup wiekowych

wiek	liczba zachorowań
1	3
2	1
3	1
4	5
5	2

- wg płci
męska: 7 żeńska: 5
- wg miejsca zachorowania
miasto: 6 wieś: 6

Wszystkie zarejestrowane przypadki tej choroby były sklasyfikowane jako możliwe, rozpoznane wyłącznie na podstawie objawów klinicznych, wszystkie osoby chore leczone były ambulatoryjnie.

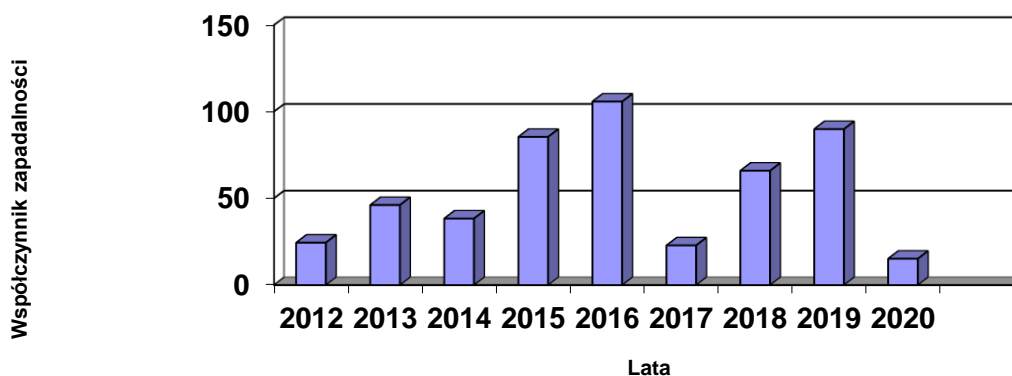
Liczba zachorowań oraz współczynnik zapadalności na płonicę w latach od 2012 do 2020 r. w powiecie brodnickim.

Tabela 2.

Rok	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba zachorowań	19	36	30	67	83	18	52	71	12
Współczynnik zapadalności	24,44	46,15	38,37	85,46	105,85	22,85	65,94	89,95	15,17

Wykres 2.

Współczynnik zapadalności na płonicę w latach 2012-2020



3. Zatrucia i zakażenia pokarmowe wywołane przez czynniki biologiczne

W 2020 r. nie zanotowano zachorowań na dur brzuszny, dury rzekome A; B; C, czerwonkę bakteryjną.

a. bakteryjne zatrucia i zakażenia pokarmowe

W zakresie bakteryjnych zatruc i zakażeń pokarmowych, gdzie czynnikiem etiologicznym była Salmonella, zarejestrowano spadek zachorowań w porównaniu z rokiem ubiegłym – 9 zachorowań, współczynnik zapadalności – 11,37, hospitalizowano 7 osób (w ubiegłym roku odnotowano 18 zachorowań).

Podobnie, jak w latach ubiegłych dominującym czynnikiem etiologicznym były odzwierzęce typy pałeczek Salmonella: Salmonella spp., o serotypie S. Enteritidis oraz Derby. Zachorowania miały charakter sporadyczny.

Identyfikowanymi nośnikami w zatruciach pokarmowych były: potrawy z dodatkiem surowych jaj, potrawy mleczne, owoce spożywane bez uprzedniego mycia. W trzech przypadkach nie ustalono nośnika zatrucia pokarmowego.

Rozkład zachorowań kształtował się następująco

- wg grup wiekowych

wiek	liczba zachorowań
0	2
1	2
2	1
4	1
25-29	1
35-39	1
60+	1

2. wg płci

męska: 5 żeńska: 4

- wg miejsca zachorowania

miasto: 2 wieś: 7

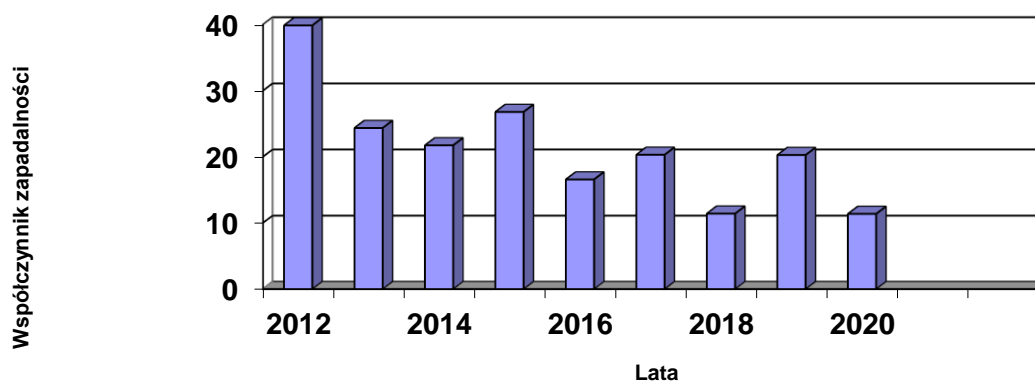
Liczba zachorowań oraz współczynniki zapadalności na zatrucia pokarmowe o etiologii salmonellozowej w latach od 2012 do 2020 r. w powiecie brodnickim.

Tabela 3.

Rok	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba zachorowań	31	19	17	21	13	16	9	18	9
Współczynnik zapadalności	39,87	24,36	21,74	26,79	16,58	20,31	11,41	22,80	11,37

Wykres 3.

Współczynnik zapadalności na zatrucia pokarmowe o etiologii salmonellozowej w latach 2012-2020



Sytuacja epidemiologiczna w zakresie tej jednostki chorobowej w porównaniu z sąsiednimi powiatami była korzystna. Najwyższy współczynnik zapadalności zarejestrowano w powiecie golubsko-dobrzyńskim – 37,79, a najniższy w powiecie rypińskim – 9,21. Współczynnik zapadalności województwa kujawsko-pomorskiego – 14,45.

W zakresie innych bakteryjnych zakażeń jelitowych i zatruc pokarmowych zanotowano wzrost liczby zachorowań – 14 (współczynnik zapadalności – 17,70), w ubiegłym roku zarejestrowano 10 zachorowań (współczynnik zapadalności 12,67). Nie wystąpiły zatrucia jadem kiełbasianym.

Rozkład zachorowań kształtował się następująco:

- wg grup wiekowych

wiek	liczba zachorowań
20-24	1
25-29	1
30-34	1
65-69	3
70-74	3
75 i >	5

- wg płci

męska: 7 żeńska: 7

- wg miejsca zachorowania

miasto: 7 wieś: 7

Sytuacja epidemiologiczna w zakresie tej jednostki chorobowej w porównaniu z sąsiednimi powiatami była porównywalna. Najniższy współczynnik zapadalności odnotowano w powiecie golubsko-dobrzyńskim – 4,45. Najwyższy współczynnik zapadalności zanotowano w powiecie rypińskim – 25,34. Współczynnik zapadalności województwa kujawsko-pomorskiego był wyższy i wyniósł – 36,29.

W ostatnich latach czynnikami etiologicznymi innych bakteryjnych zakażeń jelitowych i zatruc pokarmowych są beztlenowe laseczki *Clostridioides difficile*.

W 2020 r. beztlenowe laseczki *Clostridioides difficile* były przyczyną zarejestrowanych zachorowań. – dotyczyły mężczyzn i kobiet. Do wystąpienia zachorowań przyczyniły się: stosowana antybiotykoterapia, choroby współistniejące, podeszły wiek, 13 chorych osób było hospitalizowanych.

Potrawy sporządzane z surowców pochodzenia zwierzęcego w dalszym ciągu są głównym nośnikiem zatruc pokarmowych. Główną przyczyną zatruc i zakażeń pokarmowych spowodowanych tymi drobnoustrojami jest (niedogotowany/niedopieczony) drób lub inne mięso, niepasteryzowane mleko krowie i kozie oraz ich przetwory.

b. wirusowe zakażenia jelitowe

Na terenie powiatu brodnickiego liczba zatruc i zakażeń pokarmowych o etiologii bakteryjnej w 2020 r. uległa zmniejszeniu, również znaczący spadek wykazały zakażenia o etiologii wirusowej zwłaszcza u dzieci do lat 2.

Zarejestrowano spadek zachorowań w porównaniu z ubiegłym rokiem - 64, współczynnik zapadalności 80,88, w 2019 r. - 223 zachorowań, współczynnik zapadalności – 282,51.

W porównaniu do sąsiednich powiatów sytuacja epidemiologiczna w zakresie tej jednostki chorobowej była niekorzystna, najwyższy współczynnik zapadalności zarejestrowano w powiecie brodnickim – 80,88, natomiast najniższy współczynnik wystąpił w powiecie

rypińskim – 29,95. Wojewódzki współczynnik zapadalności był wyższy od zarejestrowanego w powiecie brodnickim.

W pobranych próbach kału badanego materiału biologicznego od chorych w 16 przypadkach stwierdzono obecność rotawirusów (w ubiegłym roku w 54 przypadkach), w 10 - norowirusów (w 2019 r.- 43), w 1 - adenowirusów (w 2019 r.- 14), w 37 przypadkach nie określono czynnika etiologicznego (w ubiegłym roku w 112 przypadkach).

Zachorowania wśród dzieci do 2 lat stanowiły 32,81% ogółu zachorowań na wirusowe zakażenia jelitowe.

Hospitalizowano 18 osób. Hospitalizowane osoby miały wykonane badania.

Liczba zachorowań na wirusowe zakażenia jelitowe nieokreślone, może świadczyć o tym, iż lekarze podstawowej opieki zdrowotnej odstępują od diagnostyki mikrobiologicznej. Jak najbardziej wskazane byłoby dalsze kontynuowanie badań diagnostycznych w kierunku zakażeń rotawirusowych i norowirusowych w przypadku wystąpienia choroby biegunkowej.

Rozkład zachorowań kształtował się następująco:

- wg grup wiekowych

wiek	liczba zachorowań	wiek	liczba zachorowań
0	14	10-14	1
1	7	15-19	4
2	5	20-24	2
3	4	25-29	2
4	7	30-34	1
5	5	35-39	1
6	2	40-44	1
7	2	50-54	3
9	2	65-69	1

- wg płci
męska:35 żeńska:29
- wg miejsca zachorowania
miasto:25 wieś:38

Wprowadzona w latach 2004-2006 szczepionka przeciwrotawirusowa może w znacznym stopniu zmniejszyć zachorowalność na tę jednostkę chorobową. W Polsce szczepienia te są wyłącznie szczepieniami zalecanymi. W 2021 r. planuje się wprowadzenie szczepień przeciwko rotawirusom do obowiązkowego kalendarza szczepień .

W powiecie brodnickim w 2020 r. zaszczepiono 200 dzieci szczepionką przeciwrotawirusową (w 2019 r. - 175).

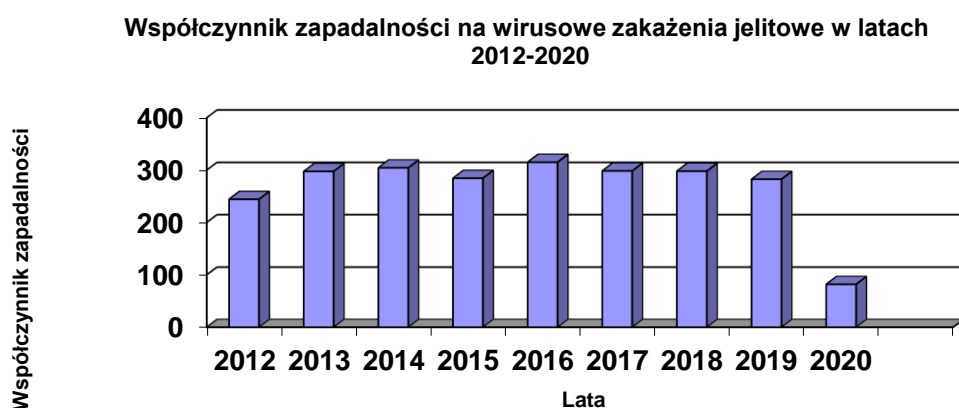
W celu dalszego zmniejszenia liczby zachorowań wśród społeczeństwa na każdej kontroli w podmiotach leczniczych wszystkim świadczeniodawcom przypomina się o konieczności informowania pacjentów o możliwości skorzystania ze szczepień zalecanych. Podobną rolę pełnią informacje Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Brodnicy o dobrodziejstwie szczepień w profilaktyce chorób zakaźnych przekazywane społeczności powiatu brodnickiego poprzez media lokalne, poprzez stronę internetową oraz media społecznościowe Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Brodnicy, a także wystąpienia PPIS w Brodnicy na posiedzeniach Komisji Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego Starostwa Powiatowego w Brodnicy.

Liczba zachorowań oraz współczynniki zapadalności na wirusowe zakażenia jelitowe w latach od 2012 do 2020 r. w powiecie brodnickim.

Tabela 4.

Rok	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba zachorowań	190	232	238	223	247	235	235	223	64
Współczynnik zapadalności	244,37	297,43	304,36	284,45	315,01	298,38	297,98	282,51	81,92

Wykres 4.



c. biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu u dzieci do lat 2

W zakresie tej jednostki chorobowej na terenie powiatu brodnickiego zarejestrowano spadek zachorowań, w 2020 r. odnotowano 16 zachorowań, współczynnik zapadalności – 595,68 (w ubiegłym roku zarejestrowano 40 przypadków, współczynnik zapadalności – 2239,64). Z ogółu zachorowań (39) na biegunki i zapalenia żołądkowo-jelitowe BNO, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu 41,03 % stanowiły dzieci do lat 2 (w 2019 r. stanowiła 29,85 %).

Ogółem hospitalizowano 32 osoby, w tym dzieci do lat 2 - 15, wykonano badania mikrobiologiczne i wirusologiczne - wyniki ujemne.

Sytuacja epidemiologiczna tej jednostki chorobowej w powiecie brodnickim była niekorzystna. Najwyższy współczynnik zapadalności zanotowano w powiecie golubsko-dobrzyńskim – 1070,66, najniższy w powiecie wąbrzeskim – 31,10. Wojewódzki współczynnik zapadalności był niższy – od współczynnika zapadalności powiatu brodnickiego.

Należy zauważyć, że do zakażeń i zatruc pokarmowych u dzieci w wieku do lat 2 dochodzi niemal wyłącznie w środowisku domowym. Zakażenia i zatrucia pokarmowe nie wystąpiły u dzieci objętych opieką w formie zinstytucjonalizowanej np. w klubikach malucha, ponieważ liczba dzieci tam przebywających jest niewielka oraz jest przestrzegany reżim sanitarny. Dużą rolę spełnia tu oświata zdrowotna poprzez kształtowanie właściwych zachowań prozdrowotnych.

Rozkład zachorowań kształtował się następująco:

- wg grup wiekowych

wiek	liczba zachorowań
0	7
1	9
2	3
4	4
5	1
6	2
7	4
9	1
10-14	5
15-19	1
30-34	1
70 i >	1

- wg płci
męska:20 żeńska:19

- wg miejsca zachorowania
miasto:20 wieś:19

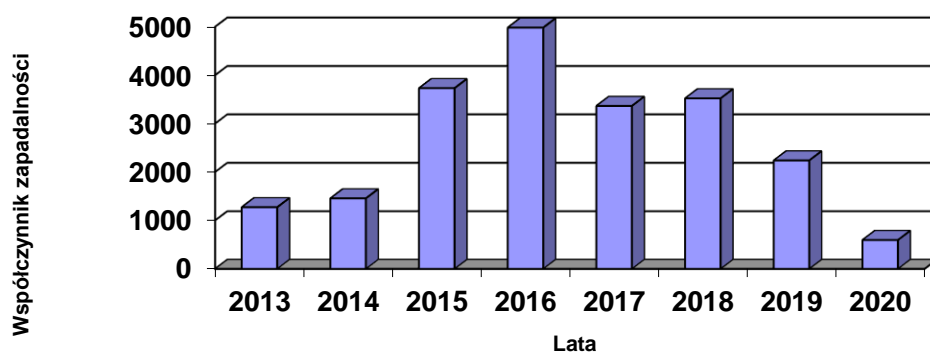
Liczba zachorowań oraz współczynnik zapadalności na biegunkę i zapalenie żołądkowo-jelitowe o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu u dzieci do lat 2 w latach 2013-2020 w powiecie brodnickim.

Tabela 5.

Rok	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba zachorowań	34	38	63	85	60	63	40	16
Współczynnik zapadalności	1272,46	1455,94	3732,23	4982,41	3365,11	3521,52	2239,64	595,68

Wykres 5.

Współczynnik zapadalności na biegunkę i zapalenia żołądkowo-jelitowe u dzieci do lat 2 w latach 2013-2020



d. inwazyjne choroby przewodu pokarmowego

W omawianym roku podobnie jak w roku poprzednim nie zarejestrowano zachorowań na inwazyjną chorobę przewodu pokarmowego wywołaną przez wiciowca Lamblię.

Zachorowania wystąpiły jedynie w powiecie grudziądzkim i wąbrzeskim, współczynnik zapadalności analogicznie – 3,72 i 2,93. Wojewódzki współczynnik zapadalności – 0,48.

Nie wystąpiły zachorowania na włośnicę w powiecie brodnickim, jak również w powiatach sąsiadujących.

e. wirusowe zapalenie wątroby typu A

W 2020 roku podobnie jak 2019 r. w powiecie brodnickim nie odnotowano zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu A.

Zachorowanie na wirusowe zapalenie wątroby typu A zarejestrowano w powiecie grudziądzkim, współczynnik zapadalności 0,74. Wojewódzki współczynnik zapadalności – 0,39.

W 2020 r. na terenie powiatu brodnickiego ze szczepień zalecanych przeciw wzv typu A skorzystało 71 osób (w 2019 r. - 28 osób). W dalszym ciągu z tych szczepień korzysta znikoma liczba ludności, co może stanowić zagrożenie w przyszłości dla niezaszczepionej populacji.

Zatrucia pokarmowe stanowią nadal problem, utrzymują się na niezmiennym poziomie, szczególnie wirusowe zakażenia jelitowe. W celu ograniczenia rozprzestrzeniania się wirusowych zakażeń jelitowych oraz zatruc i zakażeń pokarmowych bakteryjnych (będących wykładnikiem stanu higieny żywności i żywienia) sukcesywnie na stronie internetowej PSSE w Brodnicy, jak również w lokalnej prasie oraz podczas wykonywania wywiadów epidemiologicznych przypomina się o konieczności zachowania higieny osobistej, zwłaszcza mycia rąk oraz higieny przygotowywania posiłków, a także przekazywane są podstawowe wiadomości o chorobach szerzących się drogą pokarmową.

Wdrożona i kontynuowana była również akcja „Bezpieczne wakacje 2020” (w 2 placówkach letniego wypoczynku) oraz akcja „Uroczystości komunijne bez zatruc pokarmowych” (w 12 placówkach oświatowo-wychowawczych) mająca na celu rozpowszechnienie wiedzy na temat zatruc pokarmowych. Informacje na ww. temat zostały zamieszczone na portalu społecznościowym Facebook PSSE w Brodnicy. Prowadzona była również interwencja dot. profilaktyki chorób wywoływanych przez pasożyty w 9 placówkach szkolnych i przedszkolnych.

Zachorowania na zakaźne choroby przewodu pokarmowego są miernikiem stanu sanitarnego, jak i przestrzegania przez społeczeństwo zasad higieny.

4. Choroby przenoszone przez naruszenie ciągłości tkanek ze szczególnym uwzględnieniem wzv typ B, wzv typ C, HIV/AIDS.

a. wzv typ B, wzv typ C

Sytuacja epidemiologiczna zachorowań na wirusowe zapalenia wątroby nie uległa istotnym zmianom. Rejestrowano wyłącznie przypadki przewlekłe, w których do zakażenia doszło prawdopodobnie wcześniej. Od wielu lat widoczna jest tendencja spadkowa zachorowań ostrych na wzv, w sąsiadujących powiatach 1 wirusowe zapalenie wątroby typu B – ostre zarejestrowano w powiecie grudziądzkim.

W 2020 r. zarejestrowano 4 przypadki WZW typu C, współczynnik zapadalności – 5,06 (w 2019 r. zarejestrowano 7 przypadków wirusowego zapalenia wątroby, współczynnik zapadalności 8,87).

Rozkład zachorowań kształtował się następująco:

- wg grup wiekowych

wiek	liczba zachorowań
25-29	1
30-34	1
35-39	1
55-59	1

- wg płci
męska: 0 żeńska: 4
- wg miejsca zachorowania
miasto: 3 wieś: 1

Odnotowano 5 zachorowania na WZW typu B - BNO, współczynnik zapadalności – 6,32, analogiczne w 2019 r. – 4 zachorowania, współczynnik zapadalności – 5,07

Rozkład zachorowań kształtował się następująco:

- wg grup wiekowych

wiek	liczba zachorowań
25-29	2
30-34	1
40-44	1
50-54	1

- wg płci
męska: 3 żeńska: 2
- wg miejsca zachorowania
miasto: 2 wieś: 3

W porównaniu do sąsiednich powiatów sytuacja epidemiologiczna tej jednostki chorobowej była korzystna. Najwyższy współczynnik zapadalności wystąpił w powiecie grudziądzkim – 14,89, najniższy w powiecie rypińskim – 2,30. Wojewódzki współczynnik zapadalności był niższy i wyniósł – 6,23.

Z przeprowadzonych dochodzeń epidemiologicznych wynika, że większość zakażeń wirusami hepatotropowymi należy wiązać z zabiegami medycznymi wykonywanymi w placówkach służby zdrowia.

Wskazane byłyby rutynowe badania pacjentów, w kierunku WZW typu C, jak również i WZW typu B, co zwiększyłoby wykrywalność tej jednostki chorobowej i wpłynęłoby na skuteczniejsze leczenie oraz stopniową poprawę sytuacji epidemiologicznej populacji w tym zakresie.

Z uwagi na brak swoistych metod zapobiegania zakażeniom HCV w drodze szczepień ochronnych, jedynie działania nieswoiste polegające na wdrażaniu i utrzymywaniu wysokich standardów higieniczno-sanitarnych wykonywania świadczeń medycznych oraz innych zabiegów przebiegających z naruszeniem ciągłości tkanek, jak również systematyczne prowadzenie

na szeroką skalę działań edukacyjnych w tym zakresie wśród pracowników szczególnie narażonych na ekspozycję zakażeń HBV oraz HCV, tj. pracowników służby zdrowia, Komendy Państwowej Powiatowej Straży Pożarnej, Komendy Powiatowej Policji oraz zakładów fryzjerskich, kosmetycznych, tatuaży itp. mogą zapobiec szerzeniu się zachorowań na WZW C.

Podczas podejmowanych działań epidemiologicznych w otoczeniu chorego pracownicy Państwowej Inspekcji Sanitarnej przypominają o podstawowych drogach szerzenia się zakażeń wirusem HBV i HCV oraz metodach zapobiegania, zwalczania i możliwości skorzystania ze szczepień zalecanych przeciw WZW typu B.

Pacjenci w placówkach służby zdrowia systematycznie informowani są o możliwości skorzystania ze szczepień zalecanych p/WZW typu B.

Wzrasta liczba osób zaszczepionych p/WZW typu B, z uwagi na objęcie obowiązkowym programem szczepień ochronnych dzieci i młodzieży oraz osób szczególnie narażonych na zakażenie.

Obowiązkowe szczepienia przeciw wzw typ B realizowane są wśród dzieci w pierwszym roku życia. Odsetek zaszczepienia wyniósł 75,6 %. W 2020 r. w ramach szczepień zalecanych zaszczepiło się 378 mieszkańców powiatu brodnickiego (w 2019 r. - 415).

b. nowo wykryte zakażenia HIV

W 2020 r. na terenie powiatu brodnickiego zarejestrowano 1 przypadek nowo wykrytego zakażenia HIV (współczynnik zapadalności – 1,26). Zachorowanie dotyczyło mężczyzny w wieku 31 lat, pochodzącego z miasta. W 2019 r. zarejestrowano 2 przypadki nowo wykrytego zakażenia HIV (współczynnik zapadalności – 2,53) oraz 2 przypadki zespołu nabytego upośledzenia odporności – AIDS (współczynnik zapadalności – 2,54).

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Brodnicy przypomina społeczeństwu o dobrodziejstwie szczepień przeciwko chorobom zakaźnym szerzącym się drogą naruszenia ciągłości tkanek, wystosowując informacje w tym zakresie m.in. do miejscowych władz samorządowych, prasy, biur podróży i świadczeniodawców wykonujących szczepienia ochronne. Co roku w prasie lokalnej ukazują się wiadomości o podstawowych metodach zapobiegania i zwalczania chorób zakaźnych szerzącym się drogą naruszenia ciągłości tkanek.

Realizowana była interwencja „Szczęśliwy powrót z wakacji” w 1 placówce letniego wypoczynku. Zamieszczono informacje na portalu społecznościowym Facebook PSSE w Brodnicy.

5. Inwazyjne zakażenia wywołane przez:

a. Streptococcus pyogenes

W odniesieniu do roku 2019 odnotowano spadek poziomu zachorowań wywołanych przez Streptococcus pyogenes - 6, współczynnik zapadalności – 7,58 (w roku ubiegłym 17 zachorowań, współczynnik zapadalności – 21,54).

Zachorowania dotyczyły jednostki chorobowej róży, chorzy leczeni byli ambulatoryjnie.

W porównaniu do sąsiednich powiatów sytuacja epidemiologiczna tej jednostki chorobowej była korzystna. Najwyższy współczynniki zapadalności zanotowano w powiecie

wąbrzeskim – 20,52, najniższy w powiecie golubsko-dobrzyńskim – 6,67. Współczynniki zapadalności województwa kujawsko-pomorskiego był wyższy i wyniósł – 10,83.

Rozkład zachorowania kształtował się następująco:

- wg grup wiekowych

wiek	liczba zachorowań
25-29	1
35-39	1
45-49	1
55-59	1
75 i >	2

- wg płci chorych
męska: 4 żeńska: 2
- wg miejsca zachorowania
miasto: 3 wieś: 3

b. Streptococcus pneumoniae

W 2020 r. nie odnotowano zachorowań wywołanych przez *Streptococcus pneumoniae* inwazyjny. W ubiegłym roku również nie odnotowano zachorowań.

Zachorowanie odnotowano jedynie w powiecie grudziądzkim - 15, współczynnik zapadalności – 11,17. Wojewódzki współczynnik zapadalności wyniósł – 2,27.

Jedyną skuteczną metodą zapobiegania zakażeniom pneumokokowym jest szczepienie ochronne. W powiecie brodnickim w 2020 r. profilaktycznie zaszczepiło się szczepionką zalecaną p/zakażeniami wywołanymi przez *Streptococcus pneumoniae* 197 osób (w 2019 r. – 37 osób).

Wszystkie dzieci urodzone od 01.01.2017 r. szczepione są obowiązkowo przeciw inwazyjnym zakażeniom wywołanym przez *Streptococcus pneumoniae*.

c. Neisseria meningitidis, Haemophilus influenzae

W 2020 r. nie zanotowano zakażenia wywołanego przez *Neisseria meningitidis* – pociąg. W analogicznym okresie roku ubiegłego zarejestrowano 2 zachorowania, współczynnik zapadalności 2,53.

W powiecie brodnickim w 2020 r. profilaktycznie zaszczepiło się szczepionką zalecaną p/zakażeniami wywołanymi przez *Neisseria meningitidis* 145 osób (w 2019 r. - 111 osób).

W 2020 r. w powiecie brodnickim nie odnotowano zakażenia wywołanego przez *Haemophilus influenzae*.

Po wprowadzeniu do kalendarza szczepień obowiązkowych szczepień dzieci przeciwko *Haemophilus influenzae* typu b (Hib) zaobserwowano na terenie powiatu brodnickiego spadek liczby zachorowań na choroby inwazyjne wywołane przez ten patogen.

W powiecie brodnickim w 2020 r. zgodnie z obowiązkowym programem szczepień ochronnych zaszczepiono p/zakażeniami *Haemophilus influenzae* typu b w pierwszym roku życia – 52,9% populacji, a w drugim roku życia – 97,4%.

Choroba meningokokowa nie wystąpiła w powiecie brodnickim, podobnie jak i w powiatach sąsiednich. W województwie kujawsko-pomorskim współczynnik zapadalności na choroby meningokokowe inwazyjne wynosił ogółem - 0,39 oraz na choroby wywołane przez bakterię *Haemophilus influenzae* inwazyjną – 0,39.

6. Neuroinfekcje

Od wielu lat notuje spadkową tendencję zachorowań na zapalenie opon mózgowych i mózgu.

a. wirusowe zapalenie opon mózgowych oraz inne wirusowe zapalenie mózgu

Sytuacja epidemiologiczna w porównaniu z 2019 r. jest korzystna, w 2020 r nie odnotowano zachorowania (2019 r. - 2 zachorowania, współczynnik zapadalności – 2,53).

Od szeregu lat odnotowuje się spadkową i wyrównaną tendencję zachorowań na zapalenie opon mózgowych i mózgu.

Sytuacja epidemiologiczna zachorowań na te zakaźne jednostki chorobowe była korzystna. Nie odnotowano zachorowań w powiecie brodnickim.

W powiecie rypińskim odnotowano 1 przypadek wirusowego zapalenia mózgu, współczynnik zapadalności – 2,30, natomiast wojewódzki współczynnik zapadalności – 0,14.

W powiecie grudziądzkim odnotowano 1 przypadek wirusowego zapalenia opon mózgowych, inne określone i nieokreślone, współczynnik zapadalności – 2,98, natomiast wojewódzki współczynnik zapadalności – 0,53.

b. bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu

W 2020 r. nie odnotowano zachorowania na bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu. Analogicznie w ubiegłym roku odnotowano 2 zachorowania na bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu, współczynnik zapadalności 2,53.

1 zachorowanie na bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu, inne określone odnotowano w powiecie grudziądzkim, współczynnik zapadalności - 0,74. 1 zachorowanie na bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu, nieokreślone zarejestrowano w powiecie wąbrzeskim, współczynnik zapadalności – 2,93, natomiast wojewódzki współczynnik zapadalności wynosił 0,34.

c. zapalenie opon mózgowych inne i nie określone

W bieżącym roku nie zarejestrowano przypadków zachorowań na zapalenie opon mózgowych. W 2019 r zarejestrowano 2 przypadki, współczynnik zapadalności – 2,53.

Sytuacja epidemiologiczna zachorowań na te zakaźną jednostkę chorobową była korzystna w porównaniu do dwóch sąsiednich powiatów (powiat grudziądzki – 2, powiat rypiński -1), w powiecie golubsko-dobrzyńskim i wąbrzeskim nie odnotowano zachorowań. Wojewódzki współczynnik zapadalności – 0,53.

d. zapalenie mózgu inne i nieokreślone

Zarejestrowano 1 przypadek zachorowania na zapalenie mózgu inne i nieokreślone, współczynnik zapadalności – 1,26. Zachorowanie dotyczyło kobiety w wieku 27 lat, pochodzącej ze wsi. Analogicznie w ubiegłym roku nie odnotowano zachorowania.

Sytuacja epidemiologiczna zachorowań na tę zakaźną jednostkę chorobową była porównywalna w porównaniu do powiatu grudziądzkiego i rypińskiego. 2 zachorowania odnotowano w powiecie grudziądzkim, współczynnik zapadalności – 1,49 oraz 1 w powiecie rypińskim, współczynnik zapadalności – 2,30. Zachorowań nie odnotowano w powiecie wąbrzeskim i golubsko-dobrzyńskim. Wojewódzki współczynnik zapadalności – 0,29 był niższy od zarejestrowanego w powiecie brodnickim.

7. Encefalopatie gąbczaste

W 2020 r., jak i w ubiegłym roku nie wystąpiły zachorowania na chorobę Creutzfeldta-Jacoba (CJD).

W sąsiednich powiatach nie odnotowano zachorowań na tę jednostkę chorobową, w województwie kujawsko-pomorskim odnotowano 1 zachorowanie, współczynnik zapadalności – 0,05.

8. Mikobakteriozy- inne i BNO

W 2020 r. nie zarejestrowano przypadku zachorowania na tę jednostkę chorobową. Analogicznie w roku ubiegłym odnotowano 1 zachorowanie, współczynnik zapadalności 1,27.

Sytuacja epidemiologiczna zachorowań na tę jednostkę chorobową w porównaniu do sąsiednich powiatów była porównywalna, tylko w powiecie grudziądzkim zarejestrowano 2 zachorowania, współczynnik zapadalności 1,49. Wojewódzki współczynnik zapadalności wyniósł – 0,82.

9. Choroby odzwierzęce

a. borelioza

Na terenie powiatu brodnickiego w 2020 r zmniejszyła się liczba zachorowań na boreliozę z Lyme. W roku 2020 odnotowano 16 zachorowań na tą chorobę, współczynnik zapadalności – 20,22 (w 2019 r. zarejestrowano 26 zachorowań, współczynnik zapadalności – 32,94).

Sytuacja epidemiologiczna zachorowań na tę jednostkę chorobową w porównaniu do sąsiednich powiatów była korzystna. Najwyższy współczynnik zapadalności wystąpił w powiecie grudziądzkim – 44,68, najniższy współczynnik wystąpił w powiecie wąbrzeskim – 11,73. Wojewódzki współczynnik zapadalności był wyższy i wyniósł – 22,38.

Jedna osoba była hospitalizowana, pozostałe osoby leczone ambulatoryjnie na podstawie objawów klinicznych (rumień wędrujący, przypadki potwierdzone). We wszystkich zachorowaniach wektorem zakażenia były kleszcze. Miejscem narażenia były lasy, łąki, parki, działki ogrodowe na terenie gminy i miasta Brodnicy, Zbiczna, Bartniczki, Jabłonowa Pomorskiego, Świdziebni.

Rozkład zachorowań kształtował się następująco:

- wg grup wiekowych

wiek	liczba zachorowań	wiek	liczba zachorowań
5	1	45-49	1
20-24	2	50-54	2
25-29	1	55-59	3
35-39	2	60-64	2
40-44	1	65-74	1

- wg płci chorych

męska: 8 żeńska: 8

- wg miejsca zachorowania

miasto: 4 wieś: 12

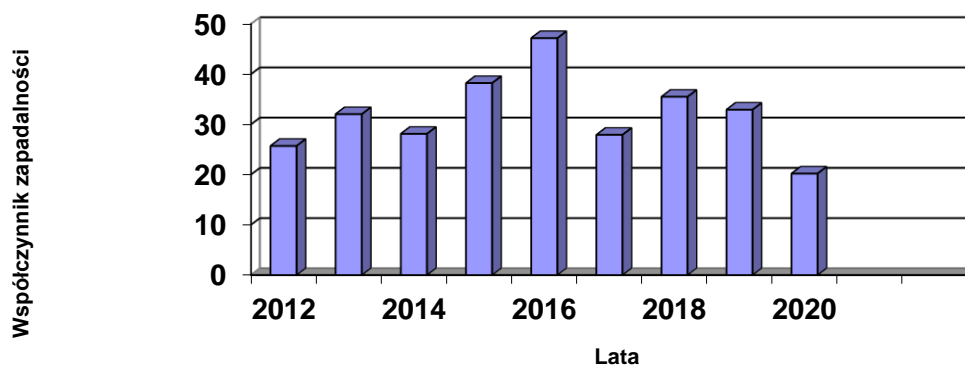
Liczbę zachorowań i współczynnik zapadalności na boreliozę z Lyme w latach od 2012 do 2020 w powiecie brodnickim.

Tabela 6.

Rok	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba zachorowań	20	25	22	30	37	22	28	26	16
Współczynnik zapadalności	25,72	32,05	28,13	38,27	47,19	27,93	35,51	32,94	20,22

Wykres 6.

Współczynnik zapadalności na boreliozę z Lyme w latach 2012-2019



Podczas dochodzeń epidemiologicznych zalecano chorym kontrolować skórę ciała i głowy, zastosować intensywny prysznic po powrocie z lasu, szybko i ostrożnie usunąć przysanego kleszcza z powierzchni skóry, a podczas przebywania na terenach bytowania kleszczy stosować środki ochrony osobistej i preparaty chemiczne odstrasżające te pajęczaki.

Przyczyny wzrostu zachorowalności na boreliozę należy upatrywać także w stale zmieniającym się zasięgu geograficznym bytowania kleszczy, wydłużaniu okresu ich żerowania, zmianach klimatu, zmianach ekonomicznych i społecznych w otoczeniu ludzi. Istotną rolę odgrywają też migrujące zwierzęta przenoszące zakażone kleszcze na obszary, na których krętki *Borrelia burgdorferii* dotychczas nie występowały.

Przeciwko boreliozie nie ma szczepionki, co potęguje problem i skutecznie uniemożliwia szybkie jego opanowanie. Ważne jest tym bardziej po stronie lekarskiej wczesne rozpoznanie i skuteczne leczenie w początkowej fazie choroby.

W związku z brakiem możliwości uodpornienia czynnego przeciw boreliozie co roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Brodnicy poprzez lokalne media oraz informacje zawarte na stronie internetowej PSSE oraz Starostwa Powiatowego w Brodnicy przypomina społeczeństwu o przestrzeganiu podstawowych zasad i ochronie przed kleszczami podczas przebywania w lasach, na polach, łąkach i działkach rekreacyjnych.

W ramach wdrażanej przez pion Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia akcji „Bezpieczne wakacje 2020”, jak również krajowego programu „Chroń się przed kleszczami wszystkimi sposobami” rozpowszechniana była wiedza na temat zapobiegania boreliozie i odkleszczowemu zapaleniu mózgu wśród dzieci z 5 placówek oświatowo-wychowawczych.

Informacje na temat zachorowań w powiecie brodnickim na boreliozę oraz metod profilaktyki, a także kleszczowego zapalenia mózgu wywołwanego również przez kleszcze z podaniem objawów chorobowych i metod zapobiegania ukazały się na stronie internetowej Starostwa Powiatowego w Brodnicy oraz na portalu społecznościowym Facebook PSSE w Brodnicy.

b. kleszczowe zapalenie mózgu

W 2020 r. oraz w 2019 r. nie wystąpiły zachorowania na tę jednostkę chorobową.

W sąsiednich powiatach nie odnotowano zachorowań na kleszczowe zapalenie mózgu . W województwie kujawsko-pomorskim zarejestrowano 1 przypadek tej jednostki chorobowej, współczynnik zapadalności – 0,05.

W powiecie brodnickim w 2020 r. zaszczepiło się profilaktycznie 71 osób p/kleszczowemu zapaleniu mózgu (w 2019 r. - 61 osób).

10. Gruźlica

Sytuacja epidemiologiczna zachorowań na gruźlicę w 2020 utrzymała się na tym samym poziomie co w roku 2019. Zarejestrowano 7 zachorowań współczynnik zapadalności – 8,85 (2019 -współczynnik zapadalności 8,87).

Rozkład zachorowań kształtował się następująco:

- wg grup wiekowych

wiek	liczba zachorowań
35-39	1
40-44	1
45-49	1
50-54	2
55-59	1
60-64	1

- wg płci chorych
męska: 6 żeńska: 1
- wg miejsca zachorowania
miasto: 3 wieś: 4

Wszystkie przypadki zachorowania były nowo zarejestrowane. Przypadki sklasyfikowano jako gruźlicę płuc potwierdzoną laboratoryjnie.

Nadzorem epidemiologicznym objęto 54 osoby ze styczności z chorym na gruźlicę. Osobom wykonano zdjęcia RTG płuc. Wyniki badań radiologicznych klatki piersiowej nie wykazały zmian na płucach.

Współpraca z lekarzami placówek leczniczych powiatu brodnickiego jest dobra, pisemnie lub telefonicznie powiadamiają oni PSSE w Brodnicy o przeprowadzonych wynikach badań osób z kontaktu.

Najważniejszą metodą zapobiegania szerzenia się gruźlicy w społeczeństwie jest wczesne wykrycie choroby i natychmiastowe leczenie.

Liczba zachorowań i współczynnik zapadalności na gruźlicę w latach 2012 - 2020 w powiecie brodnickim.

Tabela 7.

Rok	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba zachorowań	11	11	10	10	16	8	5	7	7
Współczynnik zapadalności	14,15	14,61	12,79	12,76	20,40	10,16	6,34	8,87	8,85

Wykres 7.



Swoistą metodą zapobiegania gruźlicy jest stosowanie od 80 lat szczepienia BCG. W 2020 r. zaszczepiono p/gruźlicy szczepionką BCG – 99,5% noworodków, a w ubiegłym roku 99,3%.

Czynnikami ryzyka szerzenia się gruźlicy oraz pojawiania się szczególnie groźnego zjawiska lekooporności prątków gruźlicy są:

- przerywanie leczenia gruźlicy przed jej zaleceniem przez chorego,
- prowadzenie leczenia gruźlicy bez mikrobiologicznej weryfikacji lekooporności prątków gruźliczych,
- stosowanie leczenia przeciwpłatkowego niezgodnie z rekomendacjami dot. zalecanych schematów leczenia i wielkości dawek leków przeciwpłatkowych.

12. Choroby przenoszone drogą płciową

W 2020 r. na terenie powiatu brodnickiego nie zarejestrowano zachorowania na kiłę. Analogiczne w roku ubiegłym odnotowano 1 zachorowanie, współczynnik zapadalności – 1,27.

W powiecie wąbrzeskim odnotowano 2 zachorowania na inną postać kiły, nieokreśloną, współczynnik zapadalności wyniósł – 5,86, w powiecie grudziądzkim odnotowano 3 zachorowania.

13. Grypa i zachorowania grypopochodne

W 2020 roku podobnie jak w 2019 roku na terenie powiatu brodnickiego nie wystąpiły zachorowania na grypę potwierdzone laboratoryjnie.

Zachorowania na grypę zgłaszane były przez lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej w tygodniowych meldunkach MZ-55.

Najniższy współczynnik zapadalności wystąpił w powiecie wąbrzeskim – 2,93, najwyższy współczynnik wystąpił w powiecie rypińskim – 18,43. Zachorowań nie odnotowano w powiecie brodnickim i golubsko-dobrzyńskim. W województwie kujawsko-pomorskim współczynnik zapadalności wyniósł – 4,49.

Nie wystąpiły zachorowania na grypę ptaków typu A/H5 lub A/H5N1 u ludzi w powiecie brodnickim, w sąsiednich powiatach i województwie kujawsko-pomorskim.

Liczba zachorowań grypopodobnych w porównaniu do ubiegłego roku na terenie powiatu brodnickiego uległa zmniejszeniu - 6077, w tym w wieku od 0-14 lat – 2828 osób (w 2019 r. – 9650, w tym dzieci od 0-14 lat - 4628).

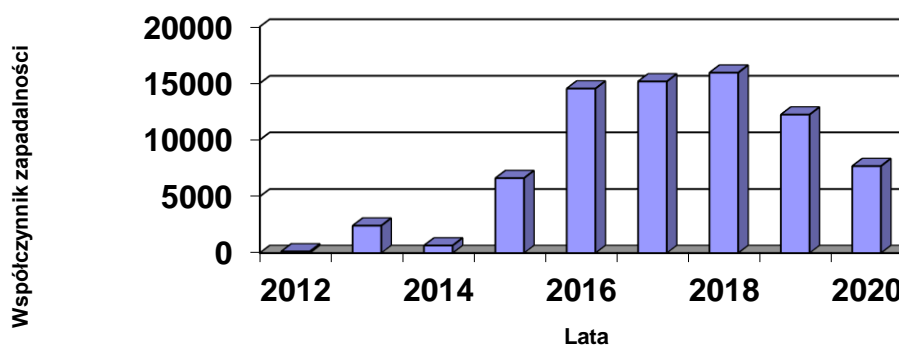
Liczba zachorowań, współczynnik zapadalności oraz liczba osób hospitalizowanych na zachorowania grypopodobne ogółem na terenie powiatu brodnickiego w latach 2012-2020.

Tabela 8.

Rok	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba zachorowań	109	1879	520	5188	11398	11920	12569	9650	6077
Współczynnik zapadalności	140,19	2416,69	665,80	6617,60	14532,52	5159,61	15934,53	12230,98	7682,97
Liczba osób hospitalizowanych	0	3	1	28	136	222	209	217	136

Wykres 8.

Współczynnik zapadalności na zachorowania grypopodobne w latach 2012-2020



W 2020 roku (podobnie jak w latach ubiegłych) na terenie powiatu 1 podmiot leczniczy brał udział w czynnym nadzorze nad rejestracją przypadków grypy poprzez udział w badaniach laboratoryjnych w systemie SENTINEL.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Brodnicy prowadziła w sierpniu 2020 r. 2-tygodniową akcję promocyjną pod nazwą „Szczepienie - najlepsza i najbardziej skuteczna metoda zapobiegania zachorowaniom na grypę” w nawiązaniu do Ogólnopolskiego Programu Zwalczania Grypy „Bezpieczny Urząd” mającego na celu promocję profilaktyki grypy poprzez wykonywanie szczepień przeciw grypie zarówno przez władze samorządowe, jak również osoby pracujące w urzędach jednostek samorządu terytorialnego oraz pracowników instytucji socjalnych np. MOPS, GOPS wykorzystując namiot reklamowy, który był zlokalizowany na terenie posesji PPIS w Brodnicy.

Po wystąpieniu z pismem do Starosty Brodnickiego, Burmistrzów Miast i Wójtów Gmin powiatu brodnickiego, komendanta Policji i Straży Pożarnej, kierowników dużych zakładów pracy o podjęcie skutecznych działań mających zapobieganie zachorowaniom na grypę wśród pracowników poprzez wykonanie szczepień przeciw grypie, co ma szczególne znaczenie w okresie pandemii koronawirusa SARS-CoV-2, PPIS otrzymał zwrotne odpowiedzi i pisemne deklaracje o wyrażeniu zgody przez 400 pracowników na zaszczepienie przeciwko grypie. Uzgodniono z dyrekcją ZOZ w Brodnicy, że szczepienia pracowników dużych zakładów pracy będą się odbywały w Przychodni Rodzinnej zlokalizowanej na terenie ZOZ w Brodnicy.

Wspólnie z pracownikiem pionu PZiOZ opracował autorskie materiały informacyjne w postaci ulotek, które rozpropagowano wśród społeczności powiatu brodnickiego, w placówkach podstawowej opieki zdrowotnej oraz w placówkach szkolnych.

PPIS w Brodnicy w 2020 r. systematycznie zamieszczał na stronie internetowej PSSE w Brodnicy, w mediach społecznościowych (Facebook PSSE, Twitter, Instagram) oraz na stronie internetowej Starostwa Powiatowego w Brodnicy oraz portalu mieszkańców powiatu brodnickiego PowiatBrodnicki.pl informacje na temat sytuacji epidemiologicznej zachorowań na grypę i zachorowań grypopodobnych występujących na terenie powiatu brodnickiego oraz zasad profilaktyki celem rozpropagowania ich ogółowi społeczności powiatu brodnickiego.

PPIS udzielił wywiadu redaktorowi portalu mieszkańców powiatu brodnickiego Powiatbrodnicki.pl na temat profilaktyki grypy w dobie pandemii koronawirusa oraz wywiadu przedstawicielowi lokalnej telewizji kablowej Eltronik na temat prowadzonej akcji promocyjnej i roli szczepień jako najlepszej i najbardziej skutecznej metody zapobiegania zachorowaniom na grypę.

W dniu 30 czerwca 2020 r. PPIS w Brodnicy uczestniczył w sesji Rady Powiatu Brodnickiego, na której przedstawił sytuację epidemiologiczną dot. zachorowań na grypę i zachorowań grypopodobnych występujących na terenie powiatu brodnickiego. Zachęcił również do zaszczepienia społeczeństwa przeciwko grypie w nadchodzącym sezonie epidemicznym, która może „torować” drogę koronawirusowi.

PPIS wspólnie ze Starostwem Powiatowym w Brodnicy oraz Burmistrzem Brodnicy zamierza włączyć się w realizację programów profilaktyki grypy.

Mimo, iż szczepienia przeciw grypie są jedyną i bezpłatną metodą profilaktyki przeciw chorobie oraz jej powikłaniom, a także udowodnionej skuteczności i powszechnej dostępności na rynku szczepionek przeciwko grypie sezonowej oraz akcji informacyjnej skierowanej do wielu grup ludności w 2020 r. na terenie powiatu brodnickiego ze szczepień zalecanych przeciw grypie skorzystało 1729 osób (w 2019 r.- 2024 osób), co stanowi 2,19 % całej populacji powiatu.

W procesie podnoszenia wyszczepialności przeciw grypie należy pamiętać, iż grypy nie należy lekceważyć, ponieważ dla niektórych osób z przewlekłymi chorobami, może ona stanowić poważne zagrożenie dla zdrowia, a nawet życia bez względu na wiek.

14. Profilaktyka wścieklizny u ludzi

W 2020 roku odnotowaliśmy 11 osób zaszczepionych przeciw wściekliznie, współczynnik zapadalności – 13,90 (w ubiegłym roku 13 - współczynnik zapadalności 16,47).

Większość osób została zaszczepiona z powodu braku możliwości wykluczenia chorób u zwierzęcia, lub z braku możliwości poddania zwierzęcia obserwacji weterynaryjnej. Szczepienia podejmowano po pokąsaniu przez nieznaną psę, koty, wiewiórkę, nietoperza. Wszystkie osoby otrzymały pełny cykl szczepienia.

Od wielu lat nie zanotowano na naszym terenie zachorowań ludzi na wściekliznę.

Od dłuższego czasu nie stwierdza się na terenie powiatu brodnickiego przypadków wścieklizny wśród zwierząt dzikich i domowych.

W powiecie brodnickim w porównaniu do województwa kujawsko-pomorskiego i sąsiednich powiatów stwierdzono porównywalną sytuację w zakresie styczności i narażenia na wściekliznę/potrzeba szczepień. Najwyższy współczynnik zapadalności zarejestrowano w wąbrzeskim – 23,45, najniższy w powiecie rypińskim – 6,91. Wojewódzki współczynnik zapadalności – 15,22 był wyższy od zarejestrowanego w powiecie brodnickim.

W okresie sprawozdawczym doszło do 62 pokąsań ludzi przez zwierzęta – psy, koty, wiewiórka, nietoperz (w 2019 r. - 92). Liczba pokąsań ludzi przez zwierzęta zwłaszcza przez psy i koty w dalszym ciągu utrzymuje się na wysokim poziomie na terenie całego powiatu brodnickiego. Wszystkie zwierzęta znane zostały poddane obserwacji weterynaryjnej w kierunku wścieklizny - wyniki ujemne.

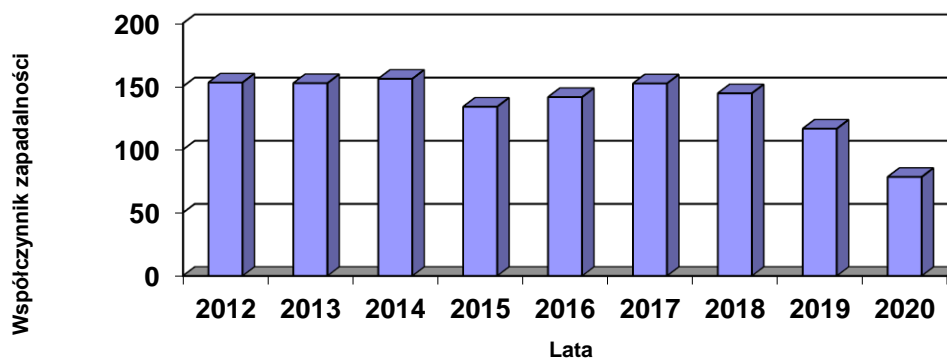
Pokąsania ludzi przez zwierzęta na terenie powiatu brodnickiego w latach 2012-2020.

Tabela 9.

Rok	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba zachorowań	119	119	122	105	111	120	114	92	62
Współczynnik zapadalności	153,05	152,55	156,02	133,93	141,56	152,36	144,56	116,55	78,35

Wykres 9.

Współczynnik pokąsań ludzi przez zwierzęta w latach 2012-2020



Stały nadzór epidemiologiczny PIS, polegający na wdrażaniu szczepień u osób pokąsanych przez zwierzęta stanowi skuteczną formę profilaktyki wścieklizny, a tym samym pozwala zminimalizować ryzyko zachorowania człowieka na tę groźną chorobę.

15. Choroby zawleczone z innych krajów, zachorowania na choroby szczególnie niebezpieczne i wysoce zakaźne oraz zdarzenia stanowiące zagrożenie dla zdrowia publicznego.

W 2020 r. w powiecie brodnickim nie wystąpiły choroby zawleczone z innych krajów. W celu ograniczenia możliwości zawleczenia choroby zakaźnej przez osoby wyjeżdżające do krajów o odmiennej sytuacji epidemiologicznej w zakresie tych chorób, pracownicy PSSE w Brodnicy poprzez współpracę z lokalnymi biurami podróży sukcesywnie przypominają o występujących tam zagrożeniach i upowszechniają wiedzę o metodach zwalczania i zapobiegania chorobom zakaźnym szerzącym się na tych terenach. Jednocześnie informują o możliwościach skorzystania ze szczepień zalecanych z podaniem placówki wykonującej te szczepienia.

Choroba COVID-19

W związku z wystąpieniem epidemii SARS-CoV-2 w 2020 r. w powiecie brodnickim wystąpiły zakażenia ludzi nowym koronawirusem SARS-CoV-2 wywołującym chorobę COVID-19.

Informacja o danych dotyczących zachorowań i zgonów na COVID-19 znajduje się na stronie: www.gov.pl.

Z analizy epidemiologicznej wynika, że najwięcej osób, u których potwierdzono zakażenie koronawirusem od początku epidemii to osoby po kontakcie z osobą zakażoną (np. w zakładzie pracy), osoby po kontakcie w szpitalu oraz po powrocie z zagranicy. Pozostałe zakażenia to transmisje rozproszone.

Zakażenia rodzinne były najczęściej związane z odmową osoby z potwierdzonym zakażeniem SARS-CoV-2 pobytu w izolatorium. Brak właściwych warunków domowych do odosobnienia i nieprzestrzeganie w pełni zasad higieny generowało dalsze zakażenia w najbliższym otoczeniu. Problemem była również transmisja wirusa poprzez pracowników zakładów pracy, personel medyczny i kadrę pedagogiczną przemieszczającą się i pracującą w różnych miejscach, a przez co przyczyniającą się do powstania ognisk zakażeń.

Pacjenci przechodzili zakażenie COVID-19 zarówno bezobjawowo, jak i odczuwali jeden lub kilka objawów chorobowych (m.in. uczucie duszności, kaszel, gorączkę, biegunkę, nudności, wymioty, dreszcze, ogólne osłabienie, ból gardła, katar, ból głowy, drażliwość, ból mięśni, ból klatki piersiowej, ból brzucha, ból stawów, utratę węchu, utratę smaku). W trakcie izolacji zalecano chorym kontrolować temperaturę ciała, prowadzić samoobserwację, przestrzegać zasad higieny i dezynfekcji, konsultować objawy z lekarzem POZ.

Wśród osób chorujących odnotowano duże ogniska w zakładach pracy, ogniska w DPS, ZOL, ZPO, na oddziałach szpitalnych, ogniska rodzinne oraz transmisje rozproszone.

Zarejestrowano 42 duże ogniska w zakładach pracy, 7 ognisk w szpitalu, kilkakrotnie w DPS, ZOL, ZPO oraz liczne ogniska rodzinne (2-, 3-osobowe). Działania w ogniskach wymagały bardzo dużego zaangażowania PPIS w Brodnicy oraz pracowników Sekcji N.EP, aby te ogniska szybko wygasić i zapewnić bezpieczeństwo lokalnej społeczności.

Działania realizowane przez Inspekcję Sanitarną

PPIS z uwagi na ogrom realizowanych zadań wraz z pracownikami sekcji N.EP od samego początku epidemii odbierał codziennie całodobowo telefony w dni robocze, również w dni wolne od pracy, zwłaszcza w nocy z SOR-u, co skutkowało olbrzymim obciążeniem psychicznym i stresem.

Przez cały okres epidemii był i jest nadal w codziennym kontakcie ze Starostą Brodnickim, na bieżąco współpracował z Naczelnikiem Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego, Burmistrzem Brodnicy, Komendantem Policji, Dyrektorami Szpitala Powiatowego, lekarzami rodzinnymi, kierownikiem Biura Zdrowia, Wójtami Gmin powiatu brodnickiego, uzgadniał i weryfikował na bieżąco procedury dot. zapobiegania rozprzestrzeniania się pandemii koronawirusa, zwłaszcza w Szpitalu Powiatowym, domach pomocy społecznej, zakładach opiekuńczo-leczniczych, budynku kwarantanny zbiorowej, autoryzował zasadność transportu pacjenta podejrzanego o COVID-19, codziennie wnikliwie konsultował działania prowadzone przez Burmistrzów i Wójtów powiatu brodnickiego oraz kierowników jednostek, firm i dużych przedsiębiorstw, właścicieli i pracowników biur podróży, solariów, funkcjonariuszy Policji, Straży Miejskiej, Straży Pożarnej, kierownictwo POZ, proboszczów Parafii Rzymsko-Katolickich związane ze zwalczaniem zakażenia, zapobieganiem rozprzestrzenianiu się, profilaktyką oraz zwalczaniem skutków choroby zakaźnej wywołanej wirusem SARS-Co-2, zwanej „COVID-19”.

PPIS w Brodnicy nadzorował wszystkie działania profilaktyczne na rzecz ochrony zdrowia i utrzymania bezpieczeństwa epidemiologicznego na terenie powiatu brodnickiego, tj.:

- z uwagi na bezpieczeństwo mieszkańców powiatu brodnickiego w porozumieniu z proboszczami parafii, burmistrzami i wójtami rekomendował zamknięcie cmentarzy przed Świętami Wielkanocnymi,
- wspólnie ze Starostą Brodnickim i Dyrekcją Szpitala w Brodnicy przyczynił się do utworzenia przy Szpitalu punktu pobrań wymazów w kierunku badań na koronawirusa. Ogółem pobrano 1158 wymazów,
- 16.06.2020 r. zorganizował naradę z kierownikami ośrodków wczasowych na terenie powiatu brodnickiego z udziałem Starosty Brodnickiego i Naczelnika Wydziału Zarządzania Kryzysowego oraz pracowników sekcji N.HK i N.HŻ i N.HD w celu zapewnienia bezpieczeństwa licznym turystom przebywającym na terenie Pojezierza Brodnickiego oraz omówienia procedur zapobiegających rozprzestrzenianiu się wirusa SARS-CoV-2,
- wystosował Apel do Starosty Brodnickiego oraz Burmistrzów Miast i Wójtów Gmin powiatu brodnickiego dot. bezpiecznych wakacji bez koronawirusa i substancji psychoaktywnych oraz wystąpienia do proboszczów parafii, kierowników restauracji,

kierowników urzędów stanu cywilnego i pozostałych obiektów, jak świetlice wiejskie, domy weselne dot. zapobiegania ognisk koronawirusa podczas planowanych komunii, wesel, dużych imprez,

-w dniu 30 czerwca 2020 r. PPIS uczestniczył w sesji Rady Powiatu Brodnickiego, na której przedstawił aktualną sytuację epidemiologiczną dot. zakażeń koronawirusem, zasady obowiązujące podczas organizowania wesel, imprez oraz akcji „Bezpieczne wakacje”.

Zachęcił również do zaszczepienia społeczeństwa przeciwko grypie, która może „torować” drogę koronawirusowi,

- wraz z pracownikami pionów N.EP, PZiOZ, N.HD PSSE w Brodnicy zorganizował 2 spotkania, w związku z rozpoczęciem roku szkolnego 2020/2021 dla dyrektorów szkół i przedszkoli powiatu brodnickiego z udziałem Starosty Brodnickiego i przedstawiciela Kuratorium Oświaty w Toruniu na których omówił zagadnienia bezpiecznego powrotu do szkół i przedszkoli w dobie pandemii. Po spotkaniu odbyła się długa dyskusja, podczas której PPIS w Brodnicy wyczerpująco odpowiadał na pytania zebranych osób,

- 13.09.2020 r. uczestniczył w posiedzeniu wszystkich komisji Rady Powiatu, na którym szczegółowo omówił stan bezpieczeństwa powiatu brodnickiego ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji epidemiologicznej zakażeń SARS-CoV-2 w powiecie brodnickim oraz przedstawił aktualne zalecenia ograniczające rozprzestrzenianie się koronawirusa,

- 14.09.2020 r. uczestniczył w sesji Rady Powiatu, na której przypomniał o przestrzeganiu podstawowych zasad bezpieczeństwa, społecznej izolacji i higieny zapobiegających szerzeniu się zakażeń, a także wyczerpująco odpowiadał na pytania radnych oraz poprosił o pomoc i wsparcie samorządowców w działaniach,

- w dniu 29.09.2020 r. PPIS uczestniczył w wideokonferencji zorganizowanej przez Starostę brodnickiego z Burmistrzami i Wójtami powiatu brodnickiego, na której zapoznał zebranych z aktualną sytuacją epidemiologiczną zakażeń koronawirusem na terenie powiatu brodnickiego, przedstawił opracowaną analizę epidemiologiczną dot. zakażeń wirusem SARS-CoV-2 i zachorowań na COVID-19 według miejsca zamieszkania, płci, wieku, objawów chorobowych, źródła zakażenia oraz przedstawił wnioski. Następnie odbyła się konstruktywna dyskusja na temat wprowadzenia na terenie powiatu radykalnych działań, które zostaną podjęte w trybie pilnym w celu zapobieżenia rozprzestrzeniania się koronawirusa w związku z niepokojącym wzrostem zakażeń SARS-CoV-2 na terenie Polski, woj. kujawsko-pomorskiego i powiatu brodnickiego,

- udzielał licznych odpowiedzi Rzecznikowi PWIS w Bydgoszczy oraz Rzecznikowi Wojewody dotyczących działań kontrolnych i edukacyjnych PSSE w Brodnicy związanych z przeciwdziałaniem pandemii,

- prowadził wzmożone działania informacyjno-edukacyjne, m.in. poprzez aktywną współpracę z brodnickimi mediami, udzielał licznych wywiadów dla telewizji kablowej Eltronik dla społeczności lokalnej przedstawiając m.in. bieżącą sytuację epidemiologiczną zakażeń koronawirusem, problematykę kwarantanny, metody

zapobiegania COVID-19, zwracając szczególnie uwagę na potrzebę zachowania dystansu społecznego, przestrzeganie zasad higieny osobistej: częste i prawidłowe mycie i dezynfekcję rąk, informował o obowiązku zakrywania ust i nosa w miejscach publicznych, osobom podejrzewającym u siebie zakażenie wirusem SARS-CoV-2 zalecał noszenie w środowisku domowym maseczki ochronnej oraz zasięganie porady medycznej poprzez kontakt telefoniczny, a nie osobistą wizytę u lekarza. Ww. spoty filmowe emitowano kilkakrotnie w TV kablowej,

- udzielił również wywiadu TVbrodnica na temat istniejącego punktu poboru wymazów przy Szpitalu Powiatowym w Brodnicy, pracy PIS w dobie pandemii oraz zagadnień związanych z zapobieganiem rozprzestrzenianiu się zakażeń koronawirusem,

- związku z możliwością zaszczepienia się szczepionką p/SARS-CoV-2, PPIS w Brodnicy prowadził wielokierunkowe działania oraz wystosował opinię na temat zasadności szczepień przeciwko COVID-19, która została zamieszczona w prasie i mediach społecznościowych,

- przeprowadził także wiele szkoleń, narad, spotkań roboczych, konsultacji w zakresie profilaktyki i ochrony zdrowia w obliczu pandemii wirusa SARS-CoV-2 opartych na wytycznych WHO, GIS oraz najnowszych doniesień medycznych dla przedstawicieli jednostek samorządowych, Policji, Straży Pożarnej, Straży Miejskiej, Dyrekcji Szpitala, Jednostki Wojskowej, kierowników instytucji i zakładów pracy oraz szkoleń wewnętrznych dla pracowników PSSE w Brodnicy.

Również pracownicy PSSE w Brodnicy prowadzili szeroką akcję informacyjną dla społeczeństwa powiatu brodnickiego związaną z zapobieganiem zakażeniu wirusem SARS-CoV-2, szczepieniom przeciwko wirusowi oraz rozpropagowywali materiały edukacyjne zwłaszcza w placówkach podstawowej opieki zdrowotnej.

Wszyscy pracownicy PSSE w Brodnicy w ww. okresie, a zwłaszcza pracownicy sekcji N.EP przy ścisłym współdziałaniu z PPIS w Brodnicy, aby zapobiec występowaniu zachorowań na COVID-19 i zapewnić bezpieczeństwo zdrowotne społeczności powiatu brodnickiego wykonywali codziennie ogrom zadań związanych z epidemią koronawirusa SARS-CoV-2:

- codziennie zbierano telefonicznie dane do opracowania wywiadów epidemiologicznych, dane od osób z otoczenia osoby podejrzanej o zakażenie oraz od osób powracających z zagranicy,
- sporządzano na bieżąco codzienne sprawozdania i raporty dot. sytuacji związanej z epidemią koronawirusa,
- w ww. okresie sprawozdawczym zlecano osoby do wymazów w kierunku koronawirusa,
- na bieżąco prowadzono rejestr osób przebywających na kwarantannie,
- na bieżąco uzupełniano system EWP,
- na bieżąco rozwiązywano sprawy związane z COVID-19 w systemie Platformy Informatycznej Inspekcji Sanitarnej (SEPI),
- sprawowano bieżący nadzór nad osobami z kwarantanny oraz nad osobami zakażonymi,
- wydawano decyzje o kwarantannie oraz o izolacji w warunkach domowych,
- wystawiano zaświadczenia o odbyciu kwarantanny dla osób powracających z zagranicy,

- codziennie udzielano informacji telefonicznych związanych z epidemią koronawirusa oraz dot. zasad odbywania kwarantanny,
- udzielano licznych odpowiedzi na wnioski i interwencje w sprawach związanych z epidemią COVID-19, wpływające do stacji m.in. z MOPS-ów, GOPS-ów, urzędów miast i gmin powiatu brodnickiego, zakładów pracy, instytucji oraz społeczeństwa.
- na bieżąco śledzono i zapoznawano się z wychodzącymi rozporządzeniami i wytycznymi w związku z epidemią,
- zamieszczano na bieżąco informacje związane z pandemią koronawirusa w social mediach i stronie internetowej PSSE w Brodnicy: Facebook – 478 postów, Twitter – 466 postów; Instagram – 159 wpisów.
- przekazywano na bieżąco rekomendacje GIS i pozostałych Ministrów do m.in.: obiektów hotelarskich, miejsc zakwaterowania, zakładów rehabilitacji, bibliotek oraz muzeów odnośnie zapewnienia bezpieczeństwa w obiektach w czasie epidemii.
- udzielano telefonicznych porad w sprawie postępowania w obiektach użyteczności publicznej oraz w obiektach żywnościowo- żywieniowych w trakcie trwającej epidemii. Wyjaśniano przedsiębiorcom zasady funkcjonowania zakładów fryzjerskich, kosmetycznych i hotelarskich, lokali gastronomicznych w myśl zasad dopuszczonych w obowiązujących przepisach.
- przeprowadzono oceny procedur bezpieczeństwa placówek oświatowo-wychowawczych w związku z możliwością od 6 maja 2020 otwarcia żłobków, przedszkoli i od 25 maja prowadzenia zajęć opiekuńczo-wychowawczych w klasach 1-3 szkół podstawowych, mając na uwadze wytyczne GIS, a także MEN oraz Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki
- przekazano do urzędów miast i gmin powiatu brodnickiego, drogą elektroniczną, informację GIS dotyczącą bezpieczeństwa wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w zakresie możliwości wystąpienia zagrożenia mikrobiologicznego, w związku z uruchomieniem żłobków, przedszkoli i szkół, które to obiekty były wyłączone przez pewien czas z użytkowania.
- sporządzano liczne rekomendacje dla opracowanych zasad bezpieczeństwa w czasie epidemii, m.in. dla bibliotek powiatu, muzeum w Brodnicy, Centrum Kultury, Komisji Rozwiązywania Problemów alkoholowych oraz Zespołu Interdyscyplinarnego Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jabłonowie Pom.

PPIS w Brodnicy oddelegował pracownika stacji do pomocy w epidemii na Śląsku.

16. Zgony z powodu chorób zakaźnych

W omawianym okresie w powiecie brodnickim wystąpił zgon z powodu gruźlicy płuc, potwierdzonej mikroskopowym badaniem płwociny, z posiewem lub bez posiewu oraz zgon z powodu COVID-19 (informacja znajduje się na stronie: www.gov.pl.)

17. Wnioski

1. Sytuację epidemiologiczną wybranych chorób zakaźnych w powiecie brodnickim w 2020 r. można ocenić jako dobrą.
2. Ostatni rok pracy był bardzo trudny. Ogrom delegowanych zadań dotyczących wszelkich aspektów walki z epidemią koronawirusa SARS-CoV-2 skutkowało u pracowników olbrzymim obciążeniem psychicznym i stresem. Państwowa Inspekcja Sanitarna była i jest na pierwszej

linii walki z epidemią. Na barkach PPIS i zaledwie 16 pracowników PSSE w Brodnicy spoczywał ciężar walki z koronawirusem na terenie powiatu brodnickiego i realizowanie zadań zgodnie z planem pracy na 2020 r.

3. Ponadto w analizowanym okresie na terenie powiatu brodnickiego nie wystąpiły inne choroby zawleczone z innych stref klimatycznych, nie notowano epidemicznego wzrostu zachorowań. Nie wystąpiły zjawiska o charakterze klęsk żywiołowych, rzutujące na pogorszenie się sytuacji zachorowań w regionie. Należy kontynuować współpracę przede wszystkim z biurami podróży oraz prowadzić działania informacyjne dla osób podróżujących w inne regiony świata.

4. Wśród chorób objętych Programem Szczepień Ochronnych sytuacja epidemiologiczna w porównaniu z ubiegłym rokiem była korzystna.

5. W 2020 r. do PSSE w Brodnicy nie zgłoszono osób uchylających się od obowiązkowych szczepień ochronnych. Na dzień 31.12.2020 r. uchyla się od szczepień 12 rodziców (10 dzieci).

6. Niskie na ogół odsetki zaszczepionych w ramach szczepień zalecanych, przy wysokim odsetku osób zaszczepionych w ramach szczepień obowiązkowych, mogą świadczyć o braku możliwości finansowych poddania się tego typu szczepieniom, gdyż koszt szczepień zalecanych niestety jest nadal wysoki. Z uwagi na fakt, że szczepienia ochronne są najskuteczniejszym orężem zapobiegania zachorowaniom na choroby zakaźne należy systematycznie, podobnie jak w latach ubiegłych upowszechniać wśród społeczeństwa szczepienia zalecane przeciw ospie wietrznej, kleszczowemu zapaleniu mózgu oraz przeciw zakażeniom wywołanym przez rotawirusy, *Neisseria meningitidis*, grypie i wirusowi brodawczaka ludzkiego (HPV). Opracowane materiały dot. zasad profilaktyki chorób zakaźnych należy w dalszym ciągu systematycznie rozpropagowywać wśród mieszkańców powiatu brodnickiego oraz w sezonie letnim wśród turystów, dzieci i młodzieży wypoczywającej na terenie Pojezierza Brodnickiego. Nadal należy prowadzić akcję informacyjną dot. ww. tematyki na stronie internetowej PSSE w Brodnicy, portalu społecznościowym Facebook PSSE w Brodnicy oraz na stronie internetowej Starostwa Powiatowego w Brodnicy.

7. W omawianym roku zarejestrowano spadek zachorowań na ospę wietrzną. Wskazane byłoby wprowadzenie szczepień p/ospie wietrznej do obowiązkowego programu szczepień ochronnych, co wpłynęłoby korzystnie na większe zmniejszenie liczby zachorowań i poprawiłoby radykalnie bardzo niekorzystną sytuację epidemiologiczną w tej jednostce chorobowej.

8. Ze względu na brak swoistych metod zapobiegania zakażeniom HCV w drodze szczepień ochronnych oraz biernego uodpornienia istotnym jest podejmowanie działań uniemożliwiających szerzenie się zakażenia poprzez wdrażanie i utrzymywanie wysokich standardów higieniczno-sanitarnych, zwłaszcza w podmiotach leczniczych i innych miejscach świadczenia usług, w trakcie których dochodzi do naruszenia ciągłości tkanek, jak również systematyczne prowadzenie na szeroką skalę działań edukacyjnych w tym zakresie wśród pracowników szczególnie narażonych na ekspozycję zakażeń HBV oraz HCV, tj. pracowników służby zdrowia, Komendy Państwowej Powiatowej Straży Pożarnej, Komendy Powiatowej Policji oraz zakładów fryzjerskich, kosmetycznych, tatuaży itp.

9. W zakresie zachorowań na boreliozę wystąpił spadek zachorowań w stosunku do roku 2019 r. Wobec braku czynnego uodpornienia przeciw tej chorobie należy uświadamiać społeczeństwo o sposobach chronienia się przed kleszczami, aby zapobiegać chorobom przenoszonym przez te pajęczaki.

10. W omawianym roku zarejestrowano spadek zachorowań na zachorowania o etiologii salmonellozowej.

11. Nadal należy kontynuować i poszerzać wiedzę wśród społeczeństwa powiatu brodnickiego na temat zatruc pokarmowych i zakażeń jelitowych o etiologii wirusowej, roli łańcucha chłodniczego oraz błędów technologiczno-higienicznych przy przygotowywaniu potraw poprzez systematyczne zamieszczanie na stronie internetowej PSSE, założonym portalu społecznościowym PSSE w Brodnicy (Facebook) i Starostwa Powiatowego oraz w lokalnej prasie poprzez

zamieszczanie informacji związanych z zapobieganiem zachorowaniom na te jednostki chorobowe oraz poprzez dalszą współpracę z kołami gospodyń wiejskich.

12. Należy w dalszym ciągu przekazywać najnowszą wiedzę w zakresie profilaktyki i ochrony zdrowia w obliczu pandemii wirusa SARS-CoV-2 opartą na wytycznych WHO, GIS oraz aktualnych doniesień medycznych. Właściwa edukacja w sytuacji zagrożenia epidemicznego to podstawa sukcesu.

13. W związku z możliwością zaszczepienia się szczepionką p/SARS-CoV-2 należy poszerzać wiedzę wśród społeczeństwa powiatu brodnickiego na temat zasadności szczepień przeciwko COVID-19, rozpropagowywać materiały edukacyjne, prowadzić akcję informacyjną dla społeczeństwa związaną z zaszczepieniem się przeciwko wirusowi SARS-CoV-2.

14. Ciągłe monitorowanie zgłoszeń, podejrzeń i zachorowań na choroby zakaźne, wdrażanie działań przeciwepidemicznych oraz kształtowanie zachowań prozdrowotnych ma pozytywny wpływ na stan bezpieczeństwa powiatu.

15. PPIS w Brodnicy współuczestniczy w realizowanych przez Urząd Miejski w Brodnicy programach zdrowotnych dot. profilaktyki zakażeń pneumokokowych wśród osób dorosłych oraz programu wykrywania zakażeń wzw B i C.

16. Dzięki podejmowaniu przez PPIS w Brodnicy skutecznych działań edukacyjno-profilaktycznych na rzecz ochrony zdrowia przy owocnej współpracy z samorządami lokalnymi, mediami, instytucjami zwłaszcza z Policją, Strażą Pożarną, Inspekcją Weterynaryjną, kościołami, a nade wszystko dzięki wsparciu i pomocy Głównego Inspektora Sanitarnego, Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Bydgoszczy, Wojewody Kujawsko-Pomorskiego, Pana Starosty Brodnickiego oraz wzorowej współpracy i wsparciu Burmistrzów: Brodnicy, Jabłonowa Pom., Górzna, Wójtów gmin powiatu brodnickiego, Komendanta KPP, Komendanta Straży Pożarnej, Komendanta Straży Miejskiej, Proboszczów Parafii, kierownictwa instytucji i zakładów pracy udało się zachować bezpieczeństwo epidemiologiczne w powiecie brodnickim w najtrudniejszym okresie walki z pandemią koronawirusa.

II. Stan sanitarny obiektów higieny komunalnej

Na terenie powiatu brodnickiego w ewidencji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego było 97 podmiotów leczniczych (37 - wykonujące ambulatoryjne świadczenia zdrowotne, 57 - praktyk zawodowych, 1 zakład opiekuńczo-leczniczy, 1 zakład pielęgnacyjno-opiekuńczy oraz Zespół Opieki Zdrowotnej Szpital Powiatowy).

W związku ze zmianą ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej pod nadzór PPIS w Brodnicy od 1 kwietnia został przekazany Szpital Powiatowy (wcześniej pod nadzorem WSSE w Bydgoszczy), przybył Zakład Pielęgnacyjno-Opiekuńczy funkcjonujący w strukturach szpitala w Brodnicy oraz 3 podmioty lecznicze. W 2020 r. likwidacji uległy 4 obiekty.

W 2020 roku sprawowano bieżący nadzór sanitarny w 11 podmiotach leczniczych oraz praktykach zawodowych wykonujących działalność leczniczą na terenie powiatu brodnickiego przeprowadzając 17 kontroli przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne, w szczególności dotyczące stosowania zabezpieczeń przed zakażeniami zakładowymi personelu i pacjentów. Kontrole przeprowadzone w 2020 r. nie wykazały obiektów negatywnie ocenionych pod względem sanitarno-higienicznym i technicznym.

1. Podmioty lecznicze wykonujące stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne

1. Szpital

Szpital w Brodnicy w związku ze zmianą ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej został przekazany pod nadzór PPIS w Brodnicy. W 2020 r. nie przeprowadzono kontroli sanitarnej z uwagi na panującą epidemię i liczne przypadki zakażeń występujące wśród personelu.

2. Zakłady opiekuńczo-lecznicze

Na nadzorowanym terenie w strukturze ARS MEDICA Sp. z o.o. funkcjonował Zakład Opiekuńczo-Leczniczy w Wichulcu, gm. Bobrowo. Ze względu na epidemię nie przeprowadzono kontroli sanitarnej obiektu.

3. Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze

Na terenie powiatu brodnickiego Zakład Pielęgnacyjno-Opiekuńczy w Brodnicy, ul. Wyspiańskiego 6 funkcjonuje w strukturach szpitala w Brodnicy, nie przeprowadzono kontroli sanitarnej w 2020 r.

4. Hospicja stacjonarne

Na nadzorowanym terenie powiatu brodnickiego nie funkcjonują hospicja stacjonarne.

2. Podmioty lecznicze wykonujące ambulatoryjne świadczenia zdrowotne

a. Przychodnie, ośrodki, poradnie, ambulatoria

W tej grupie obiektów wliczając obiekty przekazane przez PWIS w ewidencji było 30 podmiotów leczniczych, w 2020 r. skontrolowano 8 obiektów. Na doniesienie, na początku marca 2020 r. przeprowadzono kontrolę sanitarną i nałożono 1 mandat na kwotę 200,00 zł. na NZOZ w Brodnicy za niewłaściwy stan czystościowy, techniczny wyposażenia zapleczy sanitarnych dla pacjentów oraz brak podstawowych środków higieny; mydła w płynie, ręczników papierowych. Bardzo szybko uzyskano poprawę w tym zakresie. Stan sanitarno-porządkowy pozostałych skontrolowanych obiektów był właściwy. Zaopatrzenie w sprzęt i materiały jednorazowego użytku właściwe. Zabezpieczenie w preparaty dezynfekcyjne, materiały i środki do utrzymania czystości wystarczające. We wszystkich skontrolowanych obiektach były opracowane i stosowane procedury higieniczne, które w zależności od potrzeb były uzupełniane i nowelizowane. Postępowanie z odpadami nie budziło zastrzeżeń. Pranie odzieży ochronnej odbywało się poza obiektami we własnym zakresie albo w pomieszczeniach pralni w obiektach, rozdział odzieży był zachowany. Skontrolowane placówki spełniają wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą. Podmioty lecznicze udzielały w większości teleporady medyczne. W okresie epidemii obowiązywał w obiektach wzmożony reżim sanitarny w celu minimalizacji ryzyka zakażenia.

Zaopatrzenie w wodę było właściwe, jakość wody dobra, braków wody nie odnotowano. Wszystkie obiekty odprowadzały ścieki do miejskich czy wiejskich sieci kanalizacyjnych i na oczyszczalnię ścieków.

b. Medyczne laboratoria diagnostyczne

Laboratorium Vitalabo przy ul. Korczaka 2 w Brodnicy nie zostało skontrolowane, skontrolowano jedynie nowy punkt pobrań materiału do badań w Jabłonowie Pom. Nie stwierdzono nieprawidłowości, obiekt spełniał wymagania obowiązującego rozporządzenia z 2019 r. w sprawie szczegółowych wymagań jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą.

c. Zakłady rehabilitacji leczniczej

W Brodnicy funkcjonuje Centrum Rehabilitacji NOVAMED Sp. z o.o. Obiekt zlokalizowany w budynku o funkcji usługowo-mieszkaniowej w poziomie przyziemia i parteru. Obiekt nie został skontrolowany w 2020 r.

d. Inne

W tej grupie obiektów w ewidencji było 5 obiektów. Do tej grupy zaliczono 1 nowy obiekt w Brodnicy przy ul. Waryńskiego 13 - Dzienny Dom Opieki Medycznej Novamed Sp. z o.o. W 2020 r. skontrolowano 2 obiekty, w tym nowy obiekt; Dzienny Dom Opieki Medycznej i OFF ROAD RESCUE TEAM Sp. z o.o. Firma ta świadczy usługi transportu sanitarnego. Stan sanitarno-techniczny i porządkowy pomieszczeń był właściwy, gospodarka odpadami prowadzona była właściwie. Opracowane i wdrożone zostały procedury higieniczne, które były na bieżąco uaktualniane. Skontrolowany 1 samochód transportu sanitarnego, utrzymany i wyposażony był właściwie. Dzienny Dom Opieki Medycznej przewidziany max dla 15 podopiecznych jest to budynek wolnostojący, 3-kondygnacyjny (piwnica, parter, użytkowe poddasze) wyposażony w windę. Stan sanitarno-techniczny i funkcjonalny obiektu bez zastrzeżeń, wyposażenie właściwe.

3. Placówki praktyk zawodowych

W 2020 r. skontrolowano łącznie 4 obiekty; 2 obiekty indywidualnej praktyki stomatologicznej, 1 grupową praktykę pielęgniarską i Ośrodek Terapii i Rozwoju Osobistego w Brodnicy. W skontrolowanych obiektach stan sanitarny i porządkowy był właściwy.

Opracowane i wdrożone były procedury higieniczne. Zapas i rodzaj środków dezynfekcyjnych właściwy. Odpady zbierane w sposób selektywny, postępowanie z odpadami nie budziło zastrzeżeń. Odzież ochronna była prana poza obiektami we własnym zakresie, rozdział odzieży ochronnej i wierzchniej przestrzegany. Zabezpieczenie w sprzęt i środki do utrzymania czystości właściwe. Zaopatrzenie w wodę było właściwe, jakość wody nie budziła zastrzeżeń. W okresie epidemii przestrzegany był wzmożony reżim sanitarny; obowiązywały maseczki, dezynfekcja rąk, zachowanie dystansu.

W grupie podmiotów leczniczych w 2020 r. nie wydano decyzji merytorycznych, wydano 1 decyzję płatniczą za kontrolę sanitarną, która wykazała uchybienia sanitarne. Nałożono 1 mandat na NZOZ w Brodnicy za niewłaściwy stan czystościowy, techniczny wyposażenia zapleczy sanitarnych dla pacjentów oraz brak podstawowych środków higieny; mydła w płynie, ręczników papierowych. Bardzo szybko uchybienia zostały usunięte.

W marcu 2020 r. do ZOL i ZPO wystosowano wystąpienie zalecające wstrzymanie odwiedzin, ograniczenie wstępu osobom, których obecność nie jest konieczna do zapewnienia ciągłości działania obiektu, wzmożenie reżimu sanitarnego, zapewnienie środków do utrzymania higieny i dezynfekcji pomieszczeń, dezynfekcji rąk oraz przekazano opinię NIZP-PZH dotyczącą koniecznego zakresu mycia i dezynfekcji instalacji wentylacyjnej i klimatyzacyjnej w związku z rozprzestrzenianiem się COVID-19. W kwietniu 2020 r. wystosowano pismo do zakładu rehabilitacji ambulatoryjnej zwracające uwagę na konieczność podjęcia wszelkich możliwych działań w celu minimalizowania ryzyka zakażenia koronawirusem w sytuacji podjęcia działalności, polecono zapoznanie się z opracowanymi przez Ministerstwo Rozwoju w konsultacji z GIS wytycznymi dla funkcjonowania zakładów rehabilitacji ambulatoryjnej w trakcie epidemii. Do szpitala w Brodnicy przekazano opinię NIZP-PZH w sprawie dezynfekcji/dekontaminacji ambulansów oraz opracowaną opinię przez GIS w sprawie postępowania ze zwłokami osób zmarłych zakażonych koronawirusem SARS-CoV-2.

Do podmiotów świadczących ambulatoryjne świadczenia zdrowotne na terenie powiatu brodnickiego oraz szpitala w Brodnicy przesłano kompendium opracowane przez NIZP-PZH pt. "Wibriozy zwięzłe kompendium wiedzy dla społeczeństwa i pracowników ochrony zdrowia" w celu zwrócenia uwagi na możliwość występowania wibriozy, przede wszystkim u osób z grupy ryzyka po kąpieli w Morzu Bałtyckim.

W szpitalu w Brodnicy w połowie października 2020 r. utworzono oddział covidowy, który przyjął 140 pacjentów. Funkcjonalność oddziału odbywa się niezależnie od działalności pozostałych oddziałów szpitala. W szpitalu w ramach kontroli wewnętrznej badana jest okresowo woda wodociągowa przeznaczona do spożycia przez ludzi w zakresie mikrobiologicznym, jej jakość w badanym zakresie odpowiadała wymaganiom sanitarnym.

Obiekt badał również w 2020 r. w ramach kontroli wewnętrznej wodę ciepłą w instalacji wody ciepłej. Badania wykonane pod koniec września 2020 r. wykazały, że w dwóch punktach (oddział pediatryczny- łazienka rodziców, oddział położniczy – sala nr 1) stwierdzono obecność bakterii Legionella sp. (139 jtk/100 ml, 200 jtk/100 ml).

Zgodnie z informacjami uzyskanymi od Dyrektora Szpitala, punkty w których stwierdzono obecność bakterii Legionella sp. zostały wyłączone z użytku, pacjenci nie są narażeni na aerozol wodny. Szpital prowadził działania naprawcze: przeprowadzono dezynfekcję chemiczną wody, kilkakrotnie była przeprowadzona dezynfekcja termiczna wody, zdemontowane były natryski, wylewki, które były poddane myciu i dezynfekcji. Sytuacja szpitala w okresie epidemii, mniejsze obłożeniem pacjentów na niektórych oddziałach może też wpływać na jakość wody ciepłej w instalacji ciepłej wody w szpitalu. Zauważono również, że obecny układ wody ciepłej i zimnej pracuje na różnych ciśnieniach, może to powodować zawirowania w prawidłowej cyrkulacji wody, może być przyczyną słabej cyrkulacji wody na końcowych odcińkach instalacji. Prowadzone są prace zmierzające do przywrócenia stałego ciśnienia w obu układach, prowadzone są prace hydrauliczne związane z regulacją urządzeń a w szczególności termostatycznych zaworów mieszających stosowanych w instalacjach. Wszystkie prowadzone prace mają poprawić jakość wody ciepłej i zminimalizować zagrożenie skażenia instalacji wody ciepłej bakteriami Legionella sp.

Tabela. Podmioty wykonujące działalność leczniczą

Wyszczególnienie		Według ewidencji na 31 XII 2020r.	Liczba obiektów skontrolowanych	Ze stwierdzonym złym stanem sanitarnym
Działalność lecznicza wykonywana przez podmioty lecznicze	Ogółem	40	8	0
	Szpitala ogółem	1	0	
	Zakłady opiekuńczo-lecznicze	1	0	0
	Zakłady pielęgnacyjno-lecznicze	1	0	0
	Przychodnie, ośrodki zdrowia, poradnie, ambulatoria z izbą chorych, lecznice	30	8	0
	Zakłady badań diagnostycznych i medyczne laboratoria diagnostyczne	1	0	0
	Zakłady rehabilitacji leczniczej	1	0	0
	Inne ogółem	5	0	0
Działalność lecznicza wykonywana przez praktykę zdrowotną	Ogółem	57	2	0
	Indywidualne praktyki lekarskie	18	2	0
	Indywidualne specjalistyczne praktyki lekarskie	18	0	0
	Indywidualne praktyki pielęgniarek	11	0	0
	Indywidualne specjalistyczne praktyki pielęgniarek	1	0	0
	Grupowe praktyki pielęgniarek	1	0	0
	Inne	8	0	0

2. Ocena stanu sanitarnego urządzeń do zaopatrywania w wodę i ocena jakości wody do spożycia przez ludzi.

Głównym celem nadzoru sanitarnego jest zapewnienie konsumentom i użytkownikom wody o odpowiedniej jakości zdrowotnej.

Teren powiatu brodnickiego obejmuje 10 gmin, w tym jest 1 gmina miejska (Brodnica), 2 gminy miejsko-wiejskie (Jabłonowo Pomorskie, Górzno) i 7 gmin wiejskich (Bartniczka, Brodnica, Bobrowo, Brzozie, Osiek, Świedziebnia, Zbiczo).

Na podstawie danych GUS na dzień 30.06.2020 r. liczba ludności powiatu brodnickiego wynosiła 79129 osób (na dzień 30.06.2019 r. było 78898 osób).

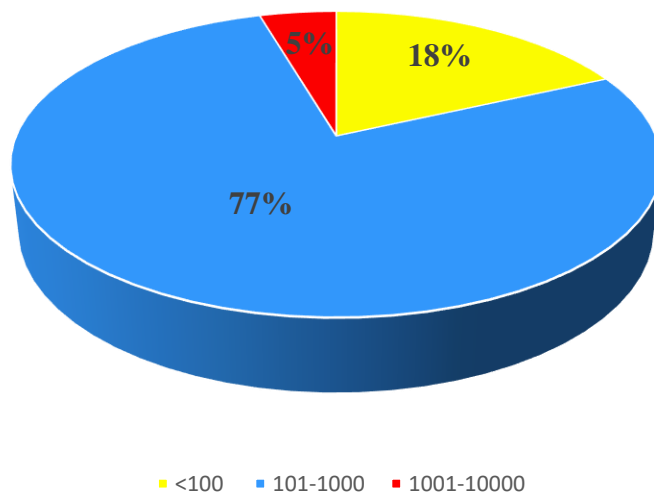
PSSE w Brodnicy, Sekcja Nadzoru nad Obiektami Komunalnymi zgodnie z MZ-46 prowadzi nadzór nad 26 obiektami wodnymi, w tym 22 wodociągami zbiorowego zaopatrzenia w wodę i 4 wodociągami innych podmiotów zaopatrujących w wodę.

Zgodnie z klasyfikacją obiektów wg MZ-46 były objęte nadzorem:

A. Wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę:

- 4 wodociągi o produkcji wody < 100 m³/d,
- 17 wodociągów o produkcji wody 101 – 1000 m³/d,
- 1 wodociąg o produkcji wody 1001 – 10000 m³/d (wod. publ. w Brodnicy),

Wykres 1. Wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę



B. Inne podmioty zaopatrujące w wodę:

- wodociąg lokalny ośrodka wypoczynkowego „Rytebłota”, gm. Zbiczno,
- wodociąg lokalny ośrodka szkoleniowo-wypoczynkowego PSP w Cichem, gm. Zbiczno,
- wodociąg lokalny Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej Górzno w Miesiączkowie,
- wodociąg lokalny AGROCOMEX Sp. z o.o. ul. Gen. Sikorskiego 9 w Jabłonowie Pom. (na potrzeby zakładu produkcji mleczarskiej).

A. Wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę.

1. Wodociągi produkujące mniej niż 100 m³ wody na dobę.

Na nadzorowanym terenie w tej grupie obiektów w ewidencji na 31.12.2020 r. były 4 obiekty tylko na terenach wiejskich. Wszystkie wodociągi tej grupy zostały skontrolowane, przeprowadzono 4 kontrole sanitarne ujęć wody. Stan sanitarny ujęć wody zadawalający.

Z tej grupy wodociągów pobrano w ramach nadzoru próbki z każdego wodociągu, łącznie 6 próbek wody do oznaczeń fizykochemicznych i mikrobiologicznych do badania w zakresie parametrów grupy A.

Wynik badań 1 próbki wody był kwestionowany pod względem mętności wody (z 1 wodociągu), odnotowano 3 próbki wody kwestionowane pod względem mikrobiologicznym (przekroczenie ogólnej liczby mikroorganizmów po 72 godz.).

Przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne po otrzymaniu telefonicznej informacji o niewłaściwej jakości wody w trybie natychmiastowym wdrażały działania naprawcze

polegające na usprawnieniu pracy stacji uzdatniania wody, płukaniu sieci wodociągowej, w przypadku niewłaściwej mikrobiologii wody wdrażały dezynfekcję wody i monitorowały poziom chloru wolnego w wodzie podawanej do sieci wodociągowej. Analizy próbek kontrolnych wody wykonane przez przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne w ramach wewnętrznej kontroli jakości wody wykazały właściwą jej jakość zarówno pod względem fizykochemicznym jak i mikrobiologicznym. Nie wydano decyzji na poprawę jakości wody bowiem udało się wyegzekwować poprawę jakości wody w krótkim okresie czasu. Wydano decyzje o odpłatności za badania wody, w wyniku których stwierdzono jej niewłaściwą jakość. Woda w tej grupie wodociągów nie jest systematycznie dezynfekowana. Dezynfekcja wody jest stosowana jedynie wtedy gdy zachodzi taka potrzeba.

Przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne w ramach kontroli wewnętrznej wykonały badania jakości wody zgodnie z uzgodnionym z PPIS w Brodnicy harmonogramem badań wewnętrznych. W ramach kontroli wewnętrznej odnotowano 2 próbki wody kwestionowaną pod względem zwiększonej mętności i 1 próbkę wody o zwiększonej liczbie mikroorganizmów po 72 godz. Po podjętych działaniach naprawczych wykonane w ramach kontroli wewnętrznej dodatkowe próby kontrolne jakości wody wykazała jej właściwą jakość.

Wszystkie wodociągi tej grupy na koniec 2020 r. oceniono jako dobre.

W tej grupie obiektów nie stwierdzono obiektów złych, nie odnotowano skarg na jakość wody, wszystkie wodociągi oparte były na wodach głębinowych. Obiekty tej grupy zaopatrywały w wodę ok. 4965 osób, tj. ok. 6,27 % ludności powiatu. Należy zaznaczyć, że liczba ludności zaopatrywanej w wodę z wodociągów publicznych podawana była szacunkowo, bowiem przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne dysponowały jedynie liczbą przyłączy.

2. Wodociągi produkujące od 101-1000 m³ wody na dobę.

Zgodnie z ewidencją nadzorem było objętych 17 wodociągów, w tym 2 zaopatrujące głównie miasta – wod. publ. Górzno i wod. publ. Szczepanki i na terenie wiejskim 15 wodociągów. Wszystkie obiekty zostały skontrolowane, przeprowadzono 17 kontroli sanitarnych ujęć wody. Stan sanitarny ujęć wody dobry.

W tej grupie obiektów w 2020 r. pobrano w ramach nadzoru 33 próbki wody do oznaczeń fizykochemicznych i mikrobiologicznych, w tym wykonano badania 7 próbek w zakresie parametrów grupy B. Odnotowano łącznie w 6 wodociągach 11 próbek kwestionowanych (4 próbki kwestionowane pod względem fizykochemicznym, 7 próbek wody z przekroczeniem normy mikrobiologicznej). Po otrzymaniu telefonicznej informacji o niewłaściwej jakości wody przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne w trybie natychmiastowym wdrażały działania naprawcze polegające m. in. na usprawnieniu pracy stacji uzdatniania wody, płukaniu sieci wodociągowej, w przypadku niewłaściwej mikrobiologii wody wdrażały dezynfekcję wody i monitorowały poziom chloru wolnego w wodzie podawanej do sieci wodociągowej. Wykonane badania kontrolne w ramach wewnętrznej kontroli jakości wody wykazały właściwą jej jakość. Woda w tej grupie wodociągów nie jest systematycznie dezynfekowana, stosowana jest dezynfekcja wody przy użyciu podchlorynu sodu jeśli zachodzi taka potrzeba. Udało się wyegzekwować poprawę jakości wody w krótkim okresie czasu.

Przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne w ramach kontroli wewnętrznej wykonały badania jakości wody zgodnie z uzgodnionym z PPIS w Brodnicy harmonogramem badań wewnętrznych. W ramach kontroli wewnętrznej odnotowano 10 próbek wody kwestionowanych pod względem mikrobiologicznym (stwierdzono obecność bakterii grupy coli lub podwyższoną liczbę mikroorganizmów po 72 godz.) i 6 próbek wody o niewłaściwym składzie chemicznym. Po podjętych działaniach naprawczych wykonane dodatkowe próby kontrolne

jakości wody wykonane w ramach wewnętrznej kontroli jakości wody wykazały właściwą jakość wody.

Wszystkie wodociągi tej grupy na koniec 2020 r. oceniono jako dobre.

Wodociągi tej grupy zaopatrują w wodę ok. 42646 osób, tj. ok. 53,89 % ludności powiatu. Liczba ludności zaopatrywanej w wodę z wodociągów publicznych podawana była szacunkowo. Nie odnotowano skarg na braki wody czy jej jakość.

3. Wodociągi produkujące od 1001 do 10000 m³ wody na dobę.

Ilość wodociągów ogółem w porównaniu z rokiem ubiegłym nie uległa zmianie. Na nadzorowanym terenie funkcjonował tylko 1 wodociąg – wodociąg publiczny w Brodnicy. Wodociąg był skontrolowany, przeprowadzono 1 kontrolę sanitarną ujęć wody.

W 2020 r. pobrano w ramach nadzoru 10 próbek wody, w tym 1 próbkę monitoringu w zakresie parametrów grupy B. Nie odnotowano próbek kwestionowanych zarówno pod względem fizykochemicznym jak i mikrobiologicznym. Wodociąg oparty był wyłącznie na studniach głębinowych, dysponował 2 właściwie funkcjonującymi stacjami uzdatniania wody. Zaopatrzenie w wodę było wystarczające, braków wody nie odnotowano. Wodociąg oceniono jako dobry.

W 2020 r. produkcja wody wyniosła 6978,13 m³ na dobę, była nieco wyższa niż w roku ubiegłym.

Wodociąg publiczny w Brodnicy zaopatrywał w wodę miasto Brodnicę i część gminy wiejskiej Brodnica, ok. 30330, tj. ok. 38,32 % ludności powiatu brodnickiego.

Woda z ujęć wodociągu publicznego w Brodnicy była nieznacznie dezynfekowana. Stosowany był podchloryn sodu, ale w umiarkowanych ilościach. Poziom chloru wolnego w wodzie podawanej do sieci wodociągowej nie przekroczył 0,04 mg/l. Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Brodnicy jako jedyne na nadzorowanym terenie posiadało własne zatwierdzone laboratorium badania wody i ścieków.

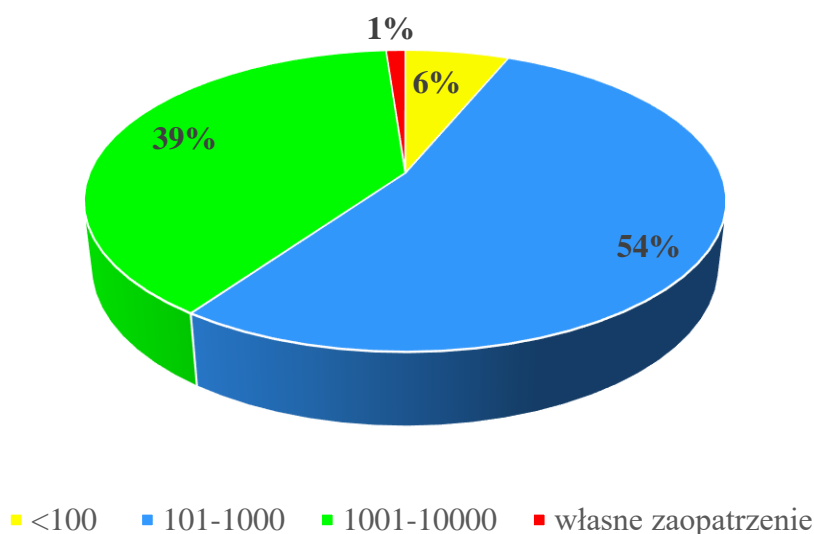
Badania wewnętrzne jakości wody były prowadzone zgodnie z uzgodnionym harmonogramem badań wewnętrznych, pobrano i zbadano 3 próbki wody w zakresie parametrów grupy B, nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie jakości wody.

W 2020 r. Laboratorium Miejskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Brodnicy, Laboratorium Badawcze ANCHEM uzyskały zatwierdzenia przez PPIS w Brodnicy w określonym zakresie badania jakości wody do spożycia.

4. Wodociągi o produkcji powyżej 10000 m³ wody na dobę.

Na nadzorowanym terenie nie ma takich wodociągów (bez zmian w porównaniu z rokiem ubiegłym).

Wykres 2. Odsetek ludności powiatu brodnickiego zaopatrywanej przez wodociągi o danej produkcji dobowej [m³/d] w 2020 r.



B. Inne podmioty zaopatrujące w wodę.

Do tej grupy obiektów zaliczono 2 wodociągi lokalne obiektów wczasowo-turystycznych, wodociąg lokalny AGROCOMEX Sp. z o.o. ul. Gen. Sikorskiego 9 w Jabłonowie Pom. (na potrzeby zakładu produkcji mleczarskiej) i wodociąg lokalny Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej w Miesiączkowie, gm. Górzno (zaopatrywał w wodę ok. 70 mieszkańców Miesiączkowa, głównie był jednak na potrzeby zakładowe). W ramach nadzoru pobrano próbki wody do oznaczeń fizykochemicznych i bakteriologicznych z wodociągu lokalnego RSP w Miesiączkowie i AGROCOMEX Sp. z o.o. ul. Gen. Sikorskiego 9 w Jabłonowie Pom., woda była również badana w ramach kontroli wewnętrznej. Jakość wody z pozostałych wodociągów była badana w ramach wewnętrznej kontroli jakości wody w laboratorium PIS lub w laboratoriach mających zatwierdzenie.

Wszystkie wodociągi zostały skontrolowane, przeprowadzono 4 kontrole sanitarne. Stan sanitarny ujęć wody dobry, jakość wody właściwa.

Ogólne uwagi i wnioski dotyczące potrzeb i możliwości dalszej poprawy zaopatrzenia w wodę

Na terenie powiatu brodnickiego ujęcia wód do zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia oparte były wyłącznie na wodach głębinowych. Stacje uzdatniania wody dysponowały jedynie filtrami zamkniętymi czy otwartymi i aeratorami, nie prowadziło się ozonowania, uzdatniania węglem aktywnym, czy wzbogacania w fluor.

Konieczne jest dalsze unowocześnianie systemów i technologii uzdatniania wody, systematyczna dbałość o prawidłowe funkcjonowanie stacji uzdatniania wody, aby jakość wody dostarczanej przez wodociągi była stabilna i spełniała wymagania sanitarne określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294).

W 2020 r. na nadzorowanym terenie nie odnotowano skarg na jakość wody, nie zgłaszano braku wody. Wodociągi publiczne były podstawowymi urządzeniami zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia. Zaopatrzenie w wodę do spożycia przez ludzi na nadzorowanym terenie było właściwe.

Basen kąpielowy

Basen kąpielowy zlokalizowany w Zespole Szkół nr 1 w Brodnicy przy ul. Matejki 5 był zasilany w wodę z sieci wodociągu publicznego w Brodnicy. Ścieki i woda zużyta odprowadzane były do miejskiej sieci kanalizacyjnej w Brodnicy. W 2020 r. przeprowadzono 1 kontrolę sanitarną obiektu, nie pobierano próbek wody do badań laboratoryjnych w ramach urzędowej kontroli (zawieszenie badania jakości wody). Kontrola sanitarna obiektu nie wykazała nieprawidłowości.

W okresie gdy basen był czynny zarządzający pływalnią zgodnie z § 3 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz. U. z 2015r. poz. 2016) dokonywał oceny spełnienia wymagań jakości wody m.in. pod kątem ewentualnych widocznych zanieczyszczeń i przejrzystości wody oraz systematycznie wykonywał badania jakości wody, zgodnie z harmonogramem ustalonym z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Brodnicy oraz w przypadku wystąpienia sytuacji mogącej mieć wpływ na pogorszenie jakości wody na pływalni np. po awarii lub przerwie eksploatacyjnej. Prowadzono rejestr wyników pomiarów wykonywanych nie rzadziej, niż co cztery godziny w trakcie użytkowania pływalni w zakresie: pH, potencjału redox, temperatury i stężenia chloru wolnego.

Nie odnotowano przekroczeń składu mikrobiologicznego wody na pływalni.

Kąpieliska.

W 2020 r. zgłoszono funkcjonowanie 3 kąpielisk (w roku 2019 r. funkcjonowały 4 kąpieliska, jeden obiekt funkcjonujący jako kąpielisko w 2020 r. funkcjonowało jako miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli), były to :

- kąpielisko nad jeziorem Górznieńskim w Górznie przy ul. Leśnej (funkcjonowało od 20.06.2020 r. do 31.08.2020 r.),
- kąpielisko nad jeziorem Niskie Brodno w Brodnicy przy ul. Wczasowej (funkcjonowało od 1.07.2020 r. do 31.08.2020 r.),
- kąpielisko Stanica Wodna Bachotek nad Jeziorem Bachotek, gm. Zbiczno (funkcjonowało od 22.06.2020 r. do 31.08.2020 r.).

Nie wcześniej niż 10 dni przed deklarowanym terminem rozpoczęcia sezonu kąpielowego w ramach nadzoru została zbadana jakość wody, następnie organizatorzy kąpielisk w sezonie kąpielowym badali wodę wg uzgodnionego z PPIS w Brodnicy harmonogramu badań wewnętrznych. Odstępy czasowe między badaniami nie przekraczały 1 miesiąca. Zakres badania wody obejmował badania mikrobiologiczne i wizualną kontrolę obecności zanieczyszczeń. Jakość wody w kąpieliskach odpowiadała wymaganiom sanitarnym określonym w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 17 stycznia 2019 r. w sprawie nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpieli (Dz. U. z 2019 r. poz. 255).

Na bieżąco był prowadzony serwis kąpieliskowy. Organizatorzy kąpielisk na bieżąco aktualizowali informacje w serwisie kąpieliskowym odnośnie warunków na kąpielisku, m. in. temperatury wody, powietrza, prędkości wiatru, koloru flagi.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Brodnicy na podstawie badań wykonanych w ramach kontroli urzędowej i badań wykonywanych przez organizatorów wydał dla każdego kąpieliska 4 oceny bieżące jakości wody stwierdzające przydatność wody do kąpeli. Po zakończonym sezonie kąpielowym sporządzono oceny sezonowe dla kąpielisk. Stan sanitarno-techniczny i porządkowy kąpielisk, ich zapleczy, przyległych terenów i infrastruktury był właściwy.

Miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpeli.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Brodnicy w sezonie letnim 2020 r. sprawowała nadzór sanitarny nad zgłoszonym 1 miejscem okazjonalnie wykorzystywanym do kąpeli zlokalizowanym nad jeziorem Bachotek w Ośrodku Wypoczynkowym STEPOL w Bachotku, gm. Zbiczno na potrzeby gości wczasowych. Organizator tego miejsca wykonał badanie jakości wody nie wcześniej niż 10 dni przed rozpoczęciem sezonu kąpielowego i jedno badanie w trakcie sezonu kąpielowego.

Jakość wody w miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpeli odpowiadała wymaganiom sanitarnym określonym w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 17 stycznia 2019 r. w sprawie nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpeli (Dz. U. z 2019 r. poz. 255). Wydano 2 oceny bieżące jakości wody w miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpeli stwierdzające jej przydatność do kąpeli.

W 2020 r. na terenie powiatu brodnickiego grupę zewidencjonowanych obiektów użyteczności publicznej stanowiło 292 obiekty, dokonano kontroli 431 obiektów.

Tabela. Obiekty użyteczności publicznej

Wyszczególnienie	Według ewidencji na 31 XII 2020 r.	Liczba obiektów skontrolowanych	Ze stwierdzonym złym stanem sanitarnym
Ustępy publiczne	3	2	0
Pływalnie kryte	1	1	0
Domy pomocy społecznej	2	0	0

Inne jednostki organizacyjne pomocy społecznej		3	3	0
Noclegownie i domy dla bezdomnych		1	0	0
Obiekty hotelarskie	Hotele	8	4	0
	Pensjonaty	1	0	0
Inne obiekty, w których świadczone usługi hotelarskie		51	29	0
Zakłady fryzjerskie		72	39	0
Zakłady kosmetyczne		42	14	0
Zakłady tatuażu		2	1	0
Zakłady odnowy biologicznej		11	7	0
Inne zakłady, w których świadczone są łącznie więcej niż jedna z usług fryzjerskiej, kosmetycznej, odnowy biologicznej i tatuażu		11	7	0
Dworce autobusowe		1	1	0
Przystanie jednostek pływających, rekreacyjnych i sportowych		1	1	0
Cmentarze		28	1	0
Domy przedpogrzebowe		2	0	0
Inne obiekty (apteki, stacje paliw, obiekty kulturalno-widowiskowe, wiaty i przystanki PKS, piaskownice, pralnie, zakłady usług pogrzebowych)		69	98	0
Ogółem		309	208	0

W grupie obiektów użyteczności publicznej i podmiotów leczniczych nie odnotowano obiektów złych. Stan sanitarny i techniczny tych obiektów w 2020 r. był właściwy.

III. Stan sanitarny obiektów żywności, żywienia i przedmiotów użytku

1. Charakterystyka obiektów produkcji i obrotu żywnością w 2020 roku

1.1 Porównanie stanu sanitarnego obiektów w latach 2019 – 2020

Zakres nadzoru sanitarnego prowadzonego przez pracowników Sekcji Nadzoru nad Żywnością i Żywieniem

Nadzorem sanitarnym objęte są obiekty działające na terenie powiatu brodnickiego produkujące lub wprowadzające do obrotu żywność, przedmioty użytku, suplementy diety, kosmetyki oraz prowadzące działalność żywieniową. Liczba obiektów pozostająca pod nadzorem Państwowej Inspekcji Sanitarnej w ostatnich latach nie ulega dużym zmianom. W roku 2019 pod nadzorem były 933 obiekty, natomiast w 2020 roku liczba tych zakładów zwiększyła się do 1018. Na zwiększenie tej liczby wpłynęło wpisanie do rejestru zakładów podlegających kontroli organów PIS większej liczby producentów produkcji pierwotnej (gospodarstwa rolne). W poszczególnych grupach obiektów ujmowanych w corocznych planach kontroli obserwuje się niewielką rotację spowodowaną zmianą zakresu działalności, zmianą właściciela lub też zaprzestanie prowadzenia działalności spowodowane niską opłacalnością. Najwięcej zmian odnotowuje się w grupie sklepów i zakładów małej gastronomii.

Stan sanitarny obiektów pozostających pod nadzorem PIS systematycznie ulega poprawie. Kontrole przeprowadzane są na podstawie obowiązujących procedur kontroli. Z uwagi na ogłoszenie w Polsce stanu pandemii zawieszono czasowo przeprowadzenie kontroli sanitarnych, w związku z czym nie wykonano części kontroli obiektów zaplanowanych na rok 2020. W trakcie przeprowadzonych kontroli stan zakładów oceniany jest na podstawie obowiązujących arkuszy oceny zakładu stosowanych jako załączniki do protokołów kontroli. W dokumentach tych oceniane jest ryzyko jakie dla zdrowia ludzi stwarza zakres prowadzonej działalności. W 2020 roku żaden ze skontrolowanych zakładów nie został oceniony jako niezgodny z obowiązującymi wymaganiami, nie ustalono w żadnym zakładzie wysokiego poziomu ryzyka podobnie jak miało to miejsce w roku 2020.

W roku 2019 wystawiono łącznie 6 decyzji zobowiązujących do poprawy stanu higieniczno-sanitarnego w zakładach, natomiast w 2020 roku decyzji tych wystawiono 5. Wpływ na utrzymywanie się właściwego stanu zakładów żywnościowo-żywieniowych ma zwiększająca się świadomość przedsiębiorców, przedkładanie do opinii projektów technologicznych nowych zakładów rozpoczynających działalność oraz wdrażana Dobra Praktyka Higieniczna, Dobra Praktyka Produkcyjna i w coraz większym stopniu zasady systemu HACCP. W 2020 roku w czasie bieżącego nadzoru zwracano szczególną uwagę na zagadnienia związane ze stosowaniem zabezpieczeniem w związku z wystąpieniem stanu epidemii.

1.2 Opis stanu sanitarnego poszczególnych grup obiektów

1.2.1 Obiekty produkcji żywności

02 Automaty do lodów

W porównaniu z rokiem 2019 liczba obiektów w tej grupie zmniejszyła się o 1, nadzorowanych było 5 automatów lodowych. Obecnie działających jest 5 automatów. Jeden obiekt zawiesił w 2020 roku działalność. Wszystkie działające zakłady w sezonie zostały skontrolowane. Cztery automaty lodowe zlokalizowane są w zakładach małej gastronomii i stanowią na okres letni działalność dodatkową. Sprzedaż lodów z automatu ponadto odbywa się także w jednym zakładzie gastronomicznym (Mc Donald`s – sprzedaż całoroczna). Produkcja lodów w jednym zakładzie odbywa się z wykorzystaniem surowców podstawowych poza jajami, w pozostałych zakładach odbywa się z wykorzystaniem gotowych mieszanek lodów w proszku lub gotowej mieszanki lodów pasteryzowanych. Właściciele prowadzący działalność automatów lodowych przestrzegają zaleceń wydawanych przez PIS dotyczących sposobu przygotowywania i sprzedaży lodów. Kontrole sanitarne prowadzone w trakcie działania automatów nie wykazały żadnych nieprawidłowości w funkcjonowaniu zakładów. W ramach nadzoru w 2020 roku do badania pobrano 20 próbek lodów. Zakwestionowano z uwagi na jakość mikrobiologiczną (obecność *Enterobacteriaceae*) 3 próbki lodów. Właściciel podjął działania naprawcze. We wszystkich zakładach przedsiębiorcy zlecali wykonywanie badań we własnym zakresie w ramach kontroli wewnętrznej.

Na przedsiębiorców działających w tej grupie nie wpłynęły do PPIS w Brodnicy żadne interwencje, nie nakładano też mandatów.

03 Wytwórnice tłuszczów roślinnych i mieszanin tłuszczów zwierzęcych

Pod nadzorem pozostaje jeden zakład produkujący tłuszcze roślinne - Zakład Uszlachetniania Białka Roślinnego należący do firmy Agrolok. Produkcja została poddana w 2020 roku kontroli sanitarnej. W 2019 roku zmienił zakres prowadzonej działalności. Obecnie zakres działalności to skup, magazynowanie i obrót nasionami przeznaczonymi na cele spożywcze oraz produkcja oleju rzepakowego. W zakładzie przeprowadzane są badania właściwoścze jakości partii oleju. Warunki magazynowania surowców i gotowych produktów są monitorowane. Podstawowe badania surowców i gotowego produktu przeprowadzane są we własnym laboratorium przyzakładowym. Olej dotychczas sprzedawany jest jako surowiec do produkcji biopaliw.

04 Piekarnie

W roku 2020 z ogólnej liczby 8 piekarni skontrolowano i oceniono na podstawie obowiązujących arkuszy oceny stanu sanitarnego 4 zakłady. W stosunku do roku poprzedniego liczba obiektów w tej grupie zmniejszyła się o 1. Właściciel złożył wniosek o wykreślenie wcześniej zawieszonyj działalności. Cztery nadzorowane piekarnie posiadają pozwolenie na wypiek ciast, jednak ich podstawową działalnością jest produkcja pieczywa.

W nadzorowanych piekarniach na bieżąco przeprowadzane są niezbędne prace, a przeprowadzone kontrole sanitarne wykazały właściwe przygotowania stanowisk pracy. Zakłady w coraz większym stopniu wyposażane są w mechaniczne urządzenia do prowadzenia procesów produkcyjnych. Na terenie działalności stacji nie ma piekarni w pełni zautomatyzowanych. W ramach urzędowej kontroli żywności w roku 2020 nie zaplanowano badania czystości zmiotek z piekarni. Ocenę stanu sanitarnego i obecności szkodników dokonywano podczas kontroli

bieżących oraz analizując zapisy prowadzone w ramach kontroli wewnętrznej w tym zakresie. Wszystkie zakłady na bieżąco zlecają przeprowadzanie zabiegów DDD, zabiegi te były wykonywane przez specjalistyczne firmy.

Kontrolując surowce wykorzystywane do produkcji nie stwierdzono żadnych uchybień, używane są tylko takie surowce, które są dopuszczone do tego rodzaju produkcji. Obowiązujące w zakładach systemy jakości pozwalają na weryfikacje stosowanych do produkcji surowców na etapie ich przyjęcia. W 2020 roku w ramach nadzoru nie pobierano żadnych próbek produktów gotowych. W ramach kontroli wewnętrznej właściciele opracowują i wdrażają harmonogramy badań własnych ustalane zgodnie z własną oceną potrzeb w tym zakresie.

Na działalność prowadzoną przez przedsiębiorców działających w tej grupie nie wpłynęły do PPIS w Brodnicy żadne interwencje, nie nakładano też mandatów.

05 Ciastkarnie

Liczba obiektów w tej grupie w 2020 r. wynosiła 10 i w stosunku do roku ubiegłego wzrosła o 1. Dwa zakłady w roku sprawozdawczym uzyskały zatwierdzenie działalności do celów produkcji i dystrybucji ciast. Przedsiębiorcy przedłożyli do zaopiniowania przez PPIS w Brodnicy projekty techniczne i technologiczne swoich zakładów. Pozytywny wynik kontroli odbiorowej pozwolił na dopuszczenie zakładów do prowadzenia działalności. Skontrolowano siedem obiektów z tej grupy, a oceniono na podstawie obowiązujących arkuszy pięć zakładów. W 2020 roku nie odnotowano żadnych istotnych zmian w zakresie prowadzonej działalności w tej grupie zakładów. Przeprowadzone kontrole wykazały, że zakłady są właściwie przygotowane do produkcji ciast, w tym także ciast kremowych z użyciem surowców podstawowych. Produkowane ciasta dystrybuowane są przede wszystkim na terenie powiatu brodnickiego i powiatów sąsiadujących. Stan techniczny i sanitarny obiektów w tej grupie w czterech przypadkach oceniono jako zgodny z obowiązującymi przepisami. W przypadku jednego zakładu w trakcie kontroli nie odnotowano żadnych nieprawidłowości w technologii produkcji i dystrybucji ciast. Pięć zakładów produkuje ciasta z dodatkiem kremów. W roku sprawozdawczym działalność zlikwidował przedsiębiorca prowadzący zakład produkujący przede wszystkim rurki i wafle do lodów oraz murzynki. Produkcja ciastkarska prowadzona jest także w czterech piekarniach po wcześniejszym dostosowaniu ich do wymagań określonych dla zakładów produkujących ciasta. Zakłady te wykazywane są w grupie 04 (piekarnie). Stan techniczny i wyposażenie zakładów zmienia się w miarę możliwości, sukcesywnie podnosząc jakość produkowanych wyrobów. Do produkcji w coraz większym stopniu używane są gotowe mieszanki ciast i kremów ograniczając w ten sposób zabiegi technologiczne podczas produkcji oraz zwiększając bezpieczeństwo zdrowotne swoich wyrobów. Przedsiębiorcy opracowali i wdrożyli systemy kontroli wewnętrznej oparte na zasadach HACCP. W minionym roku pobrano do badania jakości mikrobiologicznej trzydzieści próbek gotowych wyrobów. Jakość nie została zakwestionowana. Na bieżąco wykonywane są zabiegi dezynsekcji i deratyzacji przez specjalistyczne firmy. Na przedsiębiorców działających w tej grupie nie wpływały do PPIS w Brodnicy interwencje, nie nakładano też mandatów.

06 Przetwórnice owocowo-warzywne

W roku 2020 liczba obiektów w tej grupie nie zmieniła się w stosunku do roku poprzedniego. Pod nadzorem pozostają trzy zakłady zajmujące się przetwórstwem warzyw i owoców. Skontrolowano jeden zakład, pozostałe z uwagi na trwający stan epidemii nie zostały skontrolowane. W jednym z zakładów działalność ograniczona jest do przetwórstwa kapusty i ogórków, przede wszystkim ich kiszeniem. Surowce do produkcji pozyskiwane są przede wszystkim z własnej produkcji rolniczej. Poza tym od lat pod nadzorem pozostają jeszcze dwa

zakłady. Jeden z nich zajmuje się działalnością związaną z obróbką wstępną, konfekcjonowaniem, mrożeniem i przechowywaniem ziół. Działalność drugiego zakładu polega przede wszystkim na prowadzeniu skupu i przerobu warzyw i owoców. Gotowe wyroby to mrożonki warzywne i owocowe. Produkcja obejmuje klasyfikację i obróbkę wstępną surowców, mrożenie ich i pakowanie w opakowania zbiorcze dla odbiorców hurtowych lub jednostkowo dla klientów detalicznych. Gotowe wyroby przechowywane są w komorach zamrażalniczych. Zakład ten nadzorowany jest wspólnie przez PIS i IW z uwagi na prowadzoną produkcję flaków wołowych. W zakładach tych nie nakładano mandatów jak również nie odnotowano interwencji klientów dotyczących ich działalności. W trakcie bieżącego nadzoru nie wystawiano względem właścicieli tych zakładów żadnych decyzji administracyjnych. W ramach kontroli wewnętrznej w zakładach opracowano i wdrożono harmonogramy badań właścicielskich.

11 Zakłady przemysłu zbożowo-młynarskiego

W roku 2020 liczba obiektów w tej grupie nie zmieniła się i nadal wynosi 2. Jeden z działających zakładów prowadzi produkcję środków spożywczych z surowców ekologicznych. Sprzedaż tych produktów odbywa się przede wszystkim drogą internetową. Drugi z zakładów prowadzi działalność usługową dla indywidualnych klientów oraz produkuje i wprowadza do obrotu produkty przemiału zboża. Dodatkowo prowadzona jest działalność związana z usługowym suszeniem kukurydzy. Nadzór nad zakładem prowadzony jest wspólnie z Inspekcją Weterynaryjną z uwagi na przeznaczanie produktów ubocznych na cele paszowe dla zwierząt. W trakcie kontroli w zakładach nie stwierdzono nieprawidłowości. Z zakładów prowadzących działalność w zakresie przetwórstwa produktów zbożowych pobrano do badania 3 próbki. Ich jakość nie budziła zastrzeżeń w badanych zakresach. W obiektach tych na bieżąco przeprowadzane są zabieg dezynsekcji i deratyzacji przez specjalistyczne zakłady DDD.

12 Wytwórnice makaronów

Liczba obiektów w tej grupie nie zmieniła się w stosunku do roku poprzedniego. W ewidencji pozostają dwie niewielkie wytwórnice. Właściciel jednego zakładu zawiesił produkcję makaronów, jednak nie wyrejestrował zakładu zawieszając działalność do czasu podjęcia dalszych decyzji. W związku z tym w 2020 roku skontrolowano jeden zakład, w trakcie kontroli została pobrana do badania próbka. Stan sanitarny nie budził zastrzeżeń. Produkcja w tym zakładzie jest niewielka, prace odbywają się częściowo ręcznie. Sprzedaż produktów jest prowadzona na miejscu w zakładzie oraz poprzez własny dowóz do klientów. W obu zakładach opracowano i wdrożono system kontroli wewnętrznej oparty na zasadach HACCP.

13 Wytwórnice wyrobów cukierniczych

Nadzorem objęty jest jeden zakład prowadzący działalność w zakresie produkcji cukierniczej, w stosunku do roku poprzedniego stan ten zmniejszył się o jeden. W niewielkim zakładzie zajmującym się wytwarzaniem suchych ciastek na bazie ciasta francuskiego właścicielka zakończyła działalność z uwagi na brak opłacalności. Nadzorowany zakład to ZPC „Vobro” w Brodnicy. Zakład ten produkuje szeroki asortyment drobnych wyrobów cukierniczych. Jakość produkowanych wyrobów poddawana jest na bieżąco kontroli laboratoryjnej. Stan sanitarny i techniczny zakładu został oceniony jako zgodny z wymogami i ulega systematycznej poprawie. W zakładzie tym wdrożono systemu HACCP z pełną identyfikowalnością produktu gotowego. W roku 2020 zakład kontynuował wysyłanie swoich wyrobów na rynki zagraniczne poza Unię Europejską co wiązało się z wydawaniem przez PPIS w Brodnicy świadectw spełnienia wymagań przez wyrób przekraczający granicę. Surowce wykorzystywane do produkcji są

kontrolowane na etapie przyjęcia do magazynu, wszystkim surowcom towarzyszą świadectwa jakości. Surowce kupowane są tylko od sprawdzonych dostawców.

21 Inne wytwórnie żywności.

W tej grupie obiektów ewidencjonowanych było w 2019 roku 255 podmiotów. Liczba ta w 2020 roku wzrosła do 324 z uwagi na wpisanie do rejestru zakładów podlegających kontroli organów PIS kolejnych gospodarstw rolnych zajmujących się w ramach produkcji pierwotnej uprawą produktów roślinnych. Gospodarstwa rolne ujmowane są nielicznie w harmonogramach kontroli, w związku, z czym z tej grupy skontrolowano tylko 14 zakładów. Z trzech zakładów, które ujmowane są w corocznych harmonogramach kontroli jeden zajmuje się produkcją i dystrybucją karmelowej masy cukierniczej - kajmak oraz termostabilnych kremów cukierniczych – polkremy. Odbiorcą produktów są przede wszystkim zakłady żywienia zbiorowego i producenci środków spożywczych. Rozpoczęto prace nad pakowaniem wyrobów w opakowania przeznaczone dla klientów detalicznych. W zakładzie tym prowadzone były prace modernizacyjne. Zmianie uległ układ technologiczny produkcji. Zmiany te były konsultowane z pracownikami PSSE w Brodnicy. Drugi z zakładów prowadzi działalność usługową dla innych producentów żywności. Jest to zakład konfekcjonowania środków spożywczych zajmujący się pakowaniem środków spożywczych suchych. Kolejny z zakładów zajmuje się konfekcjonowaniem soli spożywczej. Właściciel kupuje sól w dużych opakowaniach zbiorczych i konfekcjonuje ją w opakowania przeznaczone dla klientów detalicznych. Obecnie produkcja jest niewielka i odbywa się sporadycznie w miarę wpływających zamówień. Dodatkową działalnością w tym zakładzie jest prowadzenie zdalnej sprzedaży środków spożywczych, materiałów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz artykułów dekoracyjnych.

W gospodarstwach przeprowadzane były kontrole między innymi związane z poborem do badania próbki surowców roślinnych oraz w ramach współpracy z przedstawicielami innych inspekcji. W trakcie kontroli nie stwierdzono żadnych uchybień sanitarnych i technicznych, w tej grupie zakładów nie wydawano decyzji administracyjnych.

1.2.2 Obiekty obrotu żywnością

22 i 23 Sklepy i kioski spożywcze

Jest to najliczniejsza grupa obiektów. W roku 2019 nadzorem objęto 276 obiektów, natomiast w roku 2020 ewidencjonowano 274 obiekty w tych grupach. W trakcie roku zatwierdzenie uzyskało 23 przedsiębiorców planujących prowadzić działalność handlową, 25 przedsiębiorców złożyło wnioski o wykreślenie prowadzonych zakładów z rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów PIS. Na terenie nadzorowanym przez PPIS w Brodnicy nie działa żaden hipermarket. W dwóch sklepach prowadzony jest rozbiór półtuszy i produkcja wyrobów mięsnych wprowadzanych do obrotu na terenie własnych sklepów oraz dostarczanych do innych obiektów. Dodatkowo w jednym z nich prowadzona jest działalność polegająca na wypieku chleba i drobnego pieczywa. Obiekty te nadzorowane są wspólnie z Inspekcją Weterynaryjną. Działalność produkcyjna w obydwu zakładach jest oddzielona od handlowej poprzez zastosowanie odrębnych pomieszczeń zarówno magazynowych, produkcyjnych jak i socjalnych dla zatrudnionych pracowników. W tej grupie nadzorem objęto dwadzieścia pięć istniejących supermarketów tj. sklepów o pow. handlowej powyżej 400 m². W roku 2020 liczba supermarketów w stosunku do ubiegłego roku zmieniła się, ogólnie zwiększając się o dwa obiekty. Supermarkety działające na terenie powiatu należą przede wszystkim do dużych sieci handlowych oraz sześć z nich należy do przedsiębiorców z Brodnicy. Z ogólnej liczby 9

kiosków dwa zlokalizowane są na terenie targowiska. Jeden zajmuje się sprzedażą mięsa i jego przetworów, natomiast w drugim do obrotu wprowadzane są środki spożywcze z różnych grup. Sklepy i kioski spożywcze to grupa obiektów, w której notuje się największą rotację. Związane jest to z likwidacją obiektów, zmianą właściciela, zmianą branży na spożywczą, likwidacją działalności ze względu na niską opłacalność itp. Systematycznie poprawie ulega stan techniczny placówek oraz warunki przechowywania artykułów spożywczych. Mają na to wpływ wymagania stawiane przy zgłaszaniu nowych obiektów. Prowadzone przez pracowników sekcji nadzoru zapobiegawczego przy współudziale pracowników sekcji N.HŻ uzgadnianie projektów technicznych i technologicznych eliminują powstawanie sklepów o niedostosowanych warunkach do obowiązujących przepisów. W jednym ze sklepów stwierdzono w obrocie środki spożywcze przeterminowane. Za te nieprawidłowości nałożony został mandat karny. Produkty przeterminowane zostały wycofane z obrotu bez wydawania decyzji. Przeprowadzono, w związku z informacjami od klientów trzy kontrole interwencyjne w sklepach spożywczych. Informacje te we wszystkich przypadkach dotyczyły niewłaściwej jakości wprowadzanej do obrotu żywności. 11 kontroli interwencyjnych w sklepach prowadzone było z uwagi na postępowanie w ramach systemu RASFF.

Jakość środków spożywczych wprowadzana do obrotu potwierdzana była poprzez pobór próbek do badania. Z tej grupy obiektów pobrano 124 próbki środków spożywczych. Z uwagi na przekroczenie dopuszczanego poziomu pestycydów zakwestionowano jedną próbkę selera. Informacja ta została zgłoszona w systemie RASFF.

Na przedsiębiorców prowadzących działalność w tych grupach obiektów nałożono jeden mandat karny.

W większości obiektów opracowano i wdrożono zasady GHP, system HACCP zostaje w małych obiektach ograniczony do przestrzegania zasad GHP z przeprowadzoną analizą zagrożeń. W sprawozdaniu MZ-48 te przypadki wykazano jako obiekty z wdrożonym systemem HACCP.

24 Magazyny hurtowe

W roku sprawozdawczym w ewidencji były 18 magazynów hurtowych, w stosunku do roku 2019 liczba tych zakładów zmniejszyła się o 5. W roku sprawozdawczym zatwierdzenie uzyskał 1 przedsiębiorca prowadzący działalność hurtowni spożywczych. W 2020 roku skontrolowano 8 zakładów, z uwagi na panującą epidemię i brak możliwości w części obiektów nie przeprowadzono zaplanowanych do kontroli. Stan techniczny i sanitarny hurtowni oceniano jako zgodny z obowiązującymi przepisami we wszystkich obiektach, co nie uległo zmianie od roku 2019.

Znaczna część magazynów oferuje do obrotu szeroki zakres asortymentowy artykułów spożywczych, a pozostałe produkty z wybranych branż. Pod nadzorem między innymi pozostają 2 hurtownie mięsa i przetworów mięsnych, 1 hurtownia ryb, 1 hurtownia nabiałowa, 4 hurtownie owocowo-warzywne oraz 4 hurtownie napojów zimnych i alkoholowych. Nadzór we wszystkich zakładach prowadzony jest przez PIS bez udziału Inspekcji Weterynaryjnej. W magazynach zapewnione są właściwe warunki przechowywania dla poszczególnych grup środków spożywczych. Wszystkie bieżące zalecenia pokontrolne realizowane były na bieżąco. Hurtownie w większości dysponują własnym transportem dowożąc towar do sklepów. Wszystkie hurtownie prowadzą działalność na niewielką skalę obsługując klientów z okolicznych miejscowości. W trakcie bieżącego nadzoru w jednym zakładzie stwierdzono nieprawidłowości techniczne związane ze stanem technicznym i sanitarnym ścian, dachu i podłogi. Nałożono decyzję nakazującą poprawę tych warunków. Kontrola interwencyjna w hurtowni prowadzona była z uwagi na postępowanie w ramach systemu RASFF.

Z tej grupy obiektów pobrano do badania łącznie 3 próbki środków spożywczych. Wszystkie próbki oceniono jako zgodne z obowiązującymi przepisami.

26 Środki transportu

Środki transportu służące do przewozu artykułów spożywczych poddawane są ocenie w trakcie kontroli zakładów, do których należą. Decyzje zatwierdzające środki transportu wydawane są tylko w przypadkach firm zajmujących się wyłącznie transportem żywności. W roku 2020 wydano 1 decyzję zatwierdzającą firmę transportową. W ewidencji obiektów w 2019 roku znajdowało się 31 firm przewożących żywność, w 2020 natomiast 32. Nie przeprowadzono kontroli firm transportowych. W ramach obowiązujących systemów jakości w przedsiębiorstwach spożywczych transport poddawany jest ocenie w trakcie prowadzenia działalności przewozu żywności.

27 Inne obiekty obrotu żywnością

W 2020 roku w tej grupie ewidencjonowano 58 obiektów. Do rejestru w tej grupie wpisanych jest 20 aptek, w których oprócz leków do obrotu wprowadzane są suplementy diety i inne opakowane jednostkowo środki spożywcze. Wpisano tu także trzy obiekty sprzedające żywność za pośrednictwem internetu, pięć saloników prasowych, jeden sklep zielarski oraz inne obiekty, gdzie oprócz działalności zasadniczej do obrotu wprowadza się środki spożywcze opakowane jednostkowo niewymagające warunków chłodniczych. We wszystkich przypadkach wpisu dokonano na wniosek stron bez dokonywania kontroli odbiorowej. Ponadto do rejestru zakładów podlegających kontroli organów PIS wpisano także na wniosek Poczty Polskiej S.A. z siedzibą w Warszawie 11 urzędów pocztowych działających na terenie powiatu brodnickiego oraz jednego przedsiębiorcę posiadającego urządzenie dystrybucyjne. W tej grupie obiektów przeprowadzono 5 kontroli, w trakcie których do badania pobrano 5 próbek. Żadna z nich podczas badania nie została zakwestionowana.

1.2.3 Obiekty żywienia zbiorowego

28 Zakłady żywienia zbiorowego otwarte (z wyłączeniem ZMG)

W roku sprawozdawczym objęto nadzorem 61 obiektów żywienia zbiorowego otwartego. W stosunku do roku 2019 ich liczba zwiększyła się o 5. W miejsce zakładów wykreślonych zatwierdzono nowe podmioty – łącznie 8. Skontrolowano łącznie 37 zakładów. Wszystkie kontrolowane zakłady zostały podczas kontroli ocenione jako zgodne z wymogami zarówno w części technicznej jak i dotyczącej stanu sanitarnego. Część zakładów spełnia warunki do podjęcia działalności w zakresie prowadzenia cateringu jako dodatkowej sprzedaży swoich wyrobów. W 2020 roku z uwagi na panującą epidemię ta forma prowadzenia sprzedaży była przeważająca. Prowadzono także działalność polegającą na sprzedaży posiłków na wynos osobom, które osobiście zgłaszały się do lokalu po odbiór. We wszystkich zakładach zapewnione są warunki do przechowywania surowców, półproduktów i gotowych wyrobów. Używane surowce były poddawane kontroli pod względem jakości, pochodzenia, terminów przydatności – nie stwierdzono w tym zakresie uchybień. Z uwagi na obecne zagrożenia zwracano szczególną uwagę na postępowanie z odpadami kat. 3, higienę produkcji i dystrybucji z uwagi na zagrożenie związane z zakażeniami SARS-CoV-2. Zalecenia wydawane podczas kontroli sanitarnych na ogół były wykonywane niezwłocznie lub w wyznaczonym terminie. Podczas kontroli właściciele pouczają się o zalecanym, właściwym odkładaniu próbek pokarmowych podawanych w czasie zorganizowanych imprez potraw, pomimo braku takiego obowiązku w przepisach prawnych. Na właściciela jednego z zakładów w 2020 roku nałożono w formie decyzji administracyjnej obowiązek poprawy warunków technicznych w zakładzie. W zakładzie nakazano doprowadzić do

właściwego stanu technicznego wyposażenie zakładu. W 2020 roku przeprowadzono kontrolę, w której stwierdzono wykonanie obowiązków całości. Na działalność zakładów żywienia otwartego nie wpłynęły żadne interwencje, w przypadku tych zakładów nie nakładano mandatów.

28a Zakłady małej gastronomii

W tej grupie skontrolowano 30 obiektów z ogólnej liczby w ewidencji 61. W stosunku do roku ubiegłego liczba ewidencjonowanych zakładów zmniejszyła się 4. W tej grupie obserwuje się bardzo często zmiany właściciela, asortymentu sprzedaży, rozszerzenie lub ograniczenie zakresu prowadzonej działalności. Dużą część z tej liczby stanowią zakłady gdzie nie prowadzi się działalności żywieniowej, a przedmiotem działalności jest podawanie napojów zimnych i alkoholowych oraz sprzedaż niewielkiego asortymentu przekąsek opakowanych jednostkowo przez producenta. Wszystkie kontrolowane obiekty zostały ocenione jako zgodne z wymogami. Pomieszczenia zaplecza dostosowywane są do oferowanych usług. W zakresie zmian technicznych uzyskano poprawę poprzez zapewnienie i właściwe przygotowanie stanowisk pracy. W tych zakładach potrawy przygotowywane są najczęściej z półproduktów i mrożonek, rzadziej włączane są do produkcji surowe warzywa i owoce do przygotowywania surówek. We wszystkich zakładach zapewnione są ubikacje dla konsumentów. W tej grupie obiektów w 2020 roku nie stwierdzono nieprawidłowości, których usunięcie wiązałoby się z koniecznością nałożenia decyzji nakazującej. Część z tych zakładów działa sezonowo na terenie ośrodków wypoczynkowych – 6 obiektów. W zakładach, w których nie produkuje się posiłków przygotowywana dokumentacja kontroli wewnętrznej ogranicza się do wdrożenia zasad GHP bez konieczności pełnego opracowania systemu HACCP.

29 zakłady żywienia zbiorowego zamkniętego

29a Stołówki pracownicze

W 2020 roku w rejestrze zakładów podlegających kontroli organów PIS wpisane były trzy stołówki pracownicze działające na terenie zakładów pracy. Skontrolowano i oceniono na podstawie arkuszy jeden zakład. Pozostałe dwa zakłady zostaną poddane kontroli w przyszłym roku. Działalność prowadzona jest w zakresie przygotowywania posiłków z wykorzystaniem surowców podstawowych oraz przygotowywania dla pracowników napojów gorących. W stołówkach przygotowywane są posiłki obiadowe dla pracowników. Zapewniono wszystkie konieczne warunki do prowadzenia tego typu działalności. Stanowiska pracy zostały wyposażone w sposób zapewniający bezpieczeństwo zdrowotne produkowanych posiłków.

29b Bufety w zakładach pracy

W tej grupie obiektów wpisane są dwa zakłady, w stosunku do 2019 roku liczba ta zmniejszyła się o jeden. Skontrolowano jeden obiekt, w drugim z uwagi na trwającą pandemię nie było możliwości przeprowadzenia kontroli. Nadzorowane bufety prowadzone są przez prywatnych przedsiębiorców na terenie dużych zakładów pracy. Bufety oferują klientom posiłki obiadowe jak również dania tzw. fast food. W jednym bufecie posiłki przygotowywane są z surowców podstawowych, do jednego bufetu właściciel w części dowozi posiłki z własnej restauracji. W zakładach tych podczas bieżących kontroli nie odnotowano żadnych nieprawidłowości, nie nakładano mandatów.

29c Stołówki w ośrodkach czasowych

Liczba stołówek nadzorowanych w 2020 roku wynosi 6, z czego skontrolowano 5 obiektów, jeden z właścicieli zrezygnował z prowadzenia działalności przed planowanym przeprowadzeniem kontroli. Przygotowanie stołówek do sezonu turystycznego oceniono w trakcie kontroli przed wzmożonym ruchem turystycznym. Pięć ośrodków to placówki prywatne gdzie właściciele są zainteresowani podnoszeniem standardu swoich usług zarówno w części hotelowej jak i żywieniowej, jeden z ośrodków należy do PTTK. Stan sanitarny i techniczny w tej grupie obiektów oceniono we wszystkich zakładach jako zgodny z wymogami. W trakcie kontroli przeprowadzonych w 2020 roku nie stwierdzono nieprawidłowości dotyczących funkcjonowania obiektów żywieniowych w tej grupie. Kontrola wewnętrzna prowadzona jest zgodnie z opracowanymi i wdrożonymi instrukcjami opartymi na zasadach HACCP. Usługi żywieniowe świadczone są przede wszystkim dla mieszkańców ośrodków, jednak właściciele zakładów sprzedają posiłki osobom dochodzącym z zewnątrz. W części obiektów organizowane są też imprezy okolicznościowe na bazie stołówek i istniejącego zaplecza kuchennego. Działalność ta jednak z uwagi na pandemię w roku 2020 była bardzo ograniczona. Wszystkie zalecenia wydawane przez pracowników Inspekcji w czasie kontroli były przez prowadzących stołówki uwzględniane w bieżącej pracy.

W 2020 nie nałożono żadnego mandatu na przedsiębiorców prowadzących działalność w stołówkach ośrodków wypoczynkowych.

29d i e Blok żywienia w szpitalu i kuchnia mleczna

Nadzór sanitarny nad blokiem żywieniowym szpitala w Brodnicy w I kwartale 2020 roku prowadził Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Bydgoszczy. Od II kwartału nadzór został przejęty przez PPIS w Brodnicy. Jednak z uwagi na panującą pandemię i liczne przypadki zakażeń występujące wśród personelu szpitala w 2020 roku nie przeprowadzono kontroli sanitarnej części żywieniowej ZOZ w Brodnicy.

29 g Stołówki w domach pomocy społecznej

W 2020 roku pod nadzorem były cztery obiekty, z których jeden został przekazany do nadzoru przez PWIS w Bydgoszczy w II kwartale 2020 roku. Skontrolowano dwie placówki. Dwa z nadzorowanych obiektów działają w ramach domów dziennego pobytu. W dziennym domu pobytu dla seniorów prowadzonym przez Urząd Gminy żywnienie prowadzone jest na zasadzie cateringu. Działalność trzech placówek w części żywieniowej ograniczona jest do podawania posiłków dostarczanych przez firmę zewnętrzną, przygotowywania niewielkiej ilości posiłków z wykorzystaniem gotowych produktów (np. kanapki) oraz mycia naczyń stołowych. Posiłki dowożone są z placówek będących pod stałym nadzorem PPIS w Brodnicy. W jednym przypadku prowadzona jest produkcja posiłków na miejscu. Zakłady zostały sklasyfikowane jako zgodne z obowiązującymi przepisami.

29 h stołówki w żłobkach i domach małego dziecka

W 2020 roku rozpoczęły funkcjonowanie dwa żłobki prowadzone przez urzędy gmin dla niewielkiej grupy dzieci. Żywnienie we wszystkich placówkach odbywa się na zasadzie cateringu. Miejsca przyjęcia i dystrybucji posiłków oraz zmywalnie naczyń stołowych zostały zatwierdzone przez PPIS w Brodnicy. Przed zatwierdzeniem projekt obiektu został uzgodniony, a przygotowanie części żywieniowej sprawdzono podczas kontroli odbiorowej. W przypadku

jednej nowej placówki w pierwszym etapie została wydana decyzja o odmowie wpisania do rejestru z uwagi na niedopełnienie wszystkich koniecznych warunków technicznych, nie zaplanowano rozdziału części czystej i brudnej w pomieszczeniu kuchennym. Żywnienie w żłobkach realizowane jest przez przedsiębiorę na podstawie umowy, która przewiduje bilansowanie jadłospisu pod względem zapewnienia właściwego poziomu dostarczania dzieciom podstawowych składników pokarmowych i energii.

29 i Stołówki szkolne

W 2020 r. objęto nadzorem 40 stołówek szkolnych, z których skontrolowano 17 placówek. Realizowany jest w nich dożywianie dzieci. W stosunku do roku ubiegłego liczba ta zmniejszyła się o dwa obiekty. Obecnie tylko w czterech placówkach posiłki przygotowywane są na miejscu. Do pozostałych obiektów posiłki dowożone są przez firmy zewnętrzne, w części przypadków dowożone wraz z posiłkami są także naczynia stołowe lub żywnienie oferowane jest na naczyniach jednorazowego użytku. Stołówki, w których na miejscu w szkole przygotowywane są posiłki prowadzone są przez prywatnych przedsiębiorców. Wszystkie klasyfikowane stołówki zostały ocenione na podstawie obowiązujących przepisów jako zgodne z wymogami. Wszyscy dostawcy posiłków do szkół produkujący je na terenie powiatu brodnickiego pozostają pod nadzorem PPIS w Brodnicy. Próbkę pokarmową odkładane są przez dostawców posiłków. W 2020 roku nie odnotowano żadnego zgłoszenia zatrucia pokarmowego w tej grupie obiektów. W sprawie niewłaściwego funkcjonowania stołówek szkolnych nie wpłynęła żadna interwencja, nie nakładano także mandatów. W trakcie oceny jakości żywienia i dożywiania dzieci zwracano uwagę na realizację przez osoby odpowiedzialne za żywienie rozporządzenia Ministra Zdrowia obowiązującego w tym zakresie. Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie. W kioskach i sklepikach działających na terenie placówek oświatowych nie stwierdzono przypadków wprowadzania do obrotu środków spożywczych nieodpowiadających wymaganiom ww. rozporządzenia.

29 I Stołówki w przedszkolach

Liczba obiektów w tej grupie uległa zmianie i w roku 2020 wyniosła 30, w tej grupie wpisane są stołówki przedszkolne jak także i miejsca żywienia dzieci w punktach przedszkolnych i klubach dziecięcych. Skontrolowano 9 placówek. W dwudziestu obiektach żywnienie dzieci odbywa się na zasadzie podawania posiłków dowożonych w formie cateringu. Wszystkie stołówki oceniono jako zgodne z obowiązującymi przepisami. W wyniku przeprowadzonych czynności zapewniono w niektórych obiektach wymianę sprzętu oraz poprawiono warunki sanitarne na poszczególnych stanowiskach pracy. Nie nałożono mandatu. W trakcie kontroli oceniono teoretycznie jadłospisy. Nie odnotowano nieprawidłowości. W sprawie niewłaściwego funkcjonowania bloków żywieniowych w przedszkolach nie wpłynęła żadna interwencja dotycząca jakości żywienia. Wydana decyzja administracyjna dotyczyła odmowy wpisania do rejestru zakładów podlegających kontroli organów PIS jednej placówki niespełniającej podstawowych wymagań technicznych i sanitarnych.

29 o Zakłady usług cateringowych

W 2020 roku działało pięć zakładów w tej grupie obiektów. We wszystkich zakładach prowadzona jest produkcja posiłków z wykorzystaniem surowców podstawowych, gotowe posiłki z zakładów dostarczane są do klientów indywidualnych. Produkcja odbywa się na konkretne zamówienia osób korzystających z tych usług. Jeden z zakładów zajmuje się produkcją całodziennych posiłków pakowanych i dostarczanych indywidualnie do każdego odbiorcy.

Najczęściej jest to pięć posiłków przygotowywanych dla każdego klienta w żywieniu całodziennym. Posiłki są zróżnicowane pod względem kaloryczności. W zakładzie tym stwierdzono używanie do produkcji środków spożywczych przeterminowanych, za co przedsiębiorca został ukarany mandatem karnym. W kolejnym zakładzie odbywa się produkcja posiłków pod potrzeby własnych obiektów tj. zakładu opiekuńczo-leczniczego i domu pomocy społecznej. Pomieszczenia kuchenne znajdują się w bliskim sąsiedztwie ww. zakładów. Właściciel ma możliwość dowozu gotowych posiłków do innych odbiorców. Kolejny z zakładów cateringowych produkujących posiłki w pełnym zakresie swoją produkcję uzależnia od zamówień klientów indywidualnych. Jest to najczęściej dostarczanie potraw na imprezy okolicznościowe.

W zakładzie uznanym za cateringowy przygotowano i stosownie wyposażono stanowiska do obróbki wstępnej surowców, obróbki termicznej oraz stanowisko do mycia naczyń transportowych.

Usługi cateringowe świadczą też zakłady żywienia otwartego, dla których jest to dodatkowa forma działalności.

29 p Inne zakłady żywienia

W tej grupie wykazane są zakłady żywieniowe, które nie zostały zakwalifikowane do innych grup z uwagi na charakter prowadzonych przez nie działalności oraz kuchnie gospodarstw agroturystycznych. Prowadzona działalność oparta jest na przygotowywaniu posiłków z wykorzystaniem surowców podstawowych. Ogólnie w 2020 roku nadzorowano z tej grupy 18 obiektów, w tym 8 kuchni agroturystycznych. Klientami w tych zakładach są grupy zamknięte lub mieszkańcy agroturystyk. W tej grupie skontrolowano 7 obiektów. W żadnym z zakładów nie stwierdzono nieprawidłowości.

31 i 32 Miejsca produkcji i obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością.

Na terenie nadzorowanym przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Brodnicy działają dwa zakłady produkujące materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością. Jeden zakład - Cofresco Polska Sp. z o.o. zajmuje się produkcją i konfekcjonowaniem opakowań do żywności. Zakład ten traktowany jest jako producent opakowań. Cała produkcja wysyłana jest na rynki poza granicami Polski. Na podstawie obowiązujących arkuszy zakład oceniono jako zgodny z obowiązującymi przepisami. Drugi z zakładów wpisany do rejestru zakładów w 2020 roku zajmuje się produkcją naczyń z surowców naturalnych zbożowych. Jest to niewielka produkcja w fazie rozwoju.

Przedmioty użytku wprowadzane są do obrotu przede wszystkim w hurtowniach i sklepach spożywczych. W 2020 roku w rejestrze zakładów podlegających kontroli wpisana była jedna hurtownia zajmująca się sprzedażą opakowań do żywności oraz 26 punktów sprzedaży, które na wniosek właścicieli zostały wpisane do rejestru zakładów podlegających kontroli organów PIS. W miejscach tych do obrotu wprowadzane są materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością obok innych oferowanych do sprzedaży towarów. W obiektach tych przeprowadzono łącznie pięć kontroli, w trakcie których nie stwierdzono żadnych nieprawidłowości. Do badania pobrano trzy próbki. W badanym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

1.3 Jakość zdrowotna środków spożywczych i przedmiotów użytku.

Ilość i rodzaj próbek żywności pobrana do badania była ściśle określona w harmonogramie poboru próbek w ramach urzędowej kontroli żywności i monitoringu. W 2020 roku pracownicy Sekcji Higieny Żywności Żywienia i Przedmiotów Użytku PSSE w Brodnicy pobrali ogółem

do badania w ramach działalności nadzorczej 167 próbek środków spożywczych oraz 3 próbki przedmiotów użytku. Badania wykonywane były w laboratoriach określonych w planie poboru próbek. W wyniku badań zakwestionowano jakość zdrowotną jednej próbki z uwagi na przekroczenie dopuszczonego poziomu pestycydu oraz trzy próbki lodów z automatu z uwagi na niewłaściwą jakość mikrobiologiczną. Należy stwierdzić, że jakość środków spożywczych poddawanych badaniu od lat utrzymuje się na niezmiennym, dobrym poziomie.

Porównanie jakości zdrowotnej środków spożywczych pobranych do badania w latach 2018 – 2020 przedstawia poniższa tabela.

	<i>Rok 2018</i>	<i>Rok 2019</i>	<i>Rok 2020</i>
Ilość prób pobranych do badania ogółem	193	189	170
Ilość prób zakwestionowanych	0	1	4
Procent próbek zakwestionowanych	0 %	0,5 %	2,3 %

1.4 Kontrola graniczna

W 2020 roku PPIS w Brodnicy wydał 70 świadectw dotyczących jakości zdrowotnej eksportowanych partii środków spożywczych. Wysyłane poza granicę UE były wyroby czekoladowe, czekoladowane, ciastkarskie i galaretki z Zakładów Przetwórstwa Cukierniczego „Vobro”. Każdorazowo przed wydaniem świadectwa dokonywano kontroli dokumentacji. Wydano 88 decyzji płatniczych. Danych dotyczących kontroli przeprowadzonych w ramach nadzoru granicznego – eksportu nie ujmowano w drukach MZ-48, zostały one wykazane w dziale 3 druku MZ-45.

1.5 Nadzór nad „żywnością prozdrowotną”.

W powiecie brodnickim nie działają zakłady produkujące suplementy diety/środki spożywcze specjalnego przeznaczenia. Nadzór nad tymi grupami żywności prowadzony jest tylko w miejscach obrotu. Jeden podmiot prowadzi działalność polegającą na pośrednictwie w sprzedaży na odległość suplementów diety i żywności przeznaczonej dla poszczególnych grup.

Na terenie powiatu brodnickiego działał jeden zakład wprowadzający do obrotu po raz pierwszy środki spożywcze wzbogacane – Vobro Sp. z o. o. sp. k. ul. Podgórna 78; 87-300 Brodnica. Wymieniony powyżej zakład złożył do Głównego Inspektora Sanitarnego wnioski w sprawie wprowadzania do obrotu po raz pierwszy swoich produktów. Produkty te zostały wpisane do rejestru prowadzonego przez GIS. W stosunku do jednego produktu postępowanie zostało zakończone uznaniem produktu za żywność wzbogacaną, w stosunku do czterech innych postępowanie jest w toku.

W minionym roku nie stwierdzono nieprawidłowości w powyższym zakresie.

2. Informacje dodatkowe

a) w ramach systemu RASFF przeprowadzono kontrole w sklepach i hurtowniach spożywczych. Kontrole przeprowadzane były zawsze w związku z otrzymanym z WSSE w

Bydgoszczy zgłoszeniem. W ramach systemu przeprowadzono 5 kontroli. Towary stwierdzone w obrocie były wycofywane przez właścicieli zakładów, a ich wycofywanie było monitorowane przez PPIS w Brodnicy. Nie wydawano żadnej decyzji nakazującej wycofanie.

W 2020 roku PPIS w Brodnicy dokonał jednego zgłoszenia kwestionowanego produktu do systemu RASFF. Zgłoszenie dotyczyło kwestionowanego z uwagi na przekroczenie dopuszczalnego poziomu pestycydów selera. Kwestionowana próbka selera została pobrana do badania z punktu obrotu. Przeprowadzono postępowanie;

b) w 2020 roku do PSSE w Brodnicy zgłaszano niebezpieczne produkty kosmetyczne w systemie RAPEX, w związku z czym w ramach działań w tym zakresie przeprowadzono 9 kontroli;

c) w 2020 roku w ramach współpracy z Inspekcją Weterynaryjną pracownicy podjęli następujące działania :

- PPIS w Brodnicy zgodnie z obowiązującym porozumieniem dwukrotnie przekazywał PLW w Brodnicy listy obiektów będących pod wspólnym nadzorem obu inspekcji,

- w 2020 roku zorganizowano 2 spotkania Powiatowego Lekarza Weterynarii w Brodnicy z przedstawicielem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Brodnicy, na których omawiano zagadnienia związane ze wspólnym nadzorem nad bezpieczeństwem żywności,.

- na jednym ze spotkań przedstawiciele obu inspekcji opracowali harmonogram kontroli zakładów będących pod wspólnym nadzorem (dotyczy to firmy Unifreeze Sp. z o.o. w Miesiączkowie oraz sklepów: Intermarche w Brodnicy przy ul. Podgórznej 65 oraz Supermarket „Słoneczny” przy ul. Kolejowej 55 w Brodnicy),

- zaplanowanych wspólnych kontroli nie przeprowadzono z uwagi na zawieszenie bieżących kontroli obiektów spowodowane wystąpieniem w kraju stanu pandemii.

W ramach współpracy z PIORiN przeprowadzono wspólne kontrole trzech producentów pierwotnych na terenie powiatu brodnickiego.

d) w ramach współpracy z innymi sekcjami w PSSE w Brodnicy pracownicy Sekcji N.HŻ:

- biorą udział w uzgadnianiu i ocenie projektów wspólnie z pracownikami N.NZ,

- z pracownikiem OZ prowadzone były akcje informacyjne dot. między innymi zapobiegania zatruciom pokarmowym w czasie okresu pierwszych komunii i wypoczynku letniego, uczestniczono w działaniach oświatowych w ramach zapobiegania szerzenia się zachorowań na choroby zakaźne w szczególności COVID-19;

- w ramach współpracy z komórką N.HD przeprowadzane są wspólne kontrole w placówkach oświatowo-wychowawczych, w których prowadzone jest dożywianie dzieci i młodzieży oraz wspólne kontrole w czasie trwania letniego i zimowego wypoczynku dzieci i młodzieży;

e) w PSSE w Brodnicy za kontakt z mediami odpowiada Inspektor, w związku z tym żadnych informacji bezpośrednio do mediów sekcja N.HŻ nie przekazywała. Przygotowywane są dane i zbierane informacje, które mediom udostępniane są przez rzecznika prasowego;

f) w 2020 roku nie odnotowano żadnego przypadek zbiorowego zatrucia pokarmowego;

g) w powiecie brodnickim nie działa żaden zakład przetwórstwa grzybów, obrót grzybami leśnymi prowadzony jest na terenie Targowiska Miejskiego w Brodnicy, gdzie zatrudniony jest klasyfikator grzybów. Nadzór nad obrotem grzybami oraz poradnictwo w tym zakresie prowadzi zatrudniony w PSSE w Brodnicy grzyboznawca. Nie odnotowano zatrucia grzybami;

h) w 2020 roku wydano w sumie 5 decyzji administracyjnych, z czego 3 nakazujące poprawę stanu technicznego i sanitarnego w zakładach żywnościowo-żywnościowych i 2 decyzje

odmowy wpisu zakładów do rejestru podmiotów podlegających kontroli organów PIS. Na przedstawicieli kontrolowanych placówek nałożono 4 mandaty na łączną kwotę 650,- zł;

i) na terenie powiatu brodnickiego nie działają zakłady produkujące suplementy diety i środki spożywcze specjalnego przeznaczenia. Nadzór nad tymi grupami żywności prowadzony jest tylko w miejscach obrotu. W minionym roku nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.

3. Wyniki kontroli przeprowadzonych przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej w nadzorowanych jednostkach systemu oświaty

Rok 2020

Lp.	Typ obiektów	Liczba obiektów		Liczba przeprowadzonych kontroli		Liczba obiektów, w których stwierdzono niezgodności		Liczba wydanych decyzji administracyjnych			Liczba mandatów /na kwotę	Uwagi i dodatkowe wyjaśnienia
		Nadzorowanych	Skontrolowanych	Ogółem	W tym: w zakresie rozporządzenia MZ	Ogółem	W tym: w zakresie rozporządzenia MZ	W celu poprawy stanu sanitarnego	PWIS nakładających kary pieniężne /na kwotę	W tym: w zakresie rozporządzenia MZ/na kwotę		
1)	Sklepiki szkolne	7	2	2	2	0	0	0	0	0	0	-
2)	Stołówki szkolne	40	17	17	17	0	0	0	0	0	0	-
3)	Stołówki w przedszkolach	30	9	10	9	0	0	0	0	0	0	-
4)	Stołówki w bursach i internatach	4	2	2	2	0	0	0	0	0	0	-
5)	Stołówki w zakładach specjalnych i wychowawczych	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-

4. Podsumowanie

Stan sanitarny obiektów żywnościowych i żywieniowych w roku 2020 w stosunku do roku 2019 nie uległ dużym zmianom. Dotyczy to zarówno obiektów produkujących jak i wprowadzających żywność do obrotu. Systematyczną nieznaczną poprawę obserwuje się od kilku lat. Osoby prowadzące działalność w tym zakresie coraz częściej podnoszą swoje kwalifikacje poprzez uczestnictwo w różnego rodzaju branżowych szkoleniach. Owocuje to lepszą znajomością zagadnień z zakresu higieny produkcji i obrotu żywnością, a co z tym jest związane także poprawą bezpieczeństwa zdrowotnego żywności.

W związku z panującym w kraju stanem pandemii i ogromem prac nałożonych na pracowników PIS nie wszystkie zaplanowane kontrole zostały wykonane. Część obiektów czasowo zawieszała prowadzenie działalności lub ją znacznie ograniczała dostosowując do obecnie panujących przepisów.

W celu zapewnienia właściwego poziomu bezpieczeństwa zdrowotnego żywności w dalszym ciągu będzie kontynuowany nadzór sanitarny ze szczególnym naciskiem na prace związane z wdrażaniem systemów GMP/GHP oraz systemu HACCP. W bieżącej pracy nadzorczej pracownicy Inspekcji Sanitarnej szczególną uwagę zwracać będą na:

- propagowanie właściwych zachowań u osób zajmujących się produkcją żywnością i obsługą klientów w celu zminimalizowania ryzyka szerzenia się chorób zakaźnych, a w szczególności przenoszonych drogą pokarmową;
- zachowanie łańcuchów chłodniczych na wszystkich etapach drogi od surowca do produktu,
- wyeliminowanie krzyżowania się dróg technologicznych tzw. brudnych i czystych w obiektach produkcyjnych i żywieniowych,
- właściwą higienę na stanowiskach pracy i personelu zatrudnionego w kontakcie z żywnością,
- właściwe stosowanie substancji dodatkowych,
- identyfikowalność surowców i produktów.

IV. Stan bezpieczeństwa sanitarnego powiatu brodnickiego w zakresie higieny pracy

Ewidencja Sekcji Prewencji Chorób Zawodowych na dzień 31 grudnia 2020 r. obejmowała 466 zakładów pracy zatrudniających ogółem 15264 pracowników.

W 2020 r. przeprowadzono 46 kontrole u 46 pracodawców zatrudniających łącznie 4235 pracowników.

Zakres działań kontrolnych obejmował:

- przestrzeganie przepisów higieniczno-sanitarnych,
- profilaktykę chorób zawodowych w zakładach pracy,
- ekspozycję pracowników na szkodliwe dla zdrowia czynniki (chemiczne, pyły, fizyczne, rakotwórcze i mutagenne, biologiczne),
- stosowanie i dystrybucję substancji chemicznych i ich mieszanin, wprowadzanie do obrotu produktów biobójczych, detergentów,
- nadzór nad prekursorami narkotyków kategorii 2 i 3,
- ograniczanie zagrożeń zdrowia publicznego stwarzanych przez środki zastępcze i nowe substancje psychoaktywne.

Narażenie na czynniki szkodliwe dla zdrowia w środowisku pracy

Podczas kontroli przeprowadzonych w 2020 r. przekroczenia najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia stwierdzono w 5 zakładach pracy (dotyczyły przekroczenia NDS hałasu). Na ponadnormatywny hałas ekspozowanych było 66 osób. Wszystkie zakłady, w których stwierdzono przekroczenie NDN czynników fizycznych, mają wdrożone programy działań organizacyjno-technicznych zmierzających do ograniczenia narażenia na hałas lub drgania mechaniczne.

Ewidencja Sekcji Prewencji Chorób Zawodowych PSSE w Brodnicy w 2020 r. obejmowała 131 zakładów pracy, w których występują szkodliwe czynniki biologiczne. W 2020 r. przeprowadzono 6 kontroli w zakresie oceny realizacji przez pracodawców wymogów w zakresie ochrony zdrowia pracowników zawodowo narażonych na szkodliwe dla zdrowia czynniki biologiczne w środowisku pracy. Stwierdzono narażenie na szkodliwe dla zdrowia czynniki biologiczne 96 pracowników.

W 2020 r. ewidencja Sekcji Prewencji Chorób Zawodowych PSSE w Brodnicy obejmowała 15 zakładów pracy, w których pracownicy narażeni byli na czynniki rakotwórcze. W ramach nadzoru nad substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w 2020 r. przeprowadzono 6 kontroli.

W ewidencji Sekcji Prewencji Chorób Zawodowych PSSE w Brodnicy znajduje się 1 producent substancji chemicznych (gazów technicznych), 1 formulator, 59 dystrybutorów, 182 stosujących substancje chemiczne i ich mieszaniny. W ramach nadzoru nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami przeprowadzono 23 kontrole sanitarne dotyczące spełnienia wymogów w zakresie dystrybucji i stosowania chemikaliów.

Postępowanie administracyjne

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami w 2020 r. Sekcja Prewencji Chorób Zawodowych wydała 6 decyzji administracyjnych dotyczących wycofania z obrotu produktów biobójczych, przeprowadzenia badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy.

Choroby zawodowe

W 2020 r. do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Brodnicy wpłynęły 4 zgłoszenia podejrzeń chorób zawodowych. W wyniku przeprowadzonych postępowań wyjaśniających wydano 6 decyzji o stwierdzeniu chorób zawodowych oraz 2 o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej. Liczbę stwierdzonych chorób zawodowych w 2020 r. przedstawiono w tabeli.

Tabela. Liczba stwierdzonych chorób zawodowych

Nr z wykazu*	Nazwa choroby zawodowej	Liczba stwierdzonych przypadków w I półroczu 2020 r.
19	przewlekłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy	1
20	przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy	1
26	choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa	4

Źródło: Sprawozdania z działalności w zakresie higieny pracy za I półrocze 2020 r.

V. Warunki sanitarne w szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych na terenie powiatu brodnickiego

W 2020 roku w ramach nadzoru nad warunkami pobytu dzieci i młodzieży w placówkach nauki i wychowania skontrolowano 44 placówki stałego nadzoru i 53 turnusy wypoczynku.

Wśród skontrolowanych placówek stałego nadzoru były: 2 żłobki/kluby dziecięce, 8 przedszkoli, 24 szkoły podstawowe, 1 liceum ogólnokształcące, 8 zespołów szkół, 1 bursa/internat. Wykonano łącznie 120 kontroli.

Stan techniczny oraz sanitarny obiektów

Kontrole szkół i placówek oświatowo-wychowawczych wykazały w większości dobry stan sanitarno-techniczny a stan porządkowy i czystościowy nie budził zastrzeżeń.

Jako właściwe warunki do utrzymania higieny osobistej oceniano dostęp uczniów do bieżącej, ciepłej wody, mydła w dozownikach, suszarki do rąk lub ręczników jednorazowych, papieru toaletowego w kabinach WC oraz właściwy stan sanitarno-higieniczny pomieszczeń.

W wyniku kontroli dotyczących zapewnienia uczniom warunków do utrzymania higieny osobistej stwierdzono, że wszystkie skontrolowane pomieszczenia sanitarne w placówkach szkolnych były wyposażone w środki higieny osobistej.

Tabela. Warunki do utrzymania higieny w placówkach oświatowo-wychowawczych

Placówki skontrolowane, w których stwierdzono	2020/liczba	2019/liczba
Niewłaściwe warunki do utrzymania higieny osobistej	0	0
Brak wodociągu	0	0
Brak kanalizacji	15*	15*
Niezachowanie standardów dostępności do urządzeń sanitarnych	0	0
Ustępy zewnętrzne	0	0

* w liczbie 15 ujęto placówki posiadające szamba lub własne oczyszczalnie ekologiczne

Infrastruktura do prowadzenia zajęć WF

W 2020 roku odnotowano dalszą poprawę w zakresie posiadania przez szkoły pełnej infrastruktury do prowadzenia zajęć z wychowania fizycznego i rekreacji w zakresie modernizacji istniejących sal gimnastycznych. Na liczbę 33 skontrolowanych szkół stwierdzono, że 2 szkoły posiadają tylko salę gimnastyczną, 1 szkoła posiada tylko boisko i 5 szkół posiada salę gimnastyczną z boiskiem sportowym, 7 szkół posiada salę rekreacyjno-zastępczą z boiskiem a w 18 szkołach znajdują się zespoły sportowe i boiska wielofunkcyjne. Ponadto uczniowie z 7 szkół korzystają dodatkowo z infrastruktury do WF poza szkołą np. hali sportowej, boiska.

Dożywianie dzieci i młodzieży

W 2020 roku kontrolując placówki szkolne pod kątem prowadzonego dożywiania dzieci i młodzieży nie stwierdzono znaczącej poprawy warunków do prowadzenia dożywiania w placówkach oświatowo-wychowawczych.

Na liczbę 33 skontrolowanych szkół ciepły posiłek podaje się w 19 szkołach dla 585 uczniów. Ciepły napój podaje się w 2 szkołach dla 130 uczniów. Z posiłków dofinansowanych w 2020 roku korzystało 315 uczniów.

Ergonomia w szkole

W zakresie użytkowania mebli szkolnych dostosowanych do wzrostu dzieci/ młodzieży zaobserwowano poprawę, która dotyczyła głównie zakupu nowych mebli (ławek i krzeseł) regulowanych, które „rosną” razem z uczniem oraz bieżącej oceny dostosowania mebli edukacyjnych do zasad ergonomii. W roku 2020 przeprowadzono w 7 szkołach ocenę dostosowania mebli do wzrostu uczniów wykonując 861 oznaczeń fizycznych na 287 stanowiskach, nie stwierdzono nieprawidłowości.

Rozkład zajęć

Na właściwy rozwój ucznia wpływa m.in. organizacja procesu nauczania i wychowania w szkołach, zwłaszcza planowanie nauki i odpoczynku. W 2020 roku przeprowadzono ocenę tygodniowego rozkładu lekcji w 8 szkołach. Wykonano 192 oznaczenia fizyczne, co dało 64 pomiary, które wykazały przestrzeganie zasad pracy umysłowej uczniów dot. równomiernego obciążenia uczniów w poszczególnych dniach tygodnia, zróżnicowania zajęć w każdym dniu oraz uwzględnienia możliwości psychofizycznych uczniów do podejmowania intensywnego wysiłku umysłowego w ciągu dnia. Ponadto długość przerw międzylekcyjnych jest ustalana we współpracy z radą rodziców i samorządem uczniowskim (wg nowych przepisów).

Wypoczynek dzieci i młodzieży

Z uwagi na epidemię w Polsce kontrole wypoczynku letniego dzieci i młodzieży obejmowały:

- przygotowanie wypoczynku letniego zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej w sprawie wypoczynku dzieci i młodzieży,
- ocenę przestrzegania zasad dotyczących zapewnienia uczestnikom i pracownikom bezpieczeństwa i higieny podczas wypoczynku, ze szczególnym zwróceniem uwagi na wdrożenie wytycznych przeciwepidemicznych Głównego Inspektora Sanitarnego w trakcie epidemii COVID-19 w Polsce,
- sprawdzano czy opracowano procedury na wypadek podejrzenia i zakażenia koronawirusem dzieci/młodzieży lub pracowników i czy stosowane są środki zapobiegawcze mające na celu minimalizowanie rozprzestrzeniania się pandemii COVID-19.

Szczególną uwagę zwrócono na przestrzeganie obowiązujących przepisów przeciwepidemicznych, częste mycie i dezynfekcję rąk, zachowywanie zasady dystansu społecznego (minimum 2 metry), a w miejscach wyznaczonych przepisami – przestrzeganie obowiązku zakrywania ust i nosa oraz wyznaczenie osób odpowiedzialnych za realizację procedur.

Kontrole przeprowadzane są przez pracownika pionu Higieny Dzieci i Młodzieży we współpracy z Policją, z Kuratorium Oświaty, pionem Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku oraz Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia. Pion Higieny Żywności i Żywienia PSSE w Brodnicy sprawuje nadzór sanitarny nad warunkami zbiorowego żywienia w ośrodkach wczasowych, kwaterach agroturystycznych oraz obiektach żywieniowo-żywnościowych.

W 2020 roku skontrolowano 53 turnusy wypoczynku, na których wypoczywało łącznie 3343 uczestników.

Realizacja zagadnień problemowych

W ramach realizacji zamierzeń podjęto zespołowe działania z przedstawicielami innych pionów PSSE w Brodnicy oraz z przedstawicielami urzędów gmin i dyrektorami placówek oświatowo-wychowawczych w zakresie:

- kompleksowej oceny dotyczącej stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień podczas wypoczynku dzieci i młodzieży (współpraca z pionami: N.HŻ, N.HK i policją),
- zapewnienia dzieciom i młodzieży nie tylko komfortu pracy, ale także korzystnej sytuacji ich rozwoju fizycznego i intelektualnego (przeprowadzono ocenę szkół podstawowych w zakresie powierzchni sal dydaktycznych oraz ilości urządzeń sanitarnych przypadających na jednego ucznia.
- realizacji wymogów w stosunku do urządzeń i sprzętu sportowego oraz mebli szkolnych i przedszkolnych w placówkach oświatowo-wychowawczych,
- współpracy z pionem OZ i PZ prowadzenie akcji „Bezpieczne wakacje” w miejscach wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży, podczas której poruszane są tematy dot. zagadnień oświatowo-zdrowotnych., m.in.:
- zapobiegania zakażeniom koronawirusem SARS-CoV-2, w tym dystrybucje ulotek:
Dekalog bezpiecznego zachowania podczas epidemii koronawirusa,
Jak skutecznie myć ręce?,
Jak skutecznie dezynfekować ręce?,
Jak prawidłowo nałożyć i zdjąć maseczkę?,
Jak prawidłowo nałożyć i zdjąć rękawice?,
- profilaktyki antytytoniowej,
- narkotyków oraz środków zastępczych (dopalaczy),
- zasad bezpiecznej kąpieli,
- zasad bezpieczeństwa podczas upałów,
- zatruc i zakażeń pokarmowych,
- porad dotyczących robienia zakupów,
- szkodliwości promieniowania ultrafioletowe UV (profilaktyka onkologiczna),
- zagrożeń związanych z występowaniem sinic,
- zagrożeń związanych z występowaniem barszczu Sosnowskiego,
- kleszczy – borelioza oraz KZM,
- zagrożeń związanych z występowaniem żmij i os,
- profilaktyki pasożytniczej,
- profilaktyka zakażeń WZW.

Wnioski

W wyniku przeprowadzonych kontroli stwierdzono, że w opracowanych procedurach zostały uwzględnione wytyczne przeciwepidemiczne Głównego Inspektora Sanitarnego dla szkół podstawowych – edukacja wczesnoszkolna, rekomendacje dotyczące organizacji zajęć rewalidacyjnych, rewalidacyjno-wychowawczych i wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka oraz wytyczne dotyczące konsultacji dla uczniów w szkole w trakcie epidemii COVID-19 w Polsce.

Uwzględniona została potrzeba zapewnienia bezpieczeństwa dzieciom/uczniom, jak i pracownikom oraz poinformowano rodziców, że wdraża się procedury na wypadek podejrzenia zakażenia koronawirusem dzieci/uczniów lub pracowników.

W pomieszczeniach sanitarnych zapewniona bieżąca ciepła i zimna woda, wywieszono plakaty z zasadami prawidłowego mycia rąk, a przy dozownikach z płynem do dezynfekcji rąk znajduje się instrukcja. Pomieszczenia czyste, dezynfekowane na bieżąco.

Założono kartę codziennych prac porządkowych, ze szczególnym uwzględnieniem utrzymania w czystości sal do zajęć z dziećmi, pomieszczeń sanitarnohigienicznych, ciągów komunikacyjnych, dezynfekcji powierzchni dotykowych - poręczy, klamek i powierzchni płaskich, w tym blatów w salach i w pomieszczeniach spożywania posiłków, klawiatur, włączników.

W trakcie kontroli zwracam uwagę na konieczność podjęcia wszelkich możliwych działań w celu zapewnienia bezpieczeństwa dzieciom i pracownikom a tym samym minimalizowania rozprzestrzeniania się epidemii COVID-19.

V. Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny

Ocenę stanu sanitarnego powiatu brodnickiego w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego przeprowadzono na podstawie analizy działań realizowanych w ramach zadań określonych w art. 3 ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2019 r. poz. 59), które obejmują nadzór nad poszczególnymi etapami planowania przestrzennego oraz procesów inwestycyjnych. Jednym z istotnych zadań Państwowej Inspekcji Sanitarnej w dziedzinie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego w zakresie zdrowia publicznego jest eliminowanie nieprawidłowości natury sanitarnej już na etapie programowania, planowania, projektowania, realizacji i dopuszczenia do użytkowania obiektów budowlanych między innymi przez:

- w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko:
 - uzgodnienia dotyczące odstąpienia od przeprowadzania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko,
 - uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko,
 - opiniowanie projektu dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko,
- w ramach ocen oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko:
 - opinie, co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby, co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko,
 - opinie w sprawie zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko,

- opinie w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach,
- opinie przed wydaniem postanowienia przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia w ramach ponownej oceny oddziaływania na środowisko;
- uzgodnienia warunków zabudowy i zagospodarowania,
- uzgodnienia decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego,
- uzgadniania dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych,
- zastosowanie rozwiązań innych niż określone w obowiązujących przepisach prawnych, w tym w zakresie warunków technicznych,
- uczestniczenie w dopuszczeniu do użytkowania obiektu budowlanego,
- sprzeciw przeciwko uruchomieniu wybudowanego lub przebudowanego zakładu pracy lub innego obiektu budowlanego, w tym wobec dopuszczenia do użytkowania,
- stwierdzenie spełnienia, bądź braku spełnienia wymagań higieniczno-sanitarnych w obiektach istniejących i w obiektach oddawanych do użytku po raz pierwszy z przeznaczeniem do prowadzenia działalności gospodarczej,
- wydawanie opinii co do zgodności z warunkami sanitarnymi określonymi przepisami Unii Europejskiej, przedsięwzięć realizowanych przy pomocy środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej,
- udzielanie porad w zakresie postępowania administracyjnego Państwowej Inspekcji Sanitarnej, przekazywanie informacji o podstawowych wymaganiach sanitarno-higienicznych ze wskazaniem właściwych aktów prawnych,
- współpracę z innymi inspekcjami.

Stanowiska organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego zajmowane są wyłączenie na wnioski zainteresowanych podmiotów lub w związku z wystąpieniem organów prowadzących postępowanie główne.

Zapobiegawczy nadzór sanitarny uzgadniając opracowania z zakresu planowania przestrzennego ma wpływ na przyszły kształt dokumentów, które stanowią podstawę do realizacji procesów inwestycyjnych, właściwego stanu sanitarno-zdrowotnego w obiektach, aby w trakcie ich eksploatacji nie powodowały zagrożeń dla zdrowia i życia ludzi.

W trakcie uzgadniania ww. dokumentów szczególną uwagę zwracano na minimalizację zagrożeń dla terenów zabudowy mieszkaniowej oraz zabudowy chronionej, zapewnienia prawidłowej gospodarki wodno-ściekowej, w tym zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia o odpowiedniej jakości i ilości, zapewnienie właściwej infrastruktury dotyczącej odprowadzania ścieków, zapewnienie właściwej gospodarki odpadami na danym obszarze.

W ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko w trybie ustawy z 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2020 r. poz. 283) wydano 5 uzgodnień z zakresu i stopnia szczegółowości informacji w postaci opinii oraz 8 opinii projektu dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko – dotyczących miejscowych planów oraz studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin.

W ramach procedur oceny oddziaływania na środowisko wydano 48 opinii, co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko dla planowanych przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oraz potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, w tym dla ok. 63 % przypadków stwierdzono potrzebę przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko i określono zakres raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko na podstawie informacji zawartych w kartach informacyjnych przedsięwzięcia, które wskazywały na duże

prawdopodobieństwo wystąpienia uciążliwości i szkodliwości oddziaływania na otoczenie oraz zdrowie i życie ludzi.

Wydano 4 opinie w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięć przed wydaniem decyzji środowiskowych uwarunkowaniach, w tym brak opinii negatywnych.

W uzgodnieniach i opiniach wymagano zabezpieczeń związanych z komfortem akustycznym, zabezpieczeń umożliwiających zachowanie odpowiedniej ilości i jakości wody pitnej, podłączenia do kanalizacji sanitarnej obiektów, właściwej gospodarki odpadami, zabezpieczeń związanych z ochroną powietrza atmosferycznego (zastosowanie technologii i urządzeń ograniczających emisję pyłów i gazów do atmosfery, wykonanie pasów zieleni izolacyjnej), rozpatrywano wpływ projektowanych zmian na zdrowie ludzi.

W 2020 r. uzgodniono 47 projektów budowlanych. Uzgodnienie dokumentacji projektowych w zakresie spełnienia wymagań higienicznych i zdrowotnych umożliwia wyeliminowanie nieprawidłowości w zakresie rozwiązań funkcjonalnych, instalacji wodno-kanalizacyjnej, instalacji centralnego ogrzewania i ciepłej wody, wentylacji i technologii, wyposażenia i wykończenia wnętrza oraz środowiska pracy. Zwracano uwagę na zapewnienie właściwych warunków sanitarnych i zdrowotnych w miejscach pobytu ludzi (zamieszkania i przebywania) a także odpowiednich warunków pracy osobom zatrudnionym w zakładach pracy. Uzgodnienia dotyczyły realizacji zamierzeń inwestycji, adaptacji i modernizacji obiektów budowlanych.

Zmniejsza się ilość obiektów nowych o pełnej dokumentacji technicznej, a zwiększa obiektów rozbudowywanych, przebudowywanych, zmieniających przeznaczenie – o uproszczonej dokumentacji. Uzgadniano w oparciu o przepisy Prawa budowlanego z 2020 r. poz. 1333 ze zm., art. 35 ust. 1 pkt 3 i ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej art. 3 pkt 2 a.

W ubiegłym roku uzgodniono 62 wnioski w sprawie decyzji o warunkach zabudowy budynków mieszkalnych, usługowych, handlowych, przemysłowych oraz 14 decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego – kładziono nacisk na wyprzedzające wykonanie instalacji kanalizacji sanitarnej i podłączeń obiektów w miastach i gminach.

W oparciu o art. 56 Prawo budowlane i na podstawie art. 3 pkt 3 ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej uczestniczono w dopuszczeniu do użytku obiektów budowlanych – zajęto stanowiska w 68 przypadkach, wydając 51 postanowień, 17 opinii oraz 10 pism. Nieprawidłowości nie stwierdzono a czasem niewielkie uchybienia. Około 78 % inwestycji posiadało uzgodnioną pod względem sanitarnym dokumentację projektową. W 29 % (w 2019 r. – 35 %) uzgodnienia były dokonywane przez rzeczoznawców ds. sanitarnohigienicznych, natomiast obserwuje się brak uzgodnień, które wyniosło 22 % (w 2019 r. – 13 %). W niewielkim procencie inwestor wprowadził zmiany w trakcie realizacji inwestycji, a w przypadku istotnych zmian wykonana była dokumentacja powykonawcza.

W roku ubiegłym, na terenie powiatu brodnickiego spadła liczba projektów uzgadnianych przez rzeczoznawców ds. sanitarnohigienicznych.

Działalność Państwowej Inspekcji Sanitarnej w ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego jest ściśle związana z liczbą planowanych do realizacji przedsięwzięć inwestycyjnych. Przy realizacji nowych inwestycji stosowane są coraz lepsze rozwiązania technologiczne i urządzenia techniczne.

Obserwuje się w dalszym ciągu duże zapotrzebowanie na uzyskanie informacji w zakresie wymagań higienicznych i sanitarnych przed rozpoczęciem działalności (przepisy krajowe i Unii Europejskiej) szczególnie w sprawach dotyczących adaptacji istniejących obiektów na różnego rodzaju działalność usługową i handlową, działalność gmin oraz w zakresie opieki nad dziećmi (przedszkola i inne formy wychowania przedszkolnego).

VI. Działalność oświatowo-zdrowotna i promocja zdrowia

Wiodącym celem w działalności pionu Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia są działania edukacyjne mające na celu zwiększenie świadomości zdrowotnej poprzez:

- programy edukacyjne kierowane do dzieci i młodzieży, rodziców, środowiska szkolnego oraz środowiska lokalnego;
- akcje ogólnopolskie, wojewódzkie i lokalne skierowane do ogółu społeczeństwa lub docelowych grup odbiorców;
- narady, szkolenia, konferencje skierowane do poszczególnych środowisk;
- współpracę z mediami;
- nawiązywanie partnerstwa w podejmowanych działaniach.

Państwowa Inspekcja Sanitarna podejmuje działania zapobiegawcze w formie programów edukacyjnych adresowanych do dzieci, młodzieży, rodziców i opiekunów oraz akcji interwencyjnych adresowanych do ogółu społeczeństwa.

Zadania dotyczące promocji zdrowia realizowane były w następujących obszarach:

1) profilaktyki antytytoniowej:

- realizacja programów: „Czyste powietrze wokół nas” (program antytytoniowy skierowany jest do dzieci 5 i 6- letnich oraz do ich rodziców/opiekunów); „Nie pal przy mnie proszę” (program skierowany jest do uczniów klas I-III szkoły podstawowej); „Bieg po zdrowie” (program skierowany jest do uczniów klas 4 szkoły podstawowej); „Znajdź właściwe rozwiązanie” (program skierowany jest do uczniów starszych klas szkół podstawowych oraz szkół gimnazjalnych),
- „Światowy Dzień Bez Tytoniu” oraz „Światowy Dzień Rzucania Palenia” (coroczne działania oświatowo-zdrowotne kierowane są do młodzieży szkolnej oraz do społeczności lokalnej),
- pracownicy PSSE w Brodnicy prowadzą systematyczne kontrole w zakresie przestrzegania zakazu palenia w miejscach użyteczności publicznej i zakładach pracy;

2) profilaktyki nadwagi i otyłości:

- realizowanie działań mających na celu zapobieganie nadwadze i otyłości,

3) profilaktyki chorób nowotworowych:

- program „Podstępne WZW” (program skierowany do młodzieży szkół ponadpodstawowych dot. wirusowego zapalenia wątroby typu B i C),
- „Znamię! Znam je?” (program skierowany do młodzieży szkół ponadpodstawowych dot. profilaktyki czerniaka),
- Program „Szkoła w profilaktyce onkologicznej” (program skierowany do młodzieży szkół podstawowych i ponadpodstawowych dot. profilaktyki chorób nowotworowych i upowszechnienia Europejskiego Kodeksu Walki z Rakiem),

4) profilaktyka HIV/AIDS

- interwencja nieprogramowa „Szczęśliwy powrót z wakacji”,
- obchody Światowego Dnia AIDS (działania oświatowo-zdrowotne kierowane do społeczności lokalnej);

5) profilaktyka uzależnień:

- program „ARS, czyli jak dbać o miłość” (program adresowany do uczniów szkół ponadpodstawowych dot. ograniczenia używania substancji psychoaktywnych – tytoniu, alkoholu, narkotyków, w tym środków zastępczych),
- interwencja programowa „Dopalacze – trzecia strona zjawiska” (skierowana do uczniów klas VII-VIII szkół podstawowych oraz uczniów szkół ponadpodstawowych dot. poszerzenia wiedzy

uczniów na temat negatywnego wpływu „dopalaczy” na zdrowie i życie człowieka oraz kształtowanie postawy asertywnej wobec osób proponujących ich zażycie),

- „Stop dopalaczom” (interwencja prowadzona wśród uczniów wszystkich rodzajów szkół na terenie oraz wśród pracowników ośrodków pomocy społecznej). Działania profilaktyczne prowadzone były w: placówkach szkolnych oraz placówkach wypoczynku zimowego i letniego dzieci i młodzieży oraz w ośrodkach pomocy społecznej na terenie powiatu brodnickiego;

6) profilaktyka chorób zakaźnych:

- „Chroń się przed kleszczami wszystkimi sposobami” (wojewódzki program edukacyjny dotyczący profilaktyki chorób odkleszczowych skierowany do dzieci przedszkolnych i uczniów szkół podstawowych),
- profilaktyka grypy (działania informacyjno-edukacyjne ze szczególnym uwzględnieniem szczepień ochronnych),
- „Zaszczep w sobie chęć szczepienia”, „Europejski Tydzień Szczepień” – akcja informacyjno-edukacyjna skierowana do ogółu społeczeństwa. Akcja ma na celu zwrócenie uwagi na znaczenie szczepień ochronnych,
- **profilaktyka zakażeń koronawirusem – interwencja wynikająca z sytuacji epidemiologicznej skierowana do ogółu społeczeństwa;**

7) pozostałe działania:

- „Skąd się biorą produkty ekologiczne”,
- „Profilaktyka chorób pasożytniczych – wszawica, owsica, świerzby”,
- „Uroczystości komunijne bez zatruc komunijnych”,
- „Bezpieczne Ferie” - akcja zimowa,
- „Bezpieczne wakacje”- akcja letnia,
- „Obchody Światowego Dnia Zdrowia” - w 2020 r. Światowy Dzień Zdrowia obchodzony był pod hasłem: docenianie pracy pielęgniarek i położnych,
- Profilaktyka zatruc grzybami,
- „Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach”,
- „Przyjazny Tornister” (wojewódzka interwencja nieprogramowa mająca na celu profilaktykę wad postawy oraz kształtowanie prawidłowej postawy ciała wśród dzieci).

Raport o stanie powiatu brodnickiego w roku 2020

VII. Tabela - Działalność kontrolno-represyjna PSSE w Brodnicy w 2020 roku

Wyszczególnienie		Badania ogółem	Wykonane oznaczenia			Liczba pobranych próbek	Kontrole (wizytacje/wywiady epidemiologiczne)	Decyzje				Postanowienia	Tytuły wykonawcze	Wnioski o ukaranie	Akty oskarżenia	Nałożone mandaty	Kwota nałożonych mandatów w złotych	Nałożone kary pieniężne	Kwota nałożonych kar pieniężnych w złotych			
			wydane w I instancji					wydane w II instancji przez PWIS														
			przez PPIS i PGIS		przez PWIS																	
			chemiczne	fizyczne	mikrobiologiczne			merytoryczne	płatnicze	merytoryczne	płatnicze											
0	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19			
Ogółem	1	351	2	1118	0	226	884/3121	168	160	0	0	2	60	0	0	0	5	850,00	6	35000		
Komórki organizacyjne stacji sanitarno-epidemiologicznych	higiena	komunalna	2	-	2	65	-	56	205	36	18	-	-	-	8	-	-	-	1	200,00	-	-
		żywności, żywienia i przedmiotów użytku	3	-	-	-	-	170	398	112	21	-	-	-	-	-	-	-	4	650,-	-	-
		pracy	4	-	-	-	-	-	54	14	6	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
		dzieci i młodzieży	5	351	-	1053	-	-	120	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		radiacyjna	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	epidemiologia	7	-	-	-	-	-	17/3121	6	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	6	35000	
	zapobiegawczy nadzór sanitarny	8	-	-	-	-	-	68	-	115	-	-	-	51	-	-	-	-	-	-	-	
	Środki zastępcze	9	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Inne	9	-	-	-	-	-	21	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		